

საერთო მკვლეტი

№24 (377) • 6 ივლისი, 2016 წ. • ბაგოლოს ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1.20 ლ.

**სულხან
მოლაშვილი**
„ნაცმოძრაობის“
რეჟიმის მიერ
წამებით
მოკლულთაგან
კიდევ ერთი
მსხვერპლია.
**დროა,
მკვლელები
ბასამართლდნენ!**

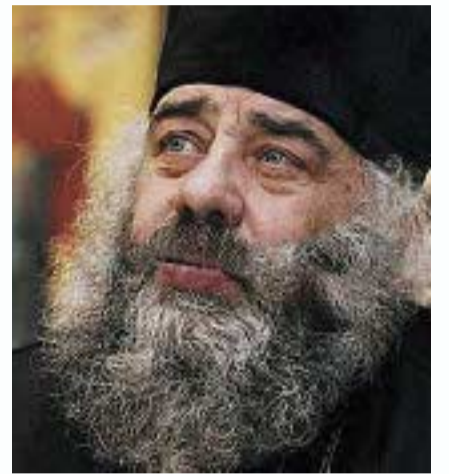
თავაზ ვეჭიკური:
**რა მზაკვრული გეგმები
აქვს „ნაციონალურ
მოძრაობას“ ქვეყანაში
დესტაბილიზაციის დასაწყებად?**

**ფრთხილად იყავით, აჭარლებო,
ხეხუილი ლეჟანა დაბრუნდა!**

ღვით გავნიკა:
**საქართველოში, ყველა
სიკეთესთან ერთად, უცხოური
კრიმინალური დაჯგუფებების
იგპორტიც დაიწყო?**

ბაბა ბასილი (მკალაპიშვილი):
**სინის ბუნტის დროს
ჩემი და სულხან
მოლაშვილის
მკვლელობა
იყო დაგეგმილი**

ბია კუჭავა:
**რას უყურებს
ცხსკომ? რატომ
არ ხსნის
არჩევნებიდან
„ნაცმოძრაობას“?**

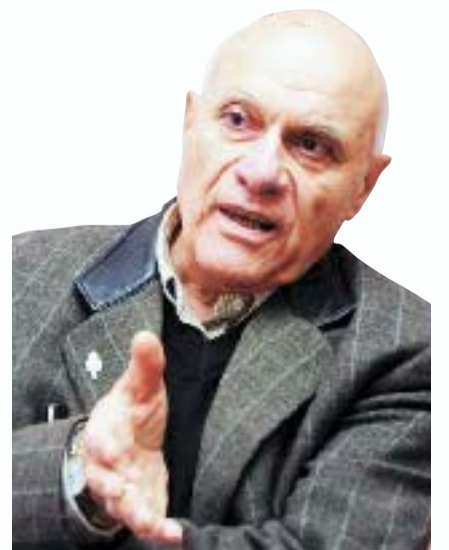

„მოლაშვილი, რომელიც იყო მარ-
თლა გაჟაკაცი კაცი, გამოვიდა და
თქვა: ჩემს წამებას ბოკერია და
ადიშვილი ესწრებოდნენო. ამის
შემდეგ რას ფიქრობს და რას აკეთებს
გენერალური პროკურატურა. რატომ
არ დაკითხავს ამ ადამიანებს?“

ანზორ ჭითანავა:
**ფიქრები
ქართული
ენერგეტიკის
შესახებ**

სოსო სინსაძე:
**პერ გავიგია,
რა ემართებათ
ამ ალაშიანებს
ხელისუფლებაში
მოსვლის
შედეგად?**

სულხან მოლაშვილი, ადამიანი, რომელიც „ნაცმოძრაობის“ სადისტურმა რეჟიმმა იმსხვერპლა, გუშინ დაასაფლავეს.

მოლაშვილი „ნაცმოძრაობამ“ მოკლა და განა ცინიზმი და საზოგადოების აბუჩად აგდება არ არის, როცა ამ დანაშაულის ჩამდენი რეჟიმი კვლავ ხელისუფლებაში მობრუნებას აპირებს და ქართველ ხალხს მხარდაჭერას სთხოვს.

საზოგადოება უკვე დაიღალა იმის მტკიცებით, რომ „ნაცმოძრაობა“, როგორც კრიმინალური-ფაშისტური რეჟიმის ავტორი და შემოქმედი, უნდა გასამართლდეს და პოლიტიკური საქმიანობის უფლება უნდა აეკრძალოს.

მხოლოდ ერთი სულხან მოლაშვილი ხომ არ უწამებია „ნაცმოძრაობას“ – ასობით უდანაშაულო ადამიანი დახოცეს, ასიათასობით ადამიანს ცხოვრება დაუნგრეს, ქვეყნის ტერიტორიის მესამედი ხონჩით მიართვეს მტერს და მაინც არაფერი!

სულხან მოლაშვილი „ნაცმოძრაობის“ რეჟიმის მიერ წამებით მოკლულთაგან კიდევ ერთი მსხვერპლია.

დროა, მკვლევები გასამართლდნენ!

„საერთო გაზეთი“
მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილავა
გამომცემელი: შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიჭყვა“
მის: თბილისი, აღმაშენებლის 164;
ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; უკ (სბც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციას არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი პერიოდის ვალდებით. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება. იმპრეზია შპს „საგაზ-დასაგაზის“ სტამბაში; თბილისი, აგლაჰის 39

ინტერვიუ გლდანის ივერიის ფოლადწმინდა ღმრთისმშობლის ეკლესიის წინამძღვართან მამა ბასილ მკალაპიშვილთან.

– მამაო, როგორც ვიცი, თქვენ და სულხან მოლაშვილი წლების განმავლობაში ერთად იყავით ციხეში. ბევრი მწარე მოგონება გექნებათ.

– პირველ რიგში, ღრმა მწუხარებას გამოვთქვამ და ვუსამძიმრებ სულხანის მეუღლეს, მამას, ძმას, შვილებს, ახლო ნათესავებს, სრულიად საქართველოს, რამეთუ მართლაც უდიდესი დანაკლისია უაღრესად მორწმუნე, ფრიად განსწავლული, პროფესიონალი, საქმის მიყვარული 47 წლის ახალგაზრდას დაკარგვა.

მე 2004 წლის 12 მარტს დამაპატიმრეს. ორი თვის შემდეგ ციხის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში ჩემი საკნის პირდაპირ საკანში მოიყვანეს სულხან მოლაშვილი. ჩვენ მოგვეცა საშუალება, განსცდელით ვაშს ახლოს გაგვეცნო ერთმანეთი. მან მიაგმო, რომ ის იყო სააკაშვილის პირადი პატიმარი, რამეთუ სახელმწიფოებრივი მოვალეო-

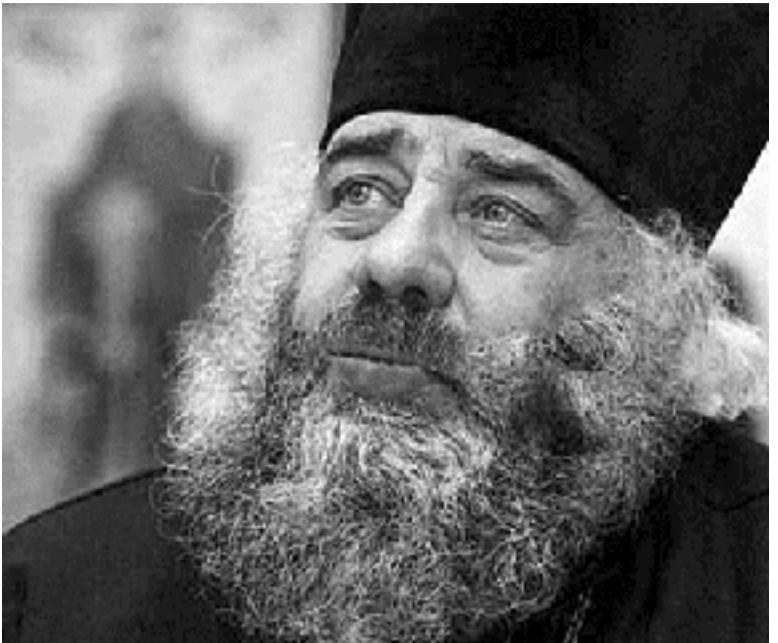
ვტოვებდი, სულიერად ვანუგეშებდი, რომ მინდობილიყო მხოლოდ ღმერთს. მართლაც შევებას მხოლოდ ლოცვაში პოულობდა.

მის საკანში ხშირად ვხვდებოდი ქალაქის მაშინდელ პროკურორს **ვალერი ბრიგალაშვილს**, მერე, როგორც გაირკვა, უშუალოდ სააკაშვილის ბრძანებით დადიოდა. **ბრიგალაშვილის** წასვლის შემდეგ სულხანი ჩემთან შემოდიოდა და მეუბნებოდა, რომ ემუქრებოდნენ, თუ მილიონებს არ გადაიხდიდა, ერთ-ერთ შვილს მოუკლავდნენ. ეს სული წმიდის მემობელი პროკურორი ყოველ მოსვლაზე თანხას უმატებდა.

– ხომ არ იცით, ბატონო სულხანი რას პასუხობდა?

ბია. მოსამართლე და მდივანი ციხის დირექტორის კაბინეტში შევიდნენ. იქ მხოლოდ ციხის თანამშრომლები შეიყვანეს, როცა მოსამართლე გადაწყვეტილების გამოსატანად გავიდა, ციხის თანამშრომლებმა კაბინეტი დატოვეს, გაკვირვებულმა მოსამართლემ გადაწყვეტილება საპირფარეოს კარებიდან წაუკითხა ცარიელ კედლებს. გეკითხებით, ეს არის კანონი და სამართალი? სულწაწყმედილი **რწმუნა** რომ ამბობს, მოლაშვილის წამება მითიაო, თუნდაც ეს არ არის ადამიანის წამება?..

სულხანს (სისტემატურად დარაჯად ვედექით მე, **დავით მირცხულავა** და წყნეთელი **თამაზ ბულუაშვილი**, რომ

მამა ბასილი (მკალაპიშვილი): ციხის ბუნების დროს ჩემი და სულხან მოლაშვილის აკვლავობა იყო დაგეგმილი

ბის შესრულების დროს სულხანმა ბევრი დარღვევა აღმოუჩინა ჯალათ სააკაშვილს, რის გამოც დამუქრებია მას: მალე პრეზიდენტი გავხდები და ნახე, რას გიზამო. მართლაც მალე აუსრულდა ოცნება და ჯავრი ჩემზე იყარაო.

სულხანი საოცრად მგრძობიარე იყო ოჯახის, მამის, ახლობლების მიმართ. დაუსრულებლად შვილებზე ფიქრობდა და ღვთის შემწეობით, უამრავ ზეწოლას უმკლავდებოდა. იყო ძალიან გულმოწყალე, შეჭირვებულ პატიმრებს ყოველთვის ეხმარებოდა.

როდესაც მოიყვანეს, მან მაჩვენა ფეხებზე, წელზე, ზურგზე ელექტროშოკით დამწვარი ადგილები. მითხრა, აი, როგორ მაწამესო. მე მას ვამშვიდებდი, რადგან შოკში იყო და თანადგომა სჭირდებოდა და ვეუბნებოდი, რომ სააკაშვილი დიდხანს არ დარჩებოდა და სულხანი მალე დატოვებდა საპატიმროს.

სულხან მოლაშვილს სააკაშვილის მთავრობაში ბევრი მეგობარი ჰყავდა, როგორც შს სამინისტროში, უშიშროებაში და სხვა ინსტანციებშიც. კეთილადამიანებს რა გამოლევს, ისინი აწვდიდნენ ინფორმაციას, რომ სააკაშვილს დაგეგმილი ჰქონდა მისი ლიკვიდაცია. სულხანი ამას მტკივნეულად განიცდიდა, რადგან სამ მცირეწლოვან ბავშვს უმამოდ დარჩენა ემუქრებოდა. ამ განცდების გამო მას არასოდეს

მისი ლიკვიდაცია არ განეხორციელებინათ.

სამწუხაროდ, ციხის საავადმყოფოში იყვნენ ექიმები, რომლებიც თანამშრომლობდნენ სააკაშვილის ფაშისტურ რეჟიმთან და სულხანს სისტემატურად სხვა წამლებს აძლევდნენ. ნემსის გაკეთების დროს კი, როგორც გაირკვა, ნარკოტიკულ ხსნარს ურევენ. სულხანი თვითონ ხშირად შემომჩვივლებდა ხოლმე – მგონი, გამთიშეს ამათმა წამლებმაო...

– წარმოიდგინეთ, მას ისე უყვარდა შვილები, ერთხელ დათანხმდა. რის საშუალებაც ჰქონდა, გადაიხადა, მაგრამ შემდეგ ვიზიტზე გრიგალაშვილმა განუცხადა, სააკაშვილმა თანხა იცოტავაო...

ყველაზე სამარცხვინო ერთი ფაქტი იყო: სულხანს პატიმრობის 9 თვე შეუსრულდა. ჯერ მისჯილი არ ჰქონდა, წინასწარი პატიმრობის ვადა კი ეწურებოდა ღამის 3 სთ-ზე. მაშინდელი უტვინო პროკურორი და მოსამართლე ამას ვერ მიხვდნენ. ღამის 12 სთ-ზე ციხის თანამშრომელთაგან ვიღაცამ შეატყობინა, რომ ღამის 3 სთ-ზე სულხანი ციხის დატოვებას ფიქრობსო. მათ მაშინვე დაიწყეს მოსამართლის ძებნა და ღამის 2 სთ-ზე მოიყვანეს ციხეში, რათა პატიმრობის ვადა გაეგრძელებინათ მისთვის. ე. წ. სასამართლოს სულხანი არ დასწრე-

შემდეგ, სამი თვით, მე-7 იზოლატორში გადაიყვანეს, ყველაზე მკაცრ ადგილას, სადაც მხოლოდ კანონიერი ქურდები იმყოფებოდნენ. იქიდან ძალიან დაუძლურებული დაბრუნდა. 2-მეტრიანი, 140 კგ წონის კაცი მხოლოდ 70 კგ იყო დარჩენილი. – მამაო, ციხის ბუნტის

დროს ბატონი სულხანი თქვენთან ერთად იმყოფებოდა?

– მეტად ამაღელვებელია ჩემთვის ამ ეპიზოდის გახსენება. პირადად მე ორი კვირით ადრე ვიცოდი ციხეში მოსალოდნელი ბუნტის შესახებ. პიროვნებები, რომლებიც შემოგზავნილი ჰყავდა უშიშროებას, პროკურატურას, შს სამინისტროს... როგორც ღვთის მსახურს, მენდობოდნენ, დარწმუნებული იყვნენ, რომ საიდუმლოს არ გაეცემდი. სხვებთან ერთად სულხანიც მეუბნებოდა, არავითარი წინაპირობა არ არსებობს ბუნტისო. რა ვიცოდი, რომ ბუნტი მზადდებოდა სულხან მოლაშვილისა და ჩემს მოსაკლავად.

2012 წლის შემდეგ ერთმა სპეცრაზმელმა მიაგმო, რომ მას რეზინის მაგივრად რკინის ხელკეტი მისცეს და დაავადეს, სულხანისთვის დაჩემთვის კისერში ჩაერთვა. საბედნიეროდ, სპეცრაზმმა ჩვენამდე ვერ შემოაღწია. გამოცდილმა პატიმრებმა სამი სართულის სადარბაზო საწოლებით ჩავხერგეთ. ციხეში ასეთი

რია იდგა ნიღბით, რომელიც უშუალოდ ხელმძღვანელობდა ამ ბუნტს.

საგმირო საქმე ჩაიდინა ციხის საავადმყოფოს დირექტორმა, ჩადგა სადარბაზოს შესასვლელში, ხელები გაშალა და მიმართა მათ: ვერ შეგვივებთ, მძიმე ავადმყოფები არიანო. ეს იყო **მალხაზ სინაურიძე**, რომელიც დღეს დევნილია. საზღვარგარეთ გააქციეს.

გახსენებაც კი ძნელია... (პაუზა). მერე პატიმრები ვარჩევდით ერთმანეთისგან მკვდრებს და დაჭრილებს. ჩვენვე ვუხვევდით დახეული ზეწრებით ჭრილობებს.

მე, როგორც სასულიერო პირი, კატეგორიულად მოვითხოვე, დაწვრილებით გამოიძიონ სულხან მოლაშვილის მკვლელობა, სასწრაფოდ აიკრძალოს საქართველოში „ნაციონალიზმის“ სატანური სექტის „მოღვაწეობა“. ყოველგვარი გზა გადაეკეტოს მათ ბინძურ ქმედებებს, ვინაიდან სულხან მოლაშვილის მსგავსად უამრავი გახდა ფაშისტური ნაციონალური რეჟიმის მსხვერპლი, უამრავი სიცოცხლეს გამოასალმეს, როგორც სატანისტებს სჩვევიათ.

მრავალტანჯულო სულხან, ისინი, ვინც ლომის წილი დადო შენს განადგურებაში, სრულიად ახალგაზრდა ჩამოგაცილეს ოჯახს, ახლობლებს, შენ სამშობლოს – უნდა დაისაჯონ!

ასეა წუთისოფელი, ცოდვით დამძიმებული ბევრნი დააბიჯებენ დედამიწაზე, ზოგიერთნი კი უდროოდ წვანან ქართულ მიწაში.

დიდი იმედი მაქვს, რომ თბილად ჩაიკრავს სულხან მოლაშვილის ტანჯულ სხეულს მშობლიური მიწა და მისი წამებული სული დაიმკვიდრებს ცათა სასუფეველს. ღმერთმა დალოცოს ქართველი ერი!

ირანდა კალანდაკი
593 56 11 18

რას უყურებს ხელისუფლება? რატომ არ იყენებს კანონით მინიჭებულ უფლებებს და რატომ არ ხსნის არჩევნებიდან „ნაყოფიერებას“?

გვესაუბრება ელვარდ შევარდნაძის ყოფილი რეფერენტი, „Caucasian & Asian Citizens“-ის ექსპერტი პოლიტიკურ საკითხებში, ბატონი ბიკა შაქაძე.

– თორღე დღის წინ კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარე, სააკაშვილის რეჟიმისგან ნაწამები სულხან მოლაშვილი საფრანგეთიდან ჩამოსვენეს. იცნობდით ბატონ სულხანს?

– კი, რამდენიმეჯერ შევხვედრივარ მთავრობის სხდომებზე. რომ გითხრათ, ახლო მეგობრული ურთიერთობა მქონდა-მეთქი, არ ვიქნები მართალი, თუმცა ჩვენ კარგი ნაცნობობა გვექონდა. ძალიან დიდ პატივს ვცემდი სულხანს.

– რატომ მონიშნა „ნაციონალურმა“ სულხან მოლაშვილის ასე განადგურება?

– როგორც იცით, სულხან მოლაშვილი იყო კონტროლის პალატის თავმჯდომარე. მან პირველმა დაიწყო საუბრები იმაზე, როგორ ფლანგავდნენ ესენი საბიუჯეტო თანხებს.

მახსოვს, მთავრობის სხდომაზე გამოვიდა და ფაქტები და დოკუმენტაცია წარმოადგინა სააკაშვილის საკრებულოს თავმჯდომარეობის პერიოდის. იქ ნათლად ჩანდა, როგორ არამზნობრივად ხარჯავდა თბილისის ბიუჯეტის თანხას.

ერთ მაგალითს მოვიყვან. სააკაშვილს მითითებული ჰქონდა, თითქოს კონკრეტულ სახლში გარემონტებული იყო ლიფტები, არადა. სულხანმა წარმოადგინა ფოტოები, რომ მითითებულ ადგილას იყო კერძო სახლები. ეს იმ დროს, როცა სააკაშვილი გაჰყვებოდა – მე ვებრძვი კორუფციას და კორუმპირებულ ჩინოვნიკებს.

შეგარდნაძის დროს ყველაზე მეტ ფულს, სინამდვილეში, მიშა და მისი ამფსონები აკეთებდნენ.

სულხან მოლაშვილმა ფაქტები დადო.

2001 თუ 2002 წელს, ზუსტად არ მახსოვს, სააკაშვილმა გამოსცა წიგნი „უკანასკნელი ბრძოლა საქართველოსთვის“. ეს წიგნი მან დაწერა თუ სხვამ დაუწერა და მე რე მიშამ ხელი მოაწერა ავტორობაზე, სხვა საკითხია. სულხან მოლაშვილმა განაცხადა მაშინ, რომ ეს წიგნი მიშამ თბილისის ბიუჯეტის ხარჯზე გამოსცა.

ეს ის პერიოდია, როცა „რუსთავი-2“ უკვე გახდა წამყვანი მედიასაშუალება და საინფორმაციო ომში ლიდერის პოზიციებს ეუფლებოდნენ. ეს ტელევიზია აუღერებდა იმას, რაც აწყობდათ ახლადგამოჩენილ პროვოკატორებს, ამბობდა ნახევრად სიმართლეს, ნახევრად მართალ ინფორმაციას, რაც უფრო დამლუპველია, ვიდრე საკუთრივ ტყუილი.

მოლაშვილის განცხადებები „რუსთავი-2“-მა მაშინ გადმოსცა, როგორც შევარდნაძის და მისი ჩინოვნიკების პოლიტიკური ბრძოლა და დაკვეთა ახალგაზრდა პოლიტიკოსების წინააღმდეგ.

– რა რეაქცია ჰქონდათ „ახალ რეფორმატორებს“?

– წარმოიდგინეთ, ისე გაყურდნენ, ხმა არ ამოუღიათ.

ამ ავანტიურისტებმა მოლაშვილის ეს განცხადება დაიმახსოვრეს და როცა დრო გავიდა, სულხანს იქით დააბრალეს კორუფციონერობა, გამფლანგველობა და მექრთამეობა.

– რატომ არ გადადგა მოლაშვილი, როცა ხედავდა, რომ მუშაობის საშუალებას არ აძლევდნენ? ვერ ხედავდა, ესენი რას დამართებდნენ?

– ძალიან კარგად იცოდა, ვინც იყვნენ ესენი, მაგრამ სულხანმა გადადგა ვაჟკაციური ნაბიჯი, არ გაიქცა სააკაშვილივით და ადვილად იყო.

ახლა რომ გამოდის ეს ნაბიჯი რაღა ნიშნავს და ამბობს: არავის უწამებია სულხან მოლაშვილი, ამაზე მეტი უნამუსობა რა უნდა იყოს.

მოლაშვილმა, რომელიც იყო მართლა ვაჟკაცი კაცი, გამოვიდა და თქვა: ჩემს წამებას ბოკორია და ადვილად ეს წერებოდნენო. ამის შემდეგ რას ფიქრობს და რას აკეთებს გენერალური პროკურატურა. რატომ არ დაკითხავს ბიბა ბოკორიას.

რატომ არ აღძრავს სს საქმეს ამ განცხადებაზე ბოკორიას მიმართ. მე შთაბეჭდილება მრჩება, რომ პროკურატურაში მრავლად არიან სააკაშვილისდროინდელი კადრები, რომლებიც საკუთარი თავის წინააღმდეგ სს საქმეს არ აღძრავენ.

– თქვენ ფიქრობთ, რომ მოლაშვილი მიზანმიმართულად მოიშორეს, რადგან ის, შეიძლება, კვლავ არ გაჩერებულიყო და ნაცების მხილება გაეგრძელებინა?

– მე არაფერს არ გამოვიცხადებ. სულხანმა ისეთი რამეები იცოდა, რაც ბევრმა არ იცის. დაზუსტებით ვერაფერს ვიტყვი, მაგრამ არის უამრავი საშუალება, რითაც ადამიანს ნელ-ნელა კლავენ. არსებობს ისეთი სამედიცინო პრეპარატები, გარკვეული დროის მერე რომ მოქმედებს. თუმცა მე ვერაფერს დავადასტურებ, ცხადია.

ადამიანი, ფიზიკურს რომ თავი დაეანებოთ, მორალურად ისე იყო ნაწამები, სიცოცხლის ნიშანწყალი ჰქონდა ჩამქრალი. მთასავით კაცი დააპატიმრეს მაგ ავანაკებმა და განახევრებული გამოვიდა ციხიდან.

სულხან მოლაშვილი იყო მიხეილ სააკაშვილის პირადი პატიმარი.

სულხან მოლაშვილი აწამეს და ვერ გატეხეს.

მაგრამ ირაკლი ოძრუაშვილი გატეხეს. არ ვიცი, რა უთხრეს, მაგრამ ის გამოვიდა და რაღაცები აღიარა. იმ ირაკლი ოძრუაშვილმა, რომელიც თვითონ იყო რეპრესიული მანქანის შემქმნელი. თვითონ ბრძანდებოდა მიშას პირველი გენერალური პროკურორი.

ირაკლი ოძრუაშვილი, მიშასთან ყველაზე მეტად დაახლოებული ადამიანი ვერ კიდევ შევარდნაძის დროსაც, სააკაშვილის იუსტიციის მინისტრის მოადგილე, თბილისის საკრებულოში მისი მბრძანებელი ხელი, არ დაინდეს და მოლაშვილს ან სხვა ვინმეს ესენი დაზოგავდნენ ან დაზოგავენ აწი? ზღაპარია ამაზე ფიქრიც კი.

– ზომ გამოვეო ნაციონალებს ზოგიერთი? „გირჩი“, ვაშაძე, ბურჭულაძესთანაც ბევრი ნაციონალი ყოფილა. შეიძლება მათი შეცვლა და გამოსწორება?

– ეს არის პოლიტიკური სვლა, ხრიკი, როგორც გველი არ იცვლება ტყავის გამოცვლით, ისე ნაციონალები არ იცვლებიან, უნდათ გირჩი დაირქვან, უნდათ ციფვი. მთლიანად თუ ვერ ეუფლებიან ძალაუფლებას, ნაწილ-ნაწილ მაინც უნდათ, რომ შევიდნენ პარლამენტში.

დღესდღეობით, როგორც ცნობილი გახდა, „გირჩს“ ჰქონია ყველაზე მეტი დაფინანსება, ამას მოჰყვება პაატა ბურჭულაძე და სხვები და დაახლოებით, ალბათ, 10%-მდე შევლენ პარლამენტში.

– რესპუბლიკელებიც არ სარგებლობენ დიდი სიმპათიებით საზოგადოებაში, ისინიც თუ მოხედებიან პარლამენტში, საკმაოდ ჭრული პარლამენტი გვექნება.

– რესპუბლიკური პარტია იდეოლოგიურად იგივე „ნაციონალიზმია“. ოღონდ გაცილებით უფრო ჭკვიანები და უფრო ვერაგები არიან.

2004 წლის რიგგარეშე საპარლამენტო არჩევნებზე გავიხსენოთ. რესპუბლიკელები მაშინ პარლამენტში ნაციონალების ქვოტით შევიდნენ.

განათლების დამანგრეველი რეფორმების ავტორ ბასა ლომიანი ერთად ლევან ბერძენიშვილიც ბრძანდებდა.

ერთი სატელევიზიო გამოსვლისას ლევან ბერძენიშვილმა ცხნობიერი ბაღრი პატარა-პაცივილიის სიცოცხლეში, „იმედზე“ განაცხადა – მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ გადავედით ოპოზიციის საკრებულოში, პარტიამ მხარი დაუჭირა განათლების რეფორმის კანონპროექტს.

ლევან ბერძენიშვილი იყო განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის თანადადგილი და ამ დამაშინებელი განათლების რეფორმის მართლმართი შემოქმედელი არის თვითონ.

მერე, როცა საზოგადოებაში დიდი აგრესია დაგროვდა განათლების რეფორმისადმი, გამოვიდა ბერძენიშვილი და ხელი კახა ლომიას შეაწმინდა. ლომიამ წერა-კითხვა არ იცოდა წესიერად, რა უნდა გაეკეთებინა მას, ბერძენიშვილი და მათნარი გამყიდველები თუ არ მიეხმარებოდნენ?!

სამწუხაროდ, საქართველოში, მიუხედავად 25-30-წლიანი პოლიტიკური კატაკლიზმებისა, არ არის ჩამოყალიბებული პო-

ვერ გავიგია, რა ემართებათ ამ ადამიანებს ხელისუფლებაში მოსვლის შედეგად?

გვესაუბრება პოლიტოლოგი სოსო ცინცაძე:

– ბატონო სოსო, ანგვლა მერკელმა ბრიტანეთის ევროკავშირიდან გასვლას „ევროპისთვის გარდატეხის მომენტი“ უწოდა. თქვენი აზრით, რა საფრთხე ვლის ევროპის ერთიანობას?

– რეფერენდუმიდან საკმაოდ მცირე დრო გავიდა, მაგრამ უკვე ცხადია, ამის ინიციატორები, რბილად რომ ვთქვათ, შეფუცხუნებულები არიან. ეიფორია ჩაცხრა და შედეგიც სახეზეა – რამდენიმე დღის წინ ლონდონში, საპროტესტო მიტინგზე 80 ათასი ადამიანი გამოვიდა.

თავდაპირველად მათი რიცხვი 3-4 ათასს არ აღემატებოდა და ბოლოს 80 ათასს მიაღწია. გარდა ამისა, 4 მილიონამდე ადამიანმა ხელი მოაწერა რეფერენდუმის ხელახლა ჩატარების თაობაზე მოთხოვნას. დღეს ისეთი სიტუაცია შეიქმნა, მთხოვნელის როლში ინგლისი გამოდის. მოგახსენებთ, რას ვგულისხმობ: კემერონი მოლაპარაკების დაწყებას, რომელსაც ლისაბონის შეთან-

რეკორდი მოხსნა. ხალხისათვის სასიკეთო საქმიანობით არც წინა პარლამენტი გამოირჩეოდა, მაგრამ ამით, საერთოდ, უსაქმურობით მოხსნეს რეკორდი. წინა პარლამენტი ხელფასს იმაში მაინც იღებდა, რომ ხელისუფლებას ემსახურებოდა, ესენი ვის ემსახურებინ, გაუგებარია, ელემენტარულად, კანონს ვერ ღებულობენ.

– ბრიტანეთის ევროკავშირიდან გასვლის მომზრებისა და მოწინააღმდეგეების პროცენტულ მაჩვენებელში სხვაობა 2%-მდე იყო. ეს რაზე მიუთითებს?

– როცა ასეთი მცირე სხვაობაა, ანუ, თითქმის 50-50-ზეა, ეს ნიშნავს, რომ ქვეყანა შუაზეა გახლეჩილი. აქ, არაა უმცირესობა და უმრავლესობა, არამედ ქვეყანა ორდაა გაყოფილი, რაც ინგლისისთვის ნამდვილი ტრაგედიაა. ბრიტანეთი დაწყებული ნაპოლეონიდან ჩერჩილამდე დამთავრებული, სწორედ იმით იყო ცნობილი, რომ გასაჭირის ფაშს კუნძული ყოველ-

დღეს ერთ-ერთმა ყველაზე დიდმა – მორგანის ბანკმა ორი ათასი თანამშრომელი როტერდამში გადაიყვანა. ლონდონის სითი ფინანსურ ცენტრად იყო აღიარებული. ახლა მას ფრანკფურტი და როტერდამი ჩაანაცვლებს. ე.ი. ინგლისიდან უკვე კაპიტალი გარბის. მორგანის ბანკი პირველი მერცხალი იყო, ლონდონიდან დიდი ფული გარბის. გარდა ამისა, ამ მოვლენის შემდეგ, შსს მინისტრის განცხადებით, მკვეთრად გაიზარდა, ქსენოფობიის ფონზე, მიგრანტების წინააღმდეგ დანაშაული. იმიტომ, რომ ევროკავშირში დარჩენის მომზრებები, მიგრანტებს სდებენ ბრალს. ირიბად, ასეც არის – მიგრანტები დამნაშავენი არიან იმაში, რომ ინგლისის მოსახლეობამ ევროპაში ყოფნაზე უარი თქვა.

– მსგავსი რეფერენდუმის ინიციატივით უკვე სხვა ქვეყნებშიც გამოვიდნენ – საფრანგეთში, პოლანდიაში, სლოვაკეთში...

– დიახ, ასეა. ბრიუსელში ჩინოვნიკები მართალია მუქთახორა ხალხია, მაგრამ იქ, ათი ათასს ჩინოვნიკს ორჯერ მეტი ხელფასი აქვს, ვიდრე ინგლისის პრემიერ-მინისტრს. ინგლისელები ამან გააცოფა. ისინი ყოველ კვირას, ინგლისის საწვევროს სახით, ბრიუსელში 118 მილიონ გირვანქა სტერლინგს რიცხავენ. ამიტომ, ამბობდნენ ინგლისელები, შეგვჭამა ევროპამო. ბრიუსელში ჩინოვნიკებს, იმიტომ, რომ მადა სხვებსაც არ გაეღვიძოთ, მიაჩნიათ, რომ ინგლისი სავაჭრო ურთიერთობის გაწვევების გამო უნდა გაააწარონ. თორემ, თუ ინგლისს ევროკავშირიდან გასვლა არაფერი დაუჯდა და პირიქით ცხოვრება უკეთესად დაიწყო, მაშინ ევროკავშირი მართლა დაიშლება. მაგრამ ეს ჩინოვნიკები ეშმაკი ხალხია, სულელები კი არ არიან. ბრიუსელი უდიდესი ბიუროკრატიული მონსტრია, ქალაქი მეგაპოლისი, სადაც ათი ათასი ჩინოვნიკი ღმერთით ცხოვრობს. ევროკავშირი რომ დაიშალოს, ყველანი უშუშვრები დარჩებიან, ამიტომ ამას არ დაუშვებენ. ეს ბიუროკრატები ინგლისს კიდევ გაამწარებენ, ცხვირიდან სულ ძმარს ადენინებენ. მათი მთავარი

ბერკეტი – სავაჭრო ხელშეკრულებაა, არავითარი პოლიტიკური შეწყობა, იარაღი. ეს ევროპაა და არა რუსეთი. უკვე თვითონ ინგლისელები აყვირდნენ – სავაჭრო მოლაპარაკების დარგში სპეციალისტები არ გვყავს იმიტომ, რომ ბოლო 10-15 წელია, რაც ევროკავშირში ვართ, ამ სპეციალისტების ხალხს არ ვაშხადებდით. ახლა რომ დასჭირდათ, ვინ უნდა აწარმოოს ეს მოლაპარაკება, პროფესიონალებმა არა? ეს ხომ საქართველო არ არის, რომ სანტეჟნიკი გაუშვან დიპლომატიური ხელშეკრულების დასადავად. იქ პროფესიონალიზმი ცოტა მეტად ფასობს. ასეთი საერთო სურათია, გაურკვეველი.

– ამ კრიზისის ფონზე, როგორია საქართველოს ევროინტეგრაციის პერსპექტივა?

– რომელიმე ჩვენს გენიოსს ისიც უთქვამს, ეს კარგია ჩვენთვის, ინგლისი გავიდა და მის ადგილას საქართველოს მიიღებენო. აღარაფერი მიკვირს მაშინ როდესაც ჩვენი პარლამენტის ხალხის რჩეული, ერთი გენიოსი ამბობს, რომ როინში გემობი უნდა შემოიყვანოს და ქუთაისი პორტად აქციოს. ეს პანეთიდან კრუიზი წამოვა, შემოვა როინში და ქუთაისი კანარის კუნძულებად გადაიქცევა. ასეთი განცხადებები აღარ მიკვირს. რა არის საქართველოს პერსპექტივა? დღეს, არამართო

საქართველოსთვის, ასევე უკრაინისთვის, მოლდოვასთვის პერსპექტივა ერთია – ევროპას რაც მეტი პრობლემები გაუჩნდება, მით ნაკლები დრო, საშუალება და სურვილი დარჩება ჩვენსადი ქვეყნები კმაყოფილება აიყვანოს. ეს ორჯერ ორი ოთხია. დღეს, ევროპას თავისი გასჭირვებია, ერთი, შვე ხვრელად ქცეული საბერძნეთი ვერ მოუნდება და თქვენ გინდათ კიდევ საქართველო წამოკიდოთ ზურგზე თავისი მადაგადვიებული ბიუროკრატით? თქვენ გგონიათ, ჩვენს ბიუროკრატებს ბრიუსელის ბიუროკრატებზე ნაკლები მადა აქვს?

– ახლახან, გვამცნეს, რომ საქართველო-ევროკავშირის შორის დადებული ასოცირების ხელშეკრულება სრულად ამოქმედდა. პირველი სექტემბრიდან უვიზო მიმოსვლაც გვექნება.

– რასაკვირველია, ვიზა-ლიბერალიზაციას, ადრე თუ გვიან, მოგვცემენ. შეიძლება, ეს სექტემბერშიც მოხდეს, თუმცა, საეჭვოა. ალბათ, მაინც დაელოდებიან როგორ ჩატარდება არჩევნები, ვინაიდან ეს ვიზა ლიბერალიზაცია მათთვის კიდევ ერთი ბერკეტი. თქვენ რა გგონიათ, კარგი ცხოვრებისგანაა ბოლო ორი თვეა კვირიკაში იყო უცხოეთში რომ არის და თბილისში მივილინებით ჩამოდიხ? სადაც მისი ყველგან მამაო ჩვენსავით იმეორებს: ნახეთ, როგორ არჩევნებს ჩავატარებთო. ამიტომ, ევროპელებიც ალბათ, ფიქრობენ: მოდი ვნახოთ როგორ ჩატარდება არჩევნები და მერე მოგვცემთ ვიზა-ლიბერალიზაციასო. სხვა რამის იმედი არ უნდა გექონდეს. რაც შეეხება ასოცირების ხელშეკრულებას, თქვენ იგრძენით რამე? თქვენს ნაცნობებში, მეგობრებში ვინმემ რამე იგრძნო? ასე თუ ისე სამეცნიერო წრეში ვტრიალებ და იქაც, არავის უგრძნია სიკეთე. ამ დროს, გახსოვთ, რას გვპირდებოდნენ? მილიარდნახევრიან ბაზარში შევდივართო.

ხმება ითვალისწინებს, არ ჩქარობს, თან ამბობს, ოქტომბერში გადავდგებიო. არადა, ათვლის წერტილი წესით, რეფერენდუმის ჩატარებიდან უნდა დაიწყო, მაგრამ ეს ჯერ პარლამენტმა უნდა დაამტკიცოს. თორიულად, ვინაიდან თავად პარლამენტის წევრთა უმრავლესობა ევროკავშირიდან გასვლის წინააღმდეგია, ბრიტანეთის პარლამენტს თავისუფლად შეუძლია ხმა ევროკავშირში დარჩენას მისცეს. მაგრამ ბრიტანეთი სხვა სახელმწიფოებისაგან განსხვავდება. ევროკავშირის პარლამენტი ვერ აიღებს საკუთარ თავზე ხალხთან დაპირისპირებას, რომელიც ევროკავშირიდან გასვლის მომხრეა. იქ ისე არ ხდება, როგორც აქ, საქართველოში – პირველიდან დაწყებული ხალხის ნდობით აღჭურვილ პარლამენტს ვერ ვედროსეთ. მახსოვს, როგორ ჩიოდა ვახტანგ გოგუაძე – ამ პარლამენტს მთელს ქვეყანაში მართო მე ვაქებო. ასეა მას მერე. ამჟამინდელმა უკვე ყველა

თვის ერთ მუშტად იკვრებოდა. ეს ინგლისელების მენტალობა, ბუნებაა – ერთად შეიკვრებიან, ყველაფერს ითმენენ, მაგრამ პრინციპები ბოლომდე გააქვთ. დღეს, ეს ერთ მუშტად შეკრული ქვეყანა, გაიხლიჩა. თანაც რა სიტუაციაა? – მათ უკვე ევროკავშირიდან გასვლას ევროპა აქარებს. მერკელმა განაცხადა, რომ კემერონის ოქტომბერში გადადგომას ვერ დაელოდებიან და გასვლის პროცედურა ახლავე დაიწყო. კემერონი ეშმაკობს, მას არ უნდა ისტორიაში ისე შევიდეს, რომ ინგლისი ევროკავშირიდან მის დროს გავიდეს. ეს მძიმე მემკვიდრეობა უნდა ახალ პრემიერს დაუტოვოს, ეს ხომ ჯოჯოხეთური მოლაპარაკება იქნება. ინგლისის პრობლემები იმით დაიწყო, რასაც არავინ ელოდა. ევროკავშირიდან გასვლის მოწინააღმდეგეები ამბობდნენ, ეკონომიკური სირთულეები შეიქმნებაო, მაგრამ ამ მასშტაბის პრობლემებს ისინიც ვერ წარმოიდგენდნენ – პირველსავე

საქართველოში, ყველა სიკეთესთან ერთად, უსხოური კრიმინალური დაჯგუფებების იპოვების დაიწყო?

ლარის კურსის მერყეობას, პოლიციის ვიცე-პოლკოვნიკი, ეკონომისტი ღაბით ბაზნიძემ საქართველოდან დიდი ოდენობით მყარი ვალუტის გადინებასაც უკავშირებს. გასაგებია, რომ ჩვენ სურსათი და საყოფაცხოვრებო დანიშნულების საქონელი უცხოეთიდან შემოგვაქვს, მაგრამ საქართველოდან ვალუტა მარტო ამ მიზნით არ გაედინება, რაზეც ხმას არავინ იღებს.

ღაბით ბაზნიძე: „ნახეთ რამდენი უცხოელია საქართველოში დასაქმებული, ჩვენი ხალხის მაგივრად მათ ამუშავენ და ხელფასსაც მყარი ვალუტით უხდიან, სწორედ ამიტომ გაედინება ქვეყნიდან ვალუტის უზარმაზარი ნაკადი. გვეგონება, ჩვენ არ გვყავდეს სპეციალისტები და შესაბამისი კადრები, ყველა სახელმწიფო დაკვეთა რატომღაც უცხოურმა კომპანიებმა და ფირმებმა უნდა შეასრულონ, რომლებსაც თავიანთი ქვეყნებიდან შემოყავთ მუშახელი. თუ უცხოელებმა როგორღაც დაიჭირავეს ადგილობრივები, მათ კაპიტებს უხდიან, თავიანთ ხალხს კი უზარმაზარი ხელფასები აქვთ. ჩვენს ფირმებს მუშაობის საშუალებას არ აძლევენ, რომლებიც ჩვენს ხალხს დასაქმებდნენ და ხელფასსაც ეროვნულ ვალუტაში გადაუხდიდნენ. ეს უცხოური ფირმები შესრულებული სამუშაოს ღირებულებასაც სპეციალურად ზრდიან, ნაკლებ მოგებას აჩვენებენ, რომ რაც შეიძლება მეტად ისარგებლონ ჩვენს ხარჯზე. ხელისუფლებიდან რომ არ ლობიობდნენ უცხოელებს, ფაქტია, ეს ყველაფერი არ მოხდებოდა, მერე აქეთ გვეწუწუნებდნენ უამრავი ფული გადის საზღვარგარეთო. რატომ იბლოკებიან ადგილობრივი ფირმები, ამას აუცილებლად უნდა მიხედოს მთავრობამ. როცა არსებობს საფუძვლიანი ეჭვი, რასაც მარტო მე არ ვამბობ, რომ უცხოელები მომსახურების თვითღირებულებას შეგნებულად ზრდიან, ხელისუფლება რომ გკვია, აუცილებლად უნდა შეისწავლო ეს საკითხი. დაუშვით, გიგი უგულავამ შემოიყვანა ეს კომპანია, ახლა ხომ ახალი მთავრობა ყავს

დედაქალაქს, რატომ არ აუქმებ ამ კომპანიასთან დადებულ კაბალურ ხელშეკრულებას, მით უმეტეს, რომ ამ პირობებსაც არ ასრულებს. სასამართლოთიც ვერ გავაუქმებთო, ისეთი პირობებია ჩადებული თავს რომ იმართლებენ, ეგ ყველაფერი ხომ არაკონსტიტუციურია, მიმართე მაშინ საკონსტიტუციო სასამართლოს. უცხოელების ასეთი ინტენსიური შემოდინება, გარდა იმისა, რომ ჩვენს მოქალაქეებს ართმევს სამუშაოს, სხვა მხრივაც ძალზე სახიფათოა.

- რას გულისხმობთ?

- როდესაც ასეთი სიტუაციაა, ქვეყანა იძენს ასე ვთქვათ, დერეფნის ფუნქციას, მის ტერიტორიაზე ეთნიკური დაჯგუფებების შექმნა იწყება, ეს ბუნებრივი პროცესია, რადგან ეთნიკური კრიმინალური დაჯგუფებები იქ მიდიან, სადაც ფული „კეთდება“. სხვათა შორის, ეს პრობლემა, მარტო ჩვენთან კი არა, მთელ მსოფლიოშია, რუსეთი ავიღოთ, სადაც ჩინელების გარდა, უკვე ნიგერიელებისა და ვიეტნამელების დაჯგუფებების პრობლემა აქვთ. უცხოელმა კრიმინალებმა ჩვენზე კარგად იციან, სად „კეთდება“ დიდი ფული, რადგან მათი ხელმძღვანელები იმ კონკრეტული ქვეყნების სპეცსამსახურების თანამშრომლები არიან. ეს ხალხი რომ დაიჭირონ, ყველა სპეცსამსახურის ყოფილი თანამშრომელი იქნება, მაგრამ მოგესხენებათ ყოფილი სპეცსამსახურელი არ არსებობს, მით უმეტეს საზღვარგარეთ. ე.წ. აბრეშუმის გზის მატარებელმა უკვე გაიარა საქართველოში, ასე რომ ეთნიკურ კრიმინალურ დაჯგუფებებსაც უნდა ველოდოთ, თუ უკვე არ არიან. ქართული „შავი სამყაროს“ წარმომადგენლები

კი ყველა გავყარეთ ქვეყნიდან. რა გამოდის, კრიმინალებსაც კი საზღვარგარეთელებს ვუწყობთ ხელს, რომ აქ თავიანთი კრიმინალური დაჯგუფებები შექმნან და მომავალში „პალაქენია“ დაგვიყენონ. 4-5 წლის წინ ხმები დადიოდა, რომ ვიღაც ჩინელი იყო ჩამოსული და ფულს „აწერდა“ თუ რაღაც ამგვარი გარკვეულ პირებს, ამ ინფორმაციამ პრესაშიც გაიჟღერა გაკვირვებით, თუმცა მერე ვეღარ მოვიძიე ინტერნეტსივრცეში, არადა ამჟამად იყო. ე.ი. იმ დროიდან მოყოლებული მიდის ესპროცესი. იმიტომ არიან თუნდაც ჩინელები ერთად. რამდენიმე ადამიანი მომიყვია, თბილისის ზღვაზე, სადაც ჩინელები რაღაცას აშენებენ, ერთი ჩინელი ისე სცემეს თავისიანებმა, სულ დაასისხლიანეს, მაგრამ პოლიციაში არავინ

ჭოთა სივრცის „კანონიერ ქურდებს“, გასულ წელს ერევანში რატომ ჰქონდათ „სხადნიაკი“? ე.ი. მათ იცოდნენ აქ ასეთი ამბები რომ უნდა მომხდარიყო. კრიმინალების „იმპორტს“, რუსული დაჯგუფებები თუ აღუდგებიან წინ, მით უმეტეს, რომ რუსული კრიმინალური დაჯგუფების ერთ-ერთი ძლიერი შტო ქართუ-

უკვე არ დაუწყიათ, სასწრაფოდ დაიწყოთ ამ კუთხით ინტენსიური მუშაობა, ამისთვის გამოცდილი, კვალიფიციური სპეციალისტები გვჭირდება, იმიტომ, რომ ამ ტრანსნაციონალურ კრიმინალში უკვე უცხო ქვეყნების სპეცსამსახურებიც არიან ჩართულ-გარეულები. უსაფრთხოების სამსახუ-

მისულა, შეიძლება ის ადამიანი მოკლეს კიდევ, არც ეს ვიცითო. შიგნით ხდება ანგარიშსწორება, მაგრამ ფაქტია, ინფორმაცია გარეთ არ გამოდის. ეს ალბათ, არც არის გასაკვირი, მათ მარტო საკუთარი ენა იციან და ძალიანაც რომ უნდოდეთ, პოლიციას ინფორმაციას ვერ მიაცივდიან.

უამრავი ნიგერიელია საქართველოში, ისინი ძირითადად ნარკოტიკის გადატანაზე „მუშაობენ“, კუჭით გადააქვთ, რამდენი ასეთი იყო დაკავებული. ნიგერიელებსაც თავიანთი კრიმინალური დაჯგუფება აქვთ შექმნილი, ეს შეიძლება ვარაუდია, მაგრამ ყველაფერს უნდა მიაქციო ყურადღება და ანგარიში გაუწიო. ჩემი ვარაუდით, ვიეტნამურ მალამოს და „აბრეშუმის გზის“ ამოქმედებას ვიეტნამური კრიმინალური დაჯგუფებაც მოყვება, მაგრამ ჩინური რომ უკვე არის, ორი აზრი არ არსებობს. რუსული დაჯგუფებები არსებობს, თუ ასე არ არის, მაშინ მთელი პოსტსაბ-

ლია, მაგრამ ჩვენი სამართალდამცავები და უსაფრთხოების სამსახური მათ იმედზე ხომ არ უნდა იყოს. მათაც ხომ უნდა მიიღონ ზომები კრიმინალური ტაღლის შემოდინების აღსაკვეთად, მაგრამ ვინმე აკეთებს ამას, ან თუნდაც ემზადება?

ნარკოტრანზიტი (გარკვეულწილად იარაღის ტრანზიტიც) ისედაც ხდებოდა საქართველოს გავლით, მაგრამ „აბრეშუმის გზის“ ვეგდით მატარებლები რომ დაიწყებენ მოძრაობას, კრიმინალი გაცილებით მოიმატებს, არ გინდა მატარებელში აკრძალული ტვირთი, თუნდაც 100 კგ „პერონი“ იპოვო? ამ ყველაფერს გაკონტროლება უნდა. ჩვენმა ძალოვნებმა რამდენჯერმე კი ამოიღეს დიდი ოდენობით ნარკოტიკი, მაგრამ ეს მაინც ზღვაში წვეთია, რადგან საქართველოს გავლით, ტონობით ნარკოტიკი გაედინება ევროპაში. თქვენი გაზეთის საშუალებით მიწა მოუწოდო ჩვენს უსაფრთხოების დაცვისა და სამართალდამცავ სტრუქტურებს, რომ თუ

რის უფროსს პარლამენტში იბარებენ, ვითომდა ანგარიშის ჩასაბარებლად, ამის დრო აქვს ვახტანგ გომელაურს, ქვეყანაში ისეთი ვითარებაა შექმნილი, რომ მან დღე და ღამე უნდა იმუშაოს, ესენი კი ფსიქოლოგიურ ტერორს უწყობენ, თან ხომ ნახეთ, ეს ადამიანი ორჯერ ტყვილად ჩაიყვანეს ქუთაისში. რა სამუშაოებს ატარებს უსაფრთხოების სამსახური, უნდა გამოვარდეს და იყვიროს? სპეცსამსახურებმა მთელი დატვირთვით უნდა იმუშაონ და ამ ე.წ. ოპოზიციონერებმა მათ მუშაობის საშუალება უნდა მისცენ. ამათ ქმედებას რომ ვუყურებ, შთაბეჭდილება მრჩება, რომ „შეკრულები“ არიან კრიმინალურ დაჯგუფებებთან. ახალს არაფერს ვამბობ, ცნობილ ამერიკელ განგსტერს ალ კაპონეს უამრავი დანაშაული ჰქონდა ჩადენილი, მაგრამ ვერ დაუმტკიცეს და ბოლოს გადასახადების გადაუხდელობისთვის დასაჯეს. ვერც „დაუმტკიცებდნენ“, რადგან ის მთავრობის წევრებს

ფულს უხდოდა და მტკიცებულებებიც ქრებოდა. შემოსავლების დამალვაზე მოქრთამულები ვეღარაფერს იტყობდნენ და იმიტომაც წაუყენეს ეს ბრალი.

- მე თუ მკითხავთ, გომელაური არც უნდა წასულიყო, რადაც არ მახსოვს, ვანო მერაბიშვილის ნაციონალურ დაძაბვებზე პარლამენტში ვერბინა, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ პარტიას წარმოადგენდნენ.

- პარლამენტარები არიან და პატივი სცა, ისე, გომელაურის ადგილზე არც მე ჩავიდოდი, მით უმეტეს, როცა ამდენი პრობლემა ქვეყანაში, რომელ ერთს უნდა მოუაროს ამ ადამიანმა, მაგრამ მას ისე კბენენ ნაცები, რომ ნამდვილად სერიოზულად ამუშავდა მისი უწყება. ქვეყანაში სხვადასხვა ეთნო-კრიმინალური დაჯგუფებები ყალიბდება

დასაც გაატარებენ. ვინ უნდა მიხედოს ამას, რა თქმა უნდა ჩვენმა სპეცსამსახურებმა, რომლებიც ჩამოყალიბების პროცესშია და ყველა მხარში უნდა დავედგეთ, რომ სრულფასოვან სამსახურებად ჩამოყალიბდნენ. უამრავი ჩეჩენი გადავიდა ქართულ გვარზე, ქართველ ქალებთან მოაწერეს ხელი და მათი გვარი აიღეს და მოედნენ მთელ ევროპას, ვითომ ქართველები არიან. ახლა რომ გვეუბნებიან გერმანელები, ევროპაში უამრავი ქართველი კრიმინალიაო, ყველა ქართველი კი არ არის, გერმანელს კი არა, შეიძლება თქვენც გაგიჭირდეთ ჩეჩნის ქართველისგან გარჩევა. ამ ყველაფერს აღრიცხვა, სერიოზული მუშაობა ჭირდება. თუ მოსახლეობასა და სპეცსამსახურებს შორის ნდობა და კავ-

პირ ბაიბია, რა ეპართებით ამ ალაშიანებს ხელისუფლებაში მოსვლის შედეგ?

← 7 მმ.

ამ დალოცვილებს ნუთუ წიგნი მაინც არ წაუკითხავთ? კი, მსოფლიო ბაზრისათვის ბრძოლები მე-15 საუკუნედან იწყება. მაგრამ ნორმალური ქვეყნები ჯერ პროდუქციას ქმნიდნენ და მერე ექვებდნენ სად გაეყვინათ ეს პროდუქცია. ჩვენ, პროდუქცია არ გვაქვს და უკვე ვეძებთ სად გავყვიდით. რას ვყვიდით?! ეს სატირალია, შევიცარიასა და ლიტენშტეინში რა უნდა გავყვიდით? ან ნორვეგიაში? ღვინო? ევროპა მაიაქვს ღვინოს. ისლამურ ქვეყანას - ალჟირს შეუძლია მთელი ევროპა წალეკოს და ჩვენ ჩვენ ნახევრადფალსიფიცირებული ღვინით შევდივართ? ამის წინ, სოფლის მეურნეობის მინისტრმა თქვა, ჩვენს თაფლზე ძალიან დიდი მოთხოვნაა ევროპაში. ეს სასაცილოა. როდის აქედან იქცა საქართველო თაფლის მწარმოებლად? ჩემს ბავშვობაში გურიაში მართლაც იყო თაფლი, მაგრამ დღეს სადღაა, სუბტროპიკული ზონები დაბინძურებულია. თბილისი, დაბინძურებული ჰაერით, მსოფლიოში პირველ ადგილზეა და საქართველოში ალბურის ზონების ჰაერია? ფუტკარს სუფთა ჰაერი უნდა.

- ევროპის დაცემასა და სიკვდილზე ჯერ კიდევ ადრე წერდნენ. რატომ დაიწყო ახლა ეს პროცესი, პრობლემა ლიდერების კრიზისიც ხომ არ არის?

- რასაკვირველია, ლიდერების კრიზისი მთელს მსოფლიოშია. უკანასკნელი მოპიკეები,

დიდი ევროპელები იყვნენ ტერორი, დეგოლი, ჩერჩილი. მათ მერე ვინ იყო? საქართველოში ეტყობა ჯერ ასეთი კრიზისი არ დაამდგარა, არც ევროპაში. თუ დადგა, ალბათ, ლიდერებიც გამოჩნდებიან. ჩვენთან ეს არც იკრძობა იმიტომ, რომ ლიდერები ცარიელ ადგილას არ იქმნებიან. ელემენტარულად, ქვეყანას სადაც 23 წლის ჩინოვნიკს 15-ჯერ მეტი ხელფასი აქვს, ვიდრე პროფესორს, მომავალი არ აქვს.

- ბატონო სოსო, აშშ-ში ჩატავეთან დაკავშირებით იუსტიციის მინისტრის გაკეთებულ განცხადებას დიდი ხმაური მოჰყვა. რასთან გვაქვს საქმე ამ შემთხვევაში?

- იუსტიციის მინისტრი ყოველდღე ახალ-ახალ რეკორდებს ხსნის, რა ეპართება ამ ხალხს. წულუკიანი ჩემი სტუდენტი იყო,

თავად 10 ხუთიანი მაქვს მისთვის დაწერილი, სტუდენტობისას ჭკვიანი გოგო იყო, დიპლომატიური აკადემია აქვს დამთავრებული. ახლა, რა დაემართა? ეს ხალხი მაცოცხებს. რამოდენიმე დღის წინ სესიაშვილს ვუსმინე. მე და ირაკლი ერთად ვიყავით ნინო ბურჯანაძის ფონდში, ნორმალური ბიჭი იყო. რა დაემართა, სადაა ელემენტარული ლოგიკური აზროვნება? - ჯერ თქვა, ჩატავეს ფეხზე განგრენა ჰქონდა და წაწვეული, ძლივს მიფოფხდა და შესაზღვრებთან, მათ არც იცოდნენ ვის დაეხმარნენ, გვარიც არ უთქვამსო, იქვე, ამბობს ლიმონკები ჩაუდესო. ვინ, მესაზღვრებმა ჩაუდეს ლიმონკები კაცს, რომლის გვარიც არ იცოდნენ? გარდა ამისა, სესიაშვილმა თქვა, ჩატავეს სააკაშვილის საიდუმლო აგენტი იყოო. კი ბატონო, საიდუმლო აგენტები ყველას ჰყავს. ამას დააყოლა, მივლინებებით

ვევის გაუქმებაზე გითხვით. ხიდაშელმა განაცხადა, ამის თაობაზე ამერიკელებს დავეკითხოვ.

- რას ჰქვია ამერიკელებს ვკითხოვ? პოლიტიკაში მორალი, ზნეობა ზღაპარია. ეს, ხიდაშელის მხრიდან. ნახეთ, ახლა, რა ხდება: ხიდაშელმა საგალობელი სამხედრო გაწვევა გააუქმა, თუმცა კანონი არ დაურღვევია იმიტომ, რომ მინისტრს ამის უფლება აქვს. ამ ერთი ბრძანებით როგორ ფიქრობთ რამდენი ათასი ზედმეტი ხმა იმოვა „რესპუბლიკურმა პარტიამ“? - ძალიან ბევრი, ხომ. ახლა, ნახეთ რა ხდება? ხიდაშელი ამ დღეებში, ვარშავის სამიტის შემდეგ, გადადგება. მინისტრად „ქართული ოცნების“ კაცი იქნება. მას უფლება აქვს გაწვევა აღადგინოს და არ გამიკვირდება, რომ ხიდაშელის ჯინაზე გაწვევა ისევ აღადგინონ. მაგრამ რამდენ ათას ხმას დაკარგავენ ამით? - საკმაოდ ბევრს. ხედავთ, რა ხდება?! აღარ მინდა კიდევ ერთხელ ვახსენო იმ კაცის გვარი, ვინც მინისტრად მოიარება - რა გაცხარებული, რა გამწარებული იყო. იმიტომ, რომ მან იცის, შეიძლება უცებ დაავალონ გაწვევა აღადგინოს, მასაც სხვა გზა არ ექნება და ამით უცებ დაკარგავს რამდენიმე ათეულ ათასს, შეიძლება ასე ათას ხმასაც იმიტომ, რომ თითოეული წევრამდღის უკან 15-20 ადამიანი დგას - ოჯახის წევრი, ახლობელი, ნათესავი და ა.შ. ვინც ამას აღადგენს, იმან ორი აგური უნდა ირტყას თავში. სულ სალაპარაკო იქნება: აი, „რესპუბლიკელებმა“ გააუქმეს და „ქართულმა ოცნებამ“ კიდევ აღადგინაო. აი, ესაა ქართული წინა-საარჩევნო კამპანია, პოლიტ-ტექნოლოგია. ხიდაშელმა პირდაპირ ცხრიანში მოარტყა - გაწვევა გააუქმა, თვითონ გადადგება და თუ კაი ბიჭია აღადგინოს ვინც შემდგომ მინისტრად მოვა. აღადგენს და რა ჩიტსაც დაიჭერს მერე ნახავს. სუფთა პოლიტიკური თვალსაზრისით, აბსოლუტურად, სწორი გათვლა გააკეთა. ზოგი ფიქრობს, რომ „ქართულ ოცნებას“ ქუთაისში, რიონში გემების შემოყვანით, საარჩევნოდ ხმებს მოუტანს. აი, ასეთ ქვეყანაში ვცხოვრობთ, ჩემო კარგო, სხვა რაღა გითხრათ.

ბოლოს მინდა სამხედრო საგალობელი სამსახურში გაწ-

თამარ შველიძე 555 23 28 24

და იქნებ სწორედ ამ თემზე მუშაობს გომელაური, საჯაროდ ხომ არ იტყვის რაზე მუშაობს, შენ კი აიძულე გითხრას, ესენი საერთოდ ნორმალურები არიან? ჯერ სპეცსამსახურების საერთოდ გაუქმება მოუნდათ, მერე თურქე დეტალურად უნდა ჩააბარონ ანგარიში, რას აკეთებს უსაფრთხოების სამსახური, ეი ინფორმაციის გამოტანა უნდათ?

უბედურება ისაა, რომ საქართველოში ეს სხვა ეთნოსის კრიმინალური დაჯგუფებები რომ ყალიბდება, არავის ეწყინოს, მაგრამ ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ პარლამენტში ლობისტები ეყოლება, ფულს დიდი ძალა აქვს. ვახტანგ გომელაურს ახლა ვინც სთხოვს, ყველაფერი მოგვიყვი რასაც აკეთებთო, სწორედ იმ კრიმინალების საქმეს აკეთებენ. რუსეთში საბჭოთა კავშირის დროს და შემდეგაც, უშიშროების სამსახურის თანამშრომელს აგენტისთვის ფულს რომ აძლევდნენ, მერე პასუხს აღარ სთხოვენ, რომ ამით არ გაიშიფრონ, ეს ნაცპარლამენტარები კი უსაფრთხოების სამსახურის უფროსს პარლამენტში იბარებენ და უნდათ საჯაროდ აღაპარაკონ. რა უნდა დავარქვათ ამით საქციელს? ამ კრიმინალურ ეთნოდაჯგუფებებთან დაკავშირებით, რომლებსაც საკუთარი ქვეყნების სპეცსამსახურები ხელმძღვანელობენ, განგაშის ზარები გვაქვს შემოსაკრავი, საქართველოში რაც დარჩა იმასაც ხომ წაიღებენ და დამატებით ყოველგვარ კონტრაბან-

(გაბრიელა იმედა) მანანა სუნიშვილი 599 51 28 24

რა გზაკრული გეგმები აქვს „ნაციონალურ მოძრაობას“ ქვეყანაში დესტაბილიზაციის დასაწყებად?

ქვეყანაში განვითარებულ ბოლოდროინდელ მოვლენებზე „საერთო გაზეთს“ პარტია „თამაზ მეჭიაური - ერთიანი საქართველოსთვის“ ლიდერი **თამაზ მეჭიაური** ესაუბრა:

— როგორ შეაფასებდით ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტის პოსტზე ნაციონალური მოძრაობის წევრის- გიგი წერეთლის კანდიდატურასთან დაკავშირებით, ქვეყნის პრეზიდენტის პოზიციას?

— დიდი ხანია ვამბობ, რომ გიორგი მარგველაშვილი ნაციონალური მოძრაობის შიდა მოხმარების ლიდერია, რაც ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტის პოსტზე გიგი წერეთლის კანდიდატურის მხარდაჭერამაც დაადასტურა. თუმცა, იმასაც გეტყვით, რომ თუ კანდიდატი მაინცდამაინც ნაციონალური მოძრაობიდან უნდა ყოფილიყო,

ლი თანამდებობაზე ბოლომდე დარჩება და არჩევნებზე რესპუბლიკურ პარტიას თავდაცვის სამინისტროს რესურსით დაეხმარება. რამდენად რეალურად გეგმავთ მოვლენების ამგვარად განვითარება?

— ვფიქრობ, ეს მისი პარტიისთვის გონივრული გადაწყვეტილება იქნება, რადგან სიბრძნეში მოხვედრით ხიდაშელი პარტიას ვერანაირ სარგებელს ვერ მოუტანს. თავდაცვის მინისტრის პოსტიდან კი, სადაც უზარმაზარ ფინანსურ და ადამიანურ რესურსს მართავს, შეუძლია გაცილებით მეტი სარგებელი მოუტანოს თავის პარტიას, რაშიც აქამდეც იყო შემჩნეული.

— მიუხედავად იმისა, რომ სპეც-უბნები გაუქმდა?

— რა თქმა უნდა. იქიდან გამომდინარე, რომ ამ უწყებაში დისციპლინა, პატივისცემა და მორჩილება ყველაზე მეტად მუშაობს, რესპუბლიკელებს საკმაოდ სერიოზული „ფორა“ ექნებათ.

ის თუ შენობის დაბრუნების ფაქტს, სამწუხაროდ, ამ მიმართულებით ხელისუფლებას არსებითი არაფერი გაუკეთებია. მიუხედავად იმისა, რომ არა ერთხელ გამოუხატავს პატივისცემა ბიძინა ივანიშვილის მიმართ, ასეთმა დამოკიდებულებამ ფიზიკურად განადგურებული მოლაშვილი მორალურადაც გაანადგურა და მისი გარდაცვალება დააჩქარა. იმედია, ახლა მაინც გამოფხიზლდებიან შესაბამისი ორგანოები და დააჩქარებენ სამართლიანობის აღდგენის პროცესს. აუცილებელია, რომ მოხდეს სამართლიანობის აღდგენა და დამნაშავეების კანონის მთელი სიმკაცრით დასჯა.

— საუბრის ბოლოს, იქნებ მოახლოვებული არჩევნებისთვის სამხადისზე და თქვენს სამომავლო გეგმებზეც გვითხრათ ორიოდ სიტყვით?

— იქიდან გამომდინარე, რომ გვიან განვაცხადეთ პოლიტიკური ორგანიზაციის შექმნის შესახებ, მთელი რიგი ორგა-

ბის შემთხვევაში, გადაწყვეტილი არ ჰქონდა, ვის დაუჭერდა მხარს, რადგან ამ პოლიტიკურ სპექტრში ვერ პოულობდა მისთვის მისაღებ პოლიტიკურ ძალას. ჩვენმა გამოჩენამ გარკვეული ინტრიგა შემატა არჩევნებს და რა თქმა უნდა, გამოიწვევს არჩევნებში მონაწილე ადამიანების რაოდენობის გაზრდას.

— იქნებ დაგვიკონკრეტოთ, „ქართული ოცნების“ მებრძოლ ნაწილში ვინ იგულისხმეთ?

— თუნდაც ის ადამიანები, რომლებიც წარმოდგენილი არიან საინიციატივო ჯგუფში: ჩვენი გუნდის ყველაზე ახალგაზრდა წევრი **დათო ფაცაცია**, **სანდრო ბრეზაძე**, **ჯამალ სეფიაშვილი**, რომელიც თუნდაც თავისი სიმღერით, ყოველთვის სამართლიანობისთვის ბრძოლის ავანგარდში იდგა, ქალბატონი **ნა მმტრამიანი**, **ლალი მოროშკინა** და რა ვიცო... ამ ხალხმა ყველა ეტაპზე იბრძოლა რეჟიმის წინააღმდეგ, თავის თავზე გამოსცადა რეპრესია და არავის არ აქვს წამოსაძახებელი, რომ სამართლიანობისთვის ბრძოლის რომელიმე ეტაპზე, გვერდზე გავდევით.

— რამდენად სანდოდ მიგაჩნიათ „ქართული ოცნების“ მიერ ჩატარებული შიდა კვლევების შედეგები, რომლის თანახმად, მმართველ პარტიას დაახლოებით 35%-იანი რეიტინგი აქვს, ხოლო ერთიანი ნაციონალური მოძრაობას - 13%?

— მმართველი ძალას სურს, რომ რეალური კონკურენტები „ჩრდილში“ მოაქციოს და ერთადერთ კონკურენტად ჰყავდეს ყველაზე დისკრედიტირებული და კრიმინალური ძალა, რომ ამ ძალის ფონზე, უამრავი შეცდომის მიუხედავად, მოსახლეობამ ისევ „ქართული ოცნება“ აირჩიოს. მათთვის ცნობილია, რომ ჩვენი პოლიტიკური ძალა მოსახლეობისთვის რომელიმე უცხო ქვეყნის ინტერესების თავზე მოხვევის ნაცვლად გაატარებს ამომრჩევლის ნებაზე დაფუძნებულ პოლიტიკას. მოსახლეობაში დიდი ხანია არსებობს განწყობა, რომ ჩვენი ქვეყანა თავად უნდა ვმართოთ

და მივალწით რეალურ დამოუკიდებლობას, რომელიც ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საფუძველი გახდება. ჩვენ შზად ვართ, ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე, ამ მიზნის მისაღწევად, ველაპარაკოთ ნებისმიერ ქვეყანას, სადაც ჩვენი ქვეყნის ბედი წყდება. რადგან მოსახლეობაში ასეთი განწყობა არსებობს და ამასთან, დიდი სამართლიანობის აღდგენის მოლოდინი, იმ პოლიტიკურ ძალას, ამ თვალსაზრისით სერიოზულ ნაბიჯებს გადადგამს, მოსახლეობის დიდი მხარდაჭერა ექნება, მაგრამ ეს არავის აწყობს. რა თქმა უნდა, ეს არ აწყობს ნაციონალური მოძრაობას, რადგან სამართლიანობის აღდგენით ყველაზე მეტად ისინი დაზარალებიან. ასევე არ აწყობს „ქართულ ოცნებას“, რადგან პრაქტიკულად არაფერი გაუკეთებია ამ მიმართულებით. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ამ ორ პოლიტიკურ ძალას საგარეო ვექტორიც საერთო აქვს და ორივე ევროატლანტიკური ალიანსის მონაა, ცხადია, რომ მათ ერთმანეთი ჭირდებათ. ერთს იმისთვის, რომ მარადიულად იყოს ხელისუფლებაში, ხოლო მეორეს იმისთვის, რომ მთავარ ოპოზიციურ ძალად მოიაზრებოდეს. თუმცა, ნაციონალური მოძრაობას უფრო შზაკრული გეგმებიც აქვს: იქიდან გამომდინარე, რომ მათი ფავორიტი NDI და IRI მიზანმიმართულად ქმნიან ისეთ სურათს, რომ მართალია „ქართული ოცნება“, ლიდერობს, მაგრამ მეორე ადგილზე გასულ ნაციონალურ მოძრაობას თავის სატელიტ პარტიებიანად მოსახლეობის მეტი მხარდაჭერა აქვთ, ამიტომ გამორიცხული არაა, რომ ევროპის სახალხო პარტიის, საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციების და ამერიკის ელჩის ორგანიზაციების განცხადებების ფონზე, ეჭვქვეშ დააყენონ არჩევნების შედეგები და ქვეყანაში დესტაბილიზაცია გამოიწვიონ. მე მოვლენების ამგვარად განვითარებას ნამდვილად არ გამოვიცხავ.

სხვებს ისევ გიგი წერეთელი ჯობდა.

— რუსული დელეგაციის წევრი ლეონიდ სლუცკის თქმით, რუსული დელეგაცია გიგი წერეთლის კანდიდატურას მხარს დაუჭერს, რადგან ის გაწონასწორებული პოლიტიკოსია და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაზე კონსტრუქციული პოზიცია აქვს. თუ გავითვალისწინებთ, რომ 2006 წელს იგივე პოსტზე წარდგენილ ნინო ბურჯანაძეს რუსეთის მხრიდან დიდი წინააღმდეგობა შეხვდა, ეს გადაწყვეტილება უცნაურად არ გეგმავთ?

— რა ვიცო... თუ სლუცკი რუსეთის ხელისუფლების პოზიციას გამოხატავს, ეტყობა, თვითონ რუსეთი გახდა ძალიან პროდასავლური. (იცინის)

— რაც შეეხება ქვეყნის საშინაო საქმეებს, თავდაცვის მინისტრის გაჭიანურებული გადადგომის გამო, გაჩნდა ვერსია, რომ თინა ხიდაშე-

— მოგეხსენებათ, რომ 47 წლის ასაკში გარდაიცვალა სააკაშვილის რეჟიმის მორიგი მსხვერპლი, კონსტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარე **სულხან მოლაშვილი**. თავის დროზე, ამ ადამიანმა რამდენჯერმე დაასახელა მის წამებაში მონაწილე პირთა გვარები, თუმცა ეს ადამიანები დღემდე დაკითხული არ არიან. გავრცელებული ინფორმაციით, მოლაშვილის წამების საქმის წარმოება შეჩერებულია და მისი სიკვდილის შემდეგ, პროკურატურას ამ საქმის „გაცოცხლება“ გაუჭირდება. თქვენი აზრით, რატომ მოხდა ასე?

— სწორედ, შეფერხებები სამართლიანობის აღდგენის პროცესში და საგარეო კურსი გახდა ჩემთვის ძვირფასი „ქართული ოცნებიდან“ წამოსვლის მიზეზი. თუ არ ჩავთვლით ამინისტიებს, პოლიტ-პატიმრების გათავისუფლებას და რამდენიმე ავტომობილ-

ნიზაციული საკითხები გადასაწყვეტი გვაქვს. საარჩევნო სუბიექტად დარეგისტრირების პროცესი დავიწყეთ და ამისთვის საჭირო ხელმოწერებს ვაგროვებთ. დავიწყეთ რეგიონალური და რაიონული სტრუქტურების შექმნის მიმართულებით მუშაობა. რა თქმა უნდა, გამართული და ინფრასტრუქტურისა და ჩამოყალიბებული სტრუქტურების მქონე პარტიებს ჩვენთან შედარებით, დიდი უპირატესობა აქვთ, მაგრამ ამის მიუხედავად, ძალიან ბევრი მხარდამჭერი გვყავს. ჩვენ გვეერთვებიან მებრძოლი ადამიანები „ქართული ოცნებიდან“ რომლებიც ფაქტობრივად, იგნორირებული არიან. ჩვენს მხარდამჭერებს არჩევნების მიმართ ნიჰილისტურად განწყობილი მოსახლეობაც ემატება. მხედველობაში მყავს მოსახლეობის ის ნაწილი, რომელიც საერთოდ არ აპირებდა არჩევნებში მონაწილეობას ან მონაწილეო-

ნელი თორდია
571 35 36 88

გვესაუბრება პოლიტოლოგი, ბატონი ბიორგი მამუკა.

– ბატონო გიორგი, რას ფიქრობთ ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაში რუსული დელეგაციის ხელმძღვანელის ლეონიდ სლუცკის განცხადებაზე გიგი წერეთელთან დაკავშირებით. რითი შეიძლება ფოფილიყო განპირობებული მისი არჩევანი წინარევიმის ერთ-ერთ შემოქმედზე?

და, შეიძლება ითქვას, რომ ის ახორციელებდა ანტიდასავლურ პოლიტიკას.

– სააკაშვილი დღემდე რჩება პრორუსულ ძალად? იქაც კი, სადაც ასეთ მძაფრ ოპონირებას უწევს რუსულ პოლიტიკას ოდესაში? რას ფიქრობენ „ნაციონალისტების“ ურყევი წევრები საქართველოში, ძალიან საინტერესოა!

– ბოლო ხანებში „ნაციონალისტების“ შიგნით მკვეთრი დაპირისპირებები შეიმჩნევა.

მაგალითად, მიშამ რომ თქვა, ყრილობა უნდა ჩავატაროთ დიდგორის ველზეო, ამას მოჰყვა საკმაოდ სერიოზული დაძაბულობა პარტიის შიგნით, საკმაოდ

ბა, თუმცა, თუ აშშ-ის სახელმწიფო ადმინისტრაციაში დემოკრატიული ძალები შენარჩუნდება, ეს ვარაუდი ნაკლებად მოსალოდნელია.

დონალდ ტრამპის გამარჯვების შემთხვევაში, რაც ნაკლებად არის სავარაუდო, არის მიშას მმართველობის დაბრუნების შესაძლებლობა. რასაც კიდევ ვიმეორებ, მცირე შანსი აქვს.

– წინა წლებში

რუსეთი საქართველოსთან მიმართებაში რბილი ძალის პოლიტიკას დაადგა

გარდა ამისა, არაა გამოცხადებული, „ნაციონალისტების“ შიგნითაც არსებობდეს სიმპათიები რუსეთის მიმართ, რაც დიდი ხანია ცნობილია. დიას, „ნაციონალური“ ანტირუსული პოლიტიკა ძირითადად ფარსი გახლდათ.

– თქვენ ბრძანებთ, რომ „ნაციონალისტების“ ანტირუსული რიტორიკა მხოლოდ ანტიურაფი იყო, ნამდვილი სახის შესანიღბად?

– მათი პოლიტიკის გარეგნული ფორმა შინაარსს არ შეესაბამებოდა, არც საშინაო და არც საგარეო კუთხით.

არა მხოლოდ ტაქტიკურად, იდეოლოგიურადაც, ნაციონალისტები არ ახორციელებდნენ იმ პოლიტიკას, რაც დასავლეთში იყო მიღებული და რასაც ითხოვდა მათგან პროგრესული მსოფლიო.

მას შემდეგ, რაც ობამა მოვიდა ამერიკის ხელისუფლებაში, აშკარად გამოიკვეთა საქართველოს მაშინდელი პოლიტიკის შეუთავსებლობა აშშ-ისა და დასავლურ სტანდარტებთან და პოლიტიკურ ორიენტაციებთან.

რესპუბლიკელების დომინირებისას აშშ-ის მმართველობაში, გარკვეული სახის თანხედრა არსებობდა სააკაშვილსა და აშშ-ის ადმინისტრაციას შორის. დემოკრატიის მოსვლის შემდეგ სულ უფრო დაშორდა სააკაშვილი ამერიკის ადმინისტრაციას

გავლენიანი ნაცებიც კი წაიცილნენ ამის წინააღმდეგ.

შეიძლება ითქვას, რომ ნაციონალისტები დღემდე არიან პროდასავლური ორიენტაციის ხალხი, მაგრამ ისინი ვერაფრით ფონს ვეღარ ქმნიან. „ნაციონალისტობა“ უკვე მთლიანად არის დისკრედიტებული დასავლეთის თვალში.

არადა, მიშა თავის დროზე ხელისუფლებაში დასავლეთის ძლიერმა რადიკალურმა რესპუბლიკურმა ფრთამ მოიყვანა.

რუსეთისა და ამერიკის ინტერესები დაემთხვა ერთმანეთს 2003 წელს და ვიზილეთ მიშას „ზეობა“ 9 წლის განმავლობაში.

თუმცა შემდეგ სააკაშვილის ე. წ. პოლიტიკამ ფიასკო განიცადა. კარგა ხნის განმავლობაში ცდილობდა ბუშის მომდევნო პრეზიდენტ ობამასთან შეხვედრას მიხედვით სააკაშვილი, მაგრამ ვერ ახერხებდა. აშშ-ის ადმინისტრაციის მხრიდან ზშირად ისმოდა მიშას მმართველობის სერიოზული კრიტიკა და 2012 წელს სწორედ აშშ-მა ითამაშა მნიშვნელოვანი როლი იმაში, რომ მიშას ვეღარ მოეხერხებინა არჩევნების გაყვალბება.

– სააკაშვილის მკვდრეთით აღდგომა მოსალოდნელია?

– თეორიულად არაფრის გამორიცხვა არ შეიძლე-

და უახლოეს ხანებში ჩატარებული ვეგლა კვლევით საქართველოს მოსახლეობა მხარს ნატოში და დასავლურ სტრუქტურებში გაწევრიანებას უჭერს მხარს. გამოკითხულთა თითქმის 70% დასავლეთზე ორიენტირებული მასინ, როცა პროდასავლური მიმართულების პარტიებს 2-3% მხარდასაქვავს. რითი არის ეს განპირობებული?

– ეს პარადოქსული მაჩვენებელია.

მოსახლეობა ნატოსთან და ევროკავშირთან ეკონომიკური პრობლემების სარგებელს ხედავს. მაგრამ ფასეულობებისა და მენტალური სტერეოტიპების დონეზე საზოგადოება რუსეთთან უფრო ახლოა. ამის გამო წარმოიშობა მსგავსი პარადოქსული წინააღმდეგობები.

თუმცა მთლად ისე არ არის სიტუაცია, როგორც კვლევებში წარმოაჩენენ. დასავლური ორიენტაციის მომხრე საქართველოში, შეიძლება, 40-50% იყოს და არა 70% და მეტი.

ის 40-50% კი იმის შედეგია, რომ წლების განმავლობაში ხორციელდებოდა პროდასავლური პროპაგანდა.

2008 წლის პლემბისციტიც გაყვალბებულად მიმჩნია. 60%-ზე ნაკლები იყო ნატოს მომხრე, სინამდვილეში 72%-ზე მეტი მომხრე დაიდო შედეგად.

საქმე ის გახლავთ, რომ

მოსახლეობა დაბნეულია. თუ შეიქმნება ისეთი სიტუაცია, რომ მოსახლეობა გაერთიანდება გარკვეული იდეის გარშემო, შეიძლება ვილაპარაკოთ დამოუკიდებლობაზე, ქვეყნის დამოუკიდებელ არჩევანზე და იმაზე, თუ რა სურს ქვეყანას და ხალხს.

დღეს ასეთი ვითარებაა – პოლიტიკური დომინანტები, როგორც მსოფლიოში, ისე საქართველოში არიან აშშ-ი და რუსეთი. პერიოდულად, ჩვენთან, ხან რუსეთის პოლიტიკა ხორციელდება, ხან – ამერიკის.

ზემოთ ნათქვამს გავიმეორებ და გეტყვით: თუ ქვეყანაში გამოჩნდება ძალა, რომელიც შემოიკრებს ერთი იდეით გაერთიანებულ ხალხს, შესაძლებელი იქნება ჩვენი „გავლენების“, ჩვენი პოლიტიკის, ჩვენი მიზნების თუ მისწრაფებების განხორციელება.

დღეს, როცა გავლენები 50-50-ზეა განაწილებული ვართ ისე, როგორც ვართ – რუსეთიც და ამერიკაც თავის მხრივ ცდილობენ გავლენების ჩარხი თავის მხრივ გადახარონ. ამაზე იტყვიან, სცილასა და ქარიბდას შორისო. მოკლედ, თუ მოვინდომებთ, რომ ჩვენი ბედი თვითონ გადავწყვიტოთ, არის შანსი, რომ ქვეყნის პატრონები ნაწილობრივ მაინც გაუხდეთ.

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

ბორჯომის მოსახლეობა ითხოვს

ჩვენი გაზეთის წინა ნომერში დაბეჭდა წერილი სათაურით „იფიქრეთ, იფიქრეთ იფიქრეთ რამე“, რომელიც ეხებოდა საქართველოს სოფლის მეურნეობის და წარმოების აღორძინებას. წერილის კვალდაკვალ ბორჯომის მკვიდრი დაგვიკავშირდა და ბორჯომელების განსაჭირი გაგვიზიარა.

მოსახლეობას მიწები კი გადასცეს, მაგრამ მაინც დიდი პრობლემების წინაშე ვდგავართ. „კი, ბატონო, მიწები გვაქვს, მაგრამ როგორ და რითი დავაშუშავთ? ტრაქტორის ძიებაში ახალციხეში ჩავდივართ, მაგრამ შეიძლება ვერც ჩამოვიყვანოთ, გაფუჭებულიაო, გვითხრან. ღმერთმა გაახაროს ბიძინა ივანიშვილი, ვაუზრები დაგვირიგა, მაგრამ როგორ გამოვიყვანოთ? თესვების, ნერგების საფილად სხვადასხვა რაიონებში გვიხდება წასვლა. ამის საშუალება კი ვეღვას არა აქვს. საქართველოს მოსახლეობა უნდა სოფელს დაუბრუნდეს, აწარმოოს მეურნეობა. მაგრამ როგორ და რითი დავაშუშავთ სავარგულები, ტრაქტორი არა გვაქვს და გუთანა. იმასაც გეტყვით, შევქმენით კოოპერატივები. მარწვევი, მაგვალი, ფოლო მოვაშენეთ. ხალხი მოწადინებულია, აწარმოოს საკუთარი პროდუქცია. განა შემოტანილ უცხოურ ნაგავს არ გვიჩვენებია, ჩვენ თავად ვაწარმოთ საკუთარი პროდუქცია? იქნებ თქვენ მაინც თქვათ ჩვენს განსაჭირზე და მოვიგვაროთ პრობლემები. ჩვენ ხომ რაღაც განსაკუთრებულს, შეუძლებელს არ ვითხოვთ. როგორ შეიძლება ისეთ დიდ რაიონს, როგორც ბორჯომი, არ ჰქონდეს საკუთარი სატრაქტორო პარკი. ადრე, კომუნისტების დროს, ხომ იყო და ახლა რატომ არ შეიძლება გვექონდეს, გაუგებარია. ამ კეთილი საქმეებით მხოლოდ ჩვენი რაიონი კი არა, საერთოდ, ქვეყანა ისარგებლებდა. ხალხიც კიდევ უფრო მეტად დასაქმდება და გაცილებით მეტ პროდუქციასაც შევქმნიდით. თქვენი იმედი გვაქვს, იქნებ თქვათ ჩვენს პრობლემებზე“, – გვითხრა ჩვენმა ბორჯომელმა მკითხველმა.

ბორჯომის რაიონში, როგორც ვიცით, ბოლო პერიოდში ბევრი კარგი საქმე გაკეთდა. იქაურ ადგილობრივ ხელისუფლებას ვერც გულგრილობაში დავადანაშაულებთ. თუმცა აღნიშნული პრობლემა გადასაჭრელია.

მადლი გაკეთდა და ზედმარალი რომ მოაფარონ, მგონი, უკეთესი იქნება.

ბია ბურდული
551 71 27 07

მანტანო ხარჩილაშვილი:

„ელიზარული ხინკლიანი“ ქართულ ელიზავედა

ჭრელაჭრულა ფერებით გადაღებული თბილისი ფოტოგრაფი...

ამ ფონზე „სასიამოვნო“ მოულოდნელობად შემოეფეთა წარწერა ერთ-ერთი კაფეს აბრიდან: „ელიტარული ხინკალი“.

აი, ასე! თბილისში ათასგვარი პროდასავლური, პროაზიური, პროამერიკული მიმართულების კაფე-რესტორნების გვერდით ელიტარული სახინკლეც გაჩნდა – ჩვენებური, ქართული, მშობლიური სახინკლე, ოღონდ ელიტარული.

ხინკალი ხინკალია და, ძნელი წარმოსადგენია, რა ნიშნით შეიძლება ის გახდეს ელიტარული – ნაოჭების რაოდენობით, მოყვანილობით, ფერით თუ გემოთი?

სხვათა შორის, თბილისში „ხინკალცენტრიც“ არსებობს, ზედ რუსთაველის პროსპექტზე, „ზემელზე“.

რატომაც არა – ამდენი სამეცნიერო, კულტურული, შემოქმედებითი თუ პოლიტიკური ცენტრების გვერდით „ხინკალ-

ცენტრიც“ ხომ უნდა არსებობდეს?!

ხინკალი მთლად სულიერ ფასეულობათა თუ არა ეროვნულ-ნაციონალურ ღირებულებათა რანგში აყვანილ, ერთ კარგ ცენტრს ნამდვილად იმსახურებს.

თუ ეს ხინკალი ელიტარულიც იქნება, მით უკეთესი!

„ხინკალცენტრებში“ ელიტარული ხინკლით გამოძღარი ელიტარული ქართველები საღამოობით, ასევე, ელიტარულ ტელეგადაცემებზე იკრიბებიან და ქვეყნის სვე-ბედზე, დემოკრატიულ ფასეულობებზე და სხვა მაღალ მატერიებზე მსჯელობენ.

ამ მსჯელობას ერთი მამაკაპური დაბოყინება ფრიად მოუხდებოდა, მაგრამ დაბოყინება გადაცემის ეტიკეტით აკრძალულია. ასევე, აკრძალულია ტყაპუჭის ტარებაც, რომელზეც ჩვენი წინაპრები ხინკლის ქონით გაპოხილ ხელებს იწმენდნენ ხოლმე.

მათ ახლა სხვა რამე-რუმეები აქვთ მოსხმული მხრებზე – ვერსაჩეს, დოლჩე-გაბანას, არმანის ძვირფასი კოსტიუმები, ტყაპუჭები კი შიგნით, ძვირფასი კოსტიუმების ქვეშ აცვიათ.

რას იზამ – ტყაპუჭის გადაგდება ასე ადვილი არ არის – რაშიც დაიბადე, იმაში უნდა მოკვდე...

* * *

რადგან ელიტარული ხინკალი არსებობს, ე. წ. არსებობს ელიტაც, საზოგადოების რჩეული ნაწილი, რომლის გამორჩეულობა და განსაკუთრებულობა საზოგადოების ობიექტთა სახელწოდებებში და მენიუშიც სათანადოდ არის ასახული.

ასე ვთქვათ, ეს არის შეკვეთა ზემოდან და ასეთი შეკვეთა არსებობს არა მარტო სმა-ჭამის, არამედ საზოგადოებრივი ყოფის ყველა სფეროში – ელიტარული საპარაკმახერობებიდან დაწყებული, ელიტარული მარკეტებით დამთავრებული.

ყვითელი ჟურნალ-გაზეთები ინტენსიურად აწოდებენ მოსახლეობას ელიტის ყოველდღიური ცხოვრების ნიუანსებს, ყვი-

თელი ტელევიზიების ეკრანებზე გამოფენილი მათი გარდერობი თვალს გვჭრის სიმდიდრით და ფუფუნებით.

ელიტა მეტყველებითაც სხვანაირად მეტყველებს – მის ქართულს ინგლისური, ხანაც ფრანგული აქცენტი დაჰკრავს და თუ კარგად არ მოიგდებ ყურს, შეიძლება ვერც გაიგო, რას ლაპარაკობს ეს ახალი ტიპის ქართველი.

აღრე იგი რუსულად უქცევდა, ახლა ინგლისურად უქცევს, რაც იმის მიმანიშნებელია, რომ პატრონი და მბრძანებელი გამოუცვლია და ახლა სხვას ბაძავს,

სხვას ცდილობს დაემსგავსოს, სხვის თარგზე და ფაიდაზე მოიჭრას.

კაცმა რომ თქვას, ეს არც არის ქართველი – ეს ვიღაცის ასლია, ვიღაცის კალკაა, თუმცა ყვითელი ჟურნალ-გაზეთები და ყვითელი ტელევიზიები დაჟინებით გვარწმუნებენ, რომ სწორედ ეს არის აღმატებული ქართველი და თუ გინდა, რომ ბედნიერი იყო, სწორედ ასეთი უნდა გახდე.

* * *

დამოუკიდებელი, თავისუფალი ქვეყანა თვითონ ზრდის და თვითონ წარმოაჩენს ერის საუკეთესო და საამაყო შვილებს – ჭეშმარიტ ელიტას, საზოგადოების ღირსეულ ნაწილს, ხოლო იმ ქვეყანაში, რომელიც სხვა სახელმწიფოზეა დამოკიდებული და, ფაქტობრივად, მისი ვასალია, ელიტას „ნიშნავენ“, ხელოვნურად ქმნიან და აკოწიწებენ, როგორც უცხო სახელმ-

წიფოს იდეოლოგიურ დესანტს, ამ სახელმწიფოს საყრდენ ძალას, მისი ინტერესების გამტარებელს, მის პროპაგანდისტსა და აგიტატორს.

ამ გარედან „დანიშნული“ ე. წ. ელიტის დანიშნულება, მრავალ სხვა ფუნქციებთან ერთად, ისიც გახლავთ, რომ ჩააზმოს, ჩაკლას ერის ინტელექტუალური პოტენციალი, გზა არ მისცეს ნიჭიერებას, დაჩაგროს და დააბეჩავოს განათლებული და, იმავე დროს, ეროვნული ღირებულებების მატარებელი ინდივიდები ყველა სფეროში – მწერლობაში, ხელოვნებაში, მეცნიერ-

მოსულა, აქ ჯამლეთამ ჯონდო დააორსულა“.

ქართულ მწერლობას ღიად, სახალხოდ აკნინებენ, მასწრად იგდებენ, საქართველო კი მშვიდად აღევნებს თვალს ამ სანახაობას და ვერ ხვდება, რომ მწერლობის გაუპატიურებით მას აუპატიურებენ, რადგან მწერლობის გარეშე ქვეყანას ქვეყანა არ ეთქმის და ერს – ერი.

რაც მწერლობის მისამართით ხდება, იგივე ხდება სხვა დარგებშიც – ეკონომიკას ისტორიკოსი ლაარი გვასწავლიდა, ეს იმ დროს, როდესაც საქართველოს ჰყავს ბრწყინვალე

რებაში, გნებავთ, პოლიტიკაში.

ასე იყო ეს მაშინ, როდესაც საქართველო საბჭოთა იმპერიის ნაწილი იყო და ასეა ახლაც, როცა საქართველო ორიენტირს იცვლის და სხვა იმპერიის ფრთებქვეშ აპირებს შეყუყვას.

აბა, გაიხსენეთ, რამდენი ხანია, არ გინახავთ თქვენ ქართულ ტელეეკრანზე ილია ჭავჭავაძის აკაკი წერეთლის, ვაჟა-ფშაველას, გალაკტიონის, სხვათა და სხვათა შემოქმედებისადმი მიძღვნილი გადაცემები.

სამაგიეროდ, ამავე ეკრანებზე კვირაში რვაჯერ ნახავთ მწერლობის სახელით მოლაპარაკე აგრესიულ დილეტანტებს და გრაფომანებს, ნახავთ უნიჭობის ამაზრუნ და შემადრწუნებელ ფეიერვერკებს, ნახავთ რეკლამას, რომ ამა და ამ დღეს გაიმართება ამა და ამ პოეტის (!) პოეზიის (!) საღამო დევიზით – „ამ ქალაქში ყველაფერი

ეკონომისტების მთელი პლეადა, რომლებსაც არ ალაპარაკებენ, ტრიბუნას არ აძლევენ, სამაგიეროდ, მის ნაცვლად საუბრობს ეკონომისტთა და ფინანსისტთა ახალი „ელიტა“, რომლის მსჯელობის და აზროვნების არეალი საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების დირექტივებს და ინსტრუქციებს არ სცილდება.

არადა, საქართველოს შესანიშნავი, მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები ჰყავს ყველა დარგში, თუმცა ისინი საკუთარ საშობლოში, ფაქტობრივად, იაკაკევეშა მდგომარეობაში არიან, მათ ჩანაცვლებული „ელიტა“ კი გაურკვეველი წარმომავლობის, გაურკვეველი მიზნების და ინტერესების მქონე უცხოურ ორგანიზაციათა მიერ დაფინანსებული და ასპარეზზე გაშვებული, თუ რაიმეთი გამოირჩევა, გამოირჩევა არაკომპეტენტურობით და ამ არაკომპეტენტურობისგანვე შობილი

ქლიერი რეპრონები

საჩხერა

ინფრასტრუქტურული პროექტები საჩხერის მუნიციპალიტეტში

საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებელი მალხაზ ბაზაძე სოფელ არგვეთში იმყოფებოდა. გამგებელმა საგანის სასმელი წყლის რეზერვუარი დაათვალიერა. აღსანიშნავია, რომ სოფელ საგანეში სასმელი წყლის სისტემების მშენებლობა 2015 წელს დასრულდა და ის რეგიონული განვითარების ფონდიდან 667 786 ლარით დაფინანსდა.

მუნიციპალიტეტის გამგებელმა სოფელ საგანიდან არგვეთის მიმართულებით საავტომობილო გზაც დაათვალიერა. სამუშაოები დასრულების ფაზაშია, ამ დროისთვის საავტომობილო გზის ნაპირსამაგრი სამუშაოებია დარჩენილი. ეს პროექტი 197 ათასი ლარით დაფინანსდა. ახლო მომავალში იგეგმება აღნიშნული საავტომობილო გზის მონაკვეთის რეაბილიტაციის გაგრძელება.

„სტარტაპ საქართველოს“ პრაზენტაცია ახმეტაში

ახმეტის ახალგაზრდულ კლუბში გაიმართა ინოვაციური ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამის „სტარტაპ საქართველოს“ პრეზენტაცია, რომელსაც ესწრებოდნენ ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები და საკითხით დაინტერესებული პირები.

„სტარტაპ საქართველოს“ მიზანია მოქალაქეებს, განსაკუთრებით კი, ახალგაზრდებს, რომლებსაც აქამდე ფინანსური რესურსის უქონლობის გამო არ შეეძლოთ ბიზნესის დაწყება, მიეცეთ უნიკალური შანსი, განახორციელონ სიახლეზე ორიენტირებული ბიზნესიდეები.

პროგრამის მონაწილე შეიძლება გახდეს საქართველოს ნებისმიერი მოქალაქე პირი ან პირთა ჯგუფი, ვისაც აქვს პერსპექტიული და მდგრადი ბიზნესიდეა და მისი განხორციელებისთვის ესაჭიროება საწესი დაფინანსება. პროგრამის კოორდინატორები არიან საპარტნიორო ფონდი და სა-

ქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო. განცხადებები მიიღება 31 ივლისის ჩათვლით. განაცხადის ფორმა, შევსების წესი და პროგრამის შესახებ დეტალური ინფორმაცია განთავსდება სპეციალურად შექმნილ ინტერნეტ-გვერდზე.

ჩოხატაური - ბაზილიკის საფუძვლების სოფელ ბორაბერაშოულში

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელმა პირებმა სოფელ გორაბერაშოულში გაზიფიცირების სამუშაოები დაათვალიერეს. სამუშაოები ინტენსიურად მიმდინარეობს და ადგილობრივი მოსახლეობა კმაყოფილებას გამოხატავს მათს სოფელში განხორციელებული ამ პროექტის გამო.

ლაგოდეხი - გამგებელი მონასტრობის შეხვედრა

სასმელი წყალი, გაზი, შიდა და სამეურნეო გზა, ელგაყვანილობა, ნაგავსაყრელი და დამისამართება - ეს იმ თემების არასრული ჩამონათვალია, რომელთა შესახებ ლელიანის მოსახლეობამ და ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა საერთო კრებაზე განიხილეს და მათი გადაჭრის გზებზე ისაუბრეს.

„დასახლების საერთო კრე-

ლაგოდეხი

ბა“, როგორც ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა მონაწილეობის ფორმა, „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსში“ 2015 წელს შევიდა და ითვალისწინებს დასახლებისთვის მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტაში ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართვას.

სისხლის ღონისძიება ლიკავით დაავადებული ბავშვებისთვის

ყვარლის მუნიციპალიტეტში სისხლის უანგარო ღონისძიების აქცია გაიმართ. გამგებობის შენობაში თანამშრომლებმა, პედაგოგებმა და რეგიონალური მხარდებლებმა ლეიკემიით დაავადებული ბავშვებისთვის სისხლი გაიღეს. აქცია ყვარელში მთელი დღის განმავლობაში მიმდინარეობდა.

ლუშეთი -

„მიკროზაღვანი მთის ბანკითარებისთვის“

ამ პროექტის პრეზენტაცია გაიმართა ლუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგებობის სააქტო დარბაზში. მაღალმთიან რეგიონში ბიზნესის წამოწყების მსურველებს ეძლევათ უნიკალური საშუალება, წამოიწყონ საკუთარი საქმე მთაში. ეს არის ახალი პროექტი, რომელიც მეწარმეობის განვითარების სააგენტომ შეიმუშავა მთის განვითარების ეროვნულ საბჭოსთან თანამშრომლობით. იგი საშუალებას აძლევს მოსახლეობას, მაღალმთიან სოფლებში ბიზნესის განვითარებისთვის სახელმწიფოს მხრიდან მიიღოს 5 000-იდან 15 000 ლარამდე თანადაფინანსება და საკუთარ საცხოვრებელ ადგილზე წამოიწყოს ბიზნესი, რაც ზოგადად მთის შემდგომ განვითარებას შეუწყობს ხელს.

შეხვედრას ესწრებოდა ლუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგებელი ვაჟა ჩოხელი.

მესტია - სტიქია ნაკრის ტერიტორიულ ერთეულში

მესტიის მუნიციპალიტეტის ნაკრის ტერიტორიული ერთეულის სოფელ ზედა ნაკრაში, მდინარე ლეკვერილარის ხეობის სიღრმეში (ხეობა ღვარ-

ცოფსაშიმ ზონას მიეკუთვნება) გადაუღებელი წვიმების შედეგად მოწყდა მეწყერი, რამაც მდინარის ადიდება და კალაპოტიდან გადმოსვლა გამოიწვია. მდინარე ნაკრის ცენტრში მოსახლეობის საკარმიდამო ტერიტორიები და შიდა სასოფლო საავტომობილო გზის მონაკვეთი დაზიანდა. წადებულია სოფელ ლენკვაშთან დამაკავშირებელი ხიდი, ხოლო სოფელ ლენკვაში მცხოვრები ხუთი ოჯახი მოწყვეტილია სოფლის ცენტრს. განადგურებულია ასევე მდინარე ლეკვერილარის ნაპირდამცავი დამბები. დაზიანებულია სოფელში არსებული ცენტრალური სასმელი წყლის სისტემის ნაწილი, რომლითაც ათი ოჯახი სარგებლობს, ხიდი, რომელიც ზედა ნაკრის მოსახლეობას სოფელ კვიციანთან (25 ოჯახი) და სასოფლო სავარგულებთან აკავშირებს...

ადგილზე იმყოფებოდნენ

სენაკი

მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგებელი და გამგებობის ინფრასტრუქტურისა და ზედამხედველობის სამსახურის თანამშრომლები, რომლებმაც ნაკრის ტერიტორიული ერთეულის დეპუტატთან და წარმომადგენელთან ერთად ადგილზე შეაფასეს მდგომარეობა. დაითვალეს სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალი. ინფორმაცია გადაიზავნება შესაბამის სამინისტროში შემდგომი რეაგირებისთვის.

სენაკში იუსტიციის სახლი აშენდება

სენაკის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გორა დგებუაძემ, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წარმომადგენლებთან და გამგებლის მოადგილე თენგიზ ლომიასთან ერთად, ქალაქის ცენტრალურ ნაწილში ჭავჭავაძის ქუჩაზე მდებარე მეგრული ოდის მიმდებარე ტერიტორია დაათვალიერა, სადაც უახლოეს მომავალში იუსტიციის სახლის მშენებლობა იგეგმება. ადგილზე განიხილეს ყველა საკითხი, რომელიც მშენებლობის დაწყებას უკავშირდება.

საპროექტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში, ფოთისა და ზუგდიდის შემდეგ, რიგით მესამე იუსტიციის სახლის მშენებლობას ტენდერით შერჩეული კომპანია განახორ-

ცილებს. იუსტიციის სახლი ქალაქის ამ ნაწილის განვითარების კომპლექსური გეგმის ნაწილია, რომლის ფარგლებშიც უკვე მიმდინარეობს აკ. ზორაძის სახელობის სენაკის სახელმწიფო დრამატული თეატრის რეაბილიტაცია. აღსანიშნავია, რომ ცენტრალური და ადგილობრივი ხელოსნების მჭიდრო თანამშრომლობით, დაგეგმილია ქალაქის ცენტრალური ნაწილის კეთილმოწყობის სხვა პროექტების განხორციელებაც.

გარდა იმისა, რომ სენაკელებს „ერთი ფანჯრის პრინციპით“ სარგებლობა შეეძლებათ, ქალაქის ცენტრალურ ნაწილს შეემატება არქიტექტურულად გამოჩეული შენობა - აღნიშნა მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გორა დგებუაძემ.

იუსტიციის სახლის კონცეფციის შესაბამისად, სენაკშიც სამოქალაქო და საჯარო რეესტრის სამსახურები და არ-

ქივი ერთ სივრცეში მოექცევა. აქვე განთავსდება ქორწინების სახლი, შეხვედრების ოთახი და სასწავლო ცენტრი.

ჩხოროწყუში

საინფორმაციო შეხვედრა ბანიარიაში

ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტის გამგებელმა დავით გოგუამ მუნიციპალიტეტის გამგებობაში გამართულ შეხვედრაზე ისაუბრა საქართველოს ევროინტეგრაციის მნიშვნელობაზე, ასოციაციის შეთანხმების არსზე, შეთანხმების დადებით მხარეებსა და ევროკავშირთან სავაჭრო რეგიონის ლიბერალიზაციაზე.

2016 წლის 1 ივლისიდან სრულად შედის ძალაში საქართველოსა და ევროკავშირის შორის გაფორმებული ასოციაციის შესახებ შეთანხმება, რომელსაც საქართველოს ევროპული ინტეგრაციის გზაზე იდგი მნიშვნელობა ენიჭება. 1 ივლისიდან ოფიციალურად ამოქმედდა ხელშეკრულების ყველა დებულება და საქართველოს პოლიტიკური ასოციაციისა და ეკონომიკური ინტეგრაციის პროცესი, რომელიც ევროპული პოლიტიკური, სავაჭრო-ეკონომიკური, სოციალური და სამართლებრივი სტანდარტების დანერგვას გულისხმობს.

შეხვედრას, რომელიც კითხვა-პასუხის რეჟიმში გაგრძელდა,

ქლიერი საქართველოსთვის

ესწრებოდნენ მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდული საკრებულოს წევრები, საკრებულოს თავმჯდომარე ბესიკ ესეიუა, პედაგოგები და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები. ღონისძიების დასასრულს გაიმართა ჩვენება თომა ჩაგელიშვილის დოკუმენტური ფილმისა „მოგზაურობა ევროპაში“.

ზოგის მონასტრის სასახლის სარეაბილიტაციო სამუშაოები

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის, ზოგის მონასტრის (საკათალიკოსო სასახლე) სარეაბილიტაციო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოები დაიწყო. მასშტაბური ინფრასტრუქტურული პროექტის დირექტორმა 445 968 ლარი და ის საქართველოს მთავრობის დაფინანსებით ხორციელდება. პროექტის ფარგლებში იგეგმება საკათალიკოსო სასახლის სრული რეაბილიტაცია, მუზეუმის მოწყობა და არქეოლოგიური კვლევები. ზოგის მონასტერი ძველ დადიანთა საძვალეა, ამავე დროს იგი შუა საუკუნეებში წარმოადგენდა დასავლეთ საქართველოს (აფხაზეთის) კათალიკოსების რეზიდენციას და საძვალეს. საკათალიკოსო სასახლე XX საუკუნის 20-30-იან წლებში დაინგრა, რის შემდეგაც კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე სარეაბილიტაციო სამუშაოები არ განხორციელებულა.

სამსხე-ჯავახეთი 561 ინფრასტრუქტურული პროექტი განხორციელდება

სამსხე-ჯავახეთის სამხარეო ადმინისტრაციაში სამუშაო შეხვედრა გაიმართა, სადაც რეგიონში დაგეგმილი და მიმდინარე ინფრასტრუქტურული პროექტები განიხილეს. შეხვედრას სამსხე-ჯავახეთის გუბერნატორი აკაკი მაჭუტაძე, მხარის მუნიციპალიტეტების გამგებლები, სამხარეო ადმინისტრაციისა და მუნიციპალიტეტების ინფრასტრუქტურის სამსახურების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. შეხვედრაზე იმსჯელეს 2016 წელს რეგიონული პროექტების ფონდიდან, ადგილობრივი ბი-

უჯეტიდან და სოფლის მხარდაჭერის პროგრამით დაფინანსებულ პროექტებსა და მათს შესრულებასზე. მიმდინარე წელს, მხარის მასშტაბით რეგიონული პროექტების ფონდიდან, ადგილობრივი ბიუჯეტიდან და სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში 25 960 990 ლარის ღირებულების 561 ინფრასტრუქტურული პროექტი განხორციელდება.

ახალციხე - წინუბანში ბზის რეაბილიტაციის დასრულება

ახალციხის მუნიციპალიტეტი სოფლებში გზების მასშტაბური რეაბილიტაცია გრძელდება. ამ ეტაპზე, წყალთბილის ადმინისტრაციულ ერთეულში შემავალ სოფელ წინუბანში რკინა-ბეტონის გზის მოწყობა დასრულდა. პროექტი სოფლის მხარდაჭერის პროგრამითა და ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხით დაფინანსდა. დასრულებული სამუშაოები საკრებულოსა და გამგეობის ხელმძღვანელმა პირებმა დაათვალიერეს და მოსახლეობას გაესაუბრნენ.

ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის სოციალური პროგრამების 6 თვის ანგარიში

ანგარიშის თანახმად, ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამგეობისა და საკრებულოს მიერ მოქალაქეთა დასაფინანსებლად 784 495 ლარია გახარჯული. ბორჯომის მუნიციპალი-

ტეტის გამგებელ დიმიტრი ყიფიანის განცხადებით, ამ ხნის განმავლობაში გამგეობის სოციალურმა სამსახურმა 481 504 ლარი გასცა. მოქმედი 16 პროგრამის მიხედვით დახმარება გაეწია 1 428 მოქალაქეს.

ბორჯომში მოქმედი სოციალური პროგრამები ადგილობრივი ხელისუფლების მიერ სპეციალურად მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოქალაქეებისთვის შეიქმნა და ითვალისწინებს როგორც სოციალურად დაუცველი ბენეფიციარების, ისე რაიონის ნებისმიერი მცხოვრების დახმარებას. 6 თვის განმავლობაში ადგილობრივი საკრებულოს მიერ გამოყოფილი 302 991 ლარით 913 მოქალაქე დაფინანსდა.

ბოლნისის მუნიციპალიტეტის გამგებლობა მუსლიმების მრევლისთვის იფთარა (ტრაპეზი) გაიმართა

ბოლნისის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ორგანიზებით რიტუალების სახლში მუსლიმი მრევლისთვის იფთარი (ტრაპეზი) გაიმართა. რამაზანის თვე მუსლიმ მორწმუნეებს ბოლნისის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გოგი მეშველიანმა მიულოცა: „პირველ რიგში, მინდა ყველა მუსლიმს წმინდა რამაზანის თვე მივულოცო. ჩვენ ყველა ერთ მიწა-წყალზე გავიზარდეთ. ბოლნისი არის მუნიციპალიტეტი, რომელიც ყოველთვის გამოირჩეოდა ტოლერანტობით, განსაკუთრებული ურთიერთობით ქართველებსა და აზერბაიჯანელებს შორის. დღევანდელი დღეც ნათელი მაგალითია იმისა, რომ ჩვენ, ქრისტიანები, პატივს ვცემთ ჩვენი აზერბაიჯანელი თანამოქალაქეების რწმენასა და ტრადიციებს“.

იფთარს ადგილობრივი მუფთები და მზიანი საქართველოს მუფთი იასინ ალიევი ესწრებოდნენ. ღონისძიებაზე სიტყვით გამომსვლელებმა დამსწრე საზოგადოებას მიულოცეს ძვირფასი რამაზანის თვე, ისაუბრეს ამ წმინდა თვის განსაკუთრებულ თვისებებზე, მარჯვისა და ღვთისმსახურებების მნიშვნელობებზე.

რამაზანის თვეში განთიადიდან მზის ჩასვლამდე ყველა მუსლიმი მარხულობს. მძიმე მარხვის პერიოდი მუსლიმებისთვის 5 ივლისს რამაზან-ბაირამის დღესასწაულით დასრულდება.

მოსახლეობასთან შეხვედრაში მარნეულის მუნიციპალიტეტის სოფელ თამარისის კულტურის სახლში და გამგეობის მცირე საკონფერენციო დარბაზში ყულარის, წერეთლის, თამარისის, ქალაქ მარნეულისა და ყიზილაჯლოს ადმინისტრაციულ ერთეულში მცხოვრები მოქალაქეებისთვის გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრები, რომლებიც პროექტ 2017 წლის „სამოქალაქო ბიუჯეტის“ მიმართულებებს ეხება.

შეხვედრას ესწრებოდნენ ადგილობრივი მოსახლეობა, გამგეობის თანამშრომლები და სხვა დაინტერესებული პირები. მოსახლეობას წარედგინა მათ ზონაში დანიშნული კოორდინ-

ნატორები, რომლებიც თემთან აქტიურად იმუშავენ და დაეხმარებიან პროექტის შედგენაში. შეხვედრაზე მოქალაქეებს განემარტათ, თუ რა არის სამოქალაქო ბიუჯეტი, როგორ განხორციელდა შარშან და რა სარგებელი მოაქვს თითოეული მოქალაქისთვის. შეხვედრის ორგანიზატორებმა მოქალაქეებს გააცნეს აგრეთვე „სამოქალაქო ბიუჯეტის“ რეგულაციები და აუხსნეს პროექტის წერის პრინციპები.

პროექტი უკვე აქტიურ ფაზაშია და ნებისმიერ მსურველს შეუძლია წარადგინოს პროექტი, რომელიც გათვალისწინებული იქნება 2017 წლის სამოქალაქო ბიუჯეტში. შეხვედრები ორი დღის განმავლობაში ინტენსიურად მიმდინარეობდა სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ერთეულში მცხოვრები მოქალაქეებისთვის.

სტიქია ქალაქი 28 ივნისს ქედის მუნიციპალიტეტში განვითარებულმა სტიქიამ ძირითადად მდი-

ნარე აკავრეთას ხეობა დააზიანა. მერიისა და ოქტომბრის ადმინისტრაციულ ერთეულებში კერძო თუ სახელმწიფო ინფრასტრუქტურისთვის მიყენებული ზარალი ერთობლივად მილიონობით ლარს შეადგენს. სტიქიის ზონებს ადგილობრივი თვითმმართველობა აჭარის არსავეტომობილო გზებისა და სამელორაციო სისტემების მართვის დეპარტამენტთან ერთად სწავლობს. მუნიციპალიტეტის გამგებელმა დავით დუმბაძემ სტიქიის კერა ამჯერად სოფელ ნამონასტრევეში მოინახულა, სადაც გურამ თურმანიძის ოჯახი გაეცნა მდინარისა და მოწყვეტილი. აღიღებულმა მდინარე წაიღო როგორც საცაღვეზო, ასევე საავტომობილო ხიდები, კალაპოტის შეცვლის შედეგად დაზიანდა ოჯახთან მისასვლელი გზა, რომლითაც ოთხი სოფლის მცხოვრებნი იალაღებსა და სავარეულებს უკავშირდებოდნენ. კონკრეტული ციფრი, თუ რა რაოდენობის ზარალი

მიადგა ქედის თვითმმართველობას, უახლოეს დღეებში გახდება ცნობილი.

შუახევი - ურამაზი ბუნის წყალზე მოძრაობა აღდგინდა

გადაადგინდა ყველა სახის ტრანსპორტითაა შესაძლებელი და მოსახლეობას შემოვლითი, ალტერნატიული გზებით მოძრაობა აღარ დასჭირდება. ორი დღის განმავლობაში აღნიშნულ ტერიტორიაზე ადგილობრივებთან ერთად ჰესების მშენებარე კომპანია „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ წარმომადგენლები, საგზაო დეპარტამენტისა და შინაგან საქმეთა სამსახურის სამამველო ბრიგადები მუშაობდნენ. სტიქიის შედეგად დამეწყვილ ტერიტორიაზე რამდენიმეჯერ იმყოფებოდნენ ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები. პირველადი მონაცემებით, სტიქიამ მუნიციპალიტეტს 100 000 ლარზე მეტი ზარალი მიაყენა. ზუსტი მონაცემები დგინდება.

ფიქრები ქართული ენერჯეტიკის შესახებ

ზუთხის 300 მილიონ ლიფსიტას იძლეოდა, მანამდე არასდროს ყოფილა ამ რაოდენობის ზუთხი შავ ზღვაში. 90-იანი წლების მოვლენების შემდეგ ესეც გაუკეთებელი დარჩა. დილექტანტი ადამიანი ამას რომ უყურებს, ფიქრობს, რად მინდოდა ენგურ-

არასამთავრობო ორგანიზაციები და საზოგადოების გარკვეული ნაწილი ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობის წინააღმდეგ საპროტესტო აქციებს მართავენ. მათი განცხადებით, ნენსკრაჰესის, ზუღონჰესისა და სხვა დიდი ჰესების მშენებლობას გარემოსთვის ნეგატიური შედეგები მოყვება. ენერგეტიკის სამინისტროს ხელმძღვანელობა მათ პროტესტს პროვოკაციად მიიჩნევს, ეს არასამთავრობო ორგანიზაციები ქვეყნის ეკონომიკის წინააღმდეგ საბრძოლველად არიან მომართულნი, გაუგებარია მოსახლეობას რატომ სჯერა მათი განცხადებებისო. „პროტესტანტებს“ თავიანთი პოზიციის გასამაგრებლად, არაერთხელ მოუყვანიათ ენგურჰესი, რომლის მშენებლობა-ექსპლუატაციამაც თურმე დააქცია საქართველო. „ზმირად მოისწოთ ენგურჰესმა დალუბა სვანეთი, ტენიანობის მატებასთან ერთად, სხვადასვა დაავადებებმაც იმატაო, მაგრამ იმას არ ამბობენ, რამდენი სიკეთე მოგვიტანა ამ უნიკალურმა ჰესმა, რომელსაც მსოფლიოში ანალოგი არ აქვს“, აცხადებს სამეცნიერო-კვლევითი და საპროექტო-საძიებო ინსტიტუტის ყოფილი დირექტორი, ენერგეტიკის აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი **ანზორ ჭითანავა**.

ენგურჰესმა დღემდე ათ მილიარდ კვტ/სთ-ზე მეტი ელექტროენერგია გამოიმუშავა, ეს იცით რამდენი შეშის, გაზის, მანათის, ქვანახშირის დაზოგვაა, რომელთა წვაც მნიშვნელოვნად აბინძურებს გარემოს. ენგურჰესი რომ არ გვექონოდა, გაცილებით უარეს მდგომარეობაში აღმოვჩნდებოდით, ენერგეტიკა ზომიანი გვეჭირდებოდა. აქედან გამომდინარე, საქართველომ ძალზე დიდი სარგებელი მიიღო, გული იმაზე მტკივა, რომ ჯეროვნად არ ხდება ამის შეფასება. სამწუხაროდ, ჩემმა თაობამ ვერ მოვახერხეთ ამ პროექტში ჩადებული ყველა გადაწყვეტილების ბოლომდე მიყვანა, იმიტომაც ხდება ეს ჰესი ასე ვთქვათ, კრიტიკის საგანი, ანაკლიის მიდამოებში

ნაპირი ირეცხება, ზღვა მიწას ჭამს და პლაჟები ინგრევა. მდინარე ენგურს ჰესის გამო, ინერტული მასალა (ქვა-ღორღი) აღარ ჩააქვს, რომ გამაგრდეს ზღვის ნაპირი. ალბათ მკითხავთ, რატომ წინასწარ არ გაითვალისწინეთ, ეს რომ არ მომხდარიყო. გაითვალისწინეთ, ოღონდ ის კი არა, როგორ ჩაყვართ კაშხლიდან ამოღებული ქვა უკან, არამედ როგორ შეგვევსო იმ მასალის დეფიციტი, რაც კაშხალმა გადაკეტა. დეფიციტის შევსების შემდეგი მეთოდი შევიმუშავეთ, ჩავატარეთ ცდები 3 კმ-იან უბანზე, 40 კმ-იან უბანზე და არაჩვეულებრივი შედეგები მივიღეთ, რომელიც პრაქტიკულად ნულოვან დანახარჯს უტოლდება. ჩვენი პროექტის მიხედვით, ერთი კილომეტრი სიგრძის ნაპირის დაცვა, 40-დან 50 ათას მანეთამდე ჯდება, ეს ენგურჰესის ტარიფში შესული ისეთი დაბალი მაჩვენებელია, რომ სალაპარაკოდაც არ ღირს. სანამ ენგურჰესი გაიშვებოდა,

საბჭოთა კავშირის დაშლის წინა პერიოდის არეულობამ, ეკოლოგიური მოძრაობის გამწვავებამ და ა.შ. ამის განხორციელების საშუალება არ მოგვცა, ფაქტობრივად არ გაგვაკეთებინეს, შუა გზაზე მივატოვეთ და მას შემდეგ ინტენსიურად ირეცხება ზღვის ნაპირი. არის კიდევ მეორე საკითხი, რომელიც ვერ მოგვარდა, კაშხლის ქვევით ტერიტორიაზე, ანუ ქვედა ბიფში უსაფრთხოების პროცესები ბოლომდე არ არის მიყვანილი, როდესაც დადგება კაშხლიდან კატასტროფული ხარჯების გადმოშვების პერიოდი, ეს მართული პროცესია, თოვლის დნობისა და კოკისპირული წვიმების დროს უნდა გახსნა ფარები და წყალი გაუშვა. ამ კატასტროფული ხარჯების სიდიდეც დადგენილია და მისი გავრცელების ზონაც, გულუბრყვილობა იქნება იმის თქმა, რომ ამ ზონაში ყველა სახის კატასტროფის აღკვეთა იყო პროექტში ჩადებული, ეს გამორიცხებულია. კატასტროფა იმიტომ ჰქვია, რომ არაპ-

იგივე ენგურის კალაპოტიდან უნდა მოგვეპოვებინა ინერტული მასალა, რომლის შემავსებლები 120 მმ-მდე ზომის იქნებოდა, რადგან პლაჟი წვრილი ქვით უნდა დაიფაროს. ეს მეთოდი მთლიანად ქართველების შემუშავებულია, იყო ასეთი ორგანიზაცია „ნაპირების დაცვა“, მან გამოწერა რეცეპტები, რაც ჩემმა ინსტიტუტმა („ჰიდროპროექტი“) პროექტში გადაიტანა.

როგონობრებადია, მაგრამ, რაც პროგნოზირებადი იყო, ყველაფერი გავითვალისწინეთ. ამას ჭირდებოდა უსაფრთხოების ღონისძიებები: სანაპიროს დაცვისთვის გამაგრებითი სამუშაოები, წყალმომარაგების, ხიდების დაცვის და ინფრასტრუქტურული სამუშაოები, რომ მოსახლეობის არეაღში არ გაერცვლებულიყო კატასტროფული წყალმოვარდნებით გამოწვეული ცუდი შედეგები. ეს ვერ გავაკეთეთ, ვერ ავითვისეთ ამისთვის გამოყოფილი თანხები, აგრეგატების გაშვება და სხვა სამუშაო უფრო მნიშვნელოვნად მიგვაჩნდა, ვფიქრობდით მოითმენსო, მაგრამ მერე დაინგრა საბჭოთა კავშირი და დარჩა ასე. აქვე ერთი ამბავიც მინდა გავიხსენო, შავი ზღვიდან ენგურის ზედა წელზე ამოდიოდა ზუთხი ქვირითის დასაყრდელად, ჩემი ბავშვობის პერიოდში და მერეც, ენგურჰესის მშენებლობაზე რომ ვმუშაობდი, უამრავი ზუთხი დაგვიჭერია. კაშხალმა ესეც გადაკეტა. პროექტში მისი კომპენსაციაც გაითვალისწინეთ და კოდორში (აფხაზეთის ტერიტორიაზე) თევზსაშენი ქარხანა ავაშენეთ (1975-80 წლები) ენგურჰესის ხარჯზე, რომელიც იმ პერიოდში

ბამ ეს არ გააკეთა, სამაგიეროდ ის გააკეთა, რომ კორუფციის შემადგენელ ნაწილად აქცია, რომლითაც ფული „კეთებოდა“, მე შენ ამას არ გადაგანდევინებ, სამაგიეროდ ფული დადგო. ეს რეალობა დღეს ძალიან ძვირი უჯდება საზოგადოებას, რადგან ის იმას კი არ ხედავს, რომ მავანთ პიროვნულად ან ადამიანურად დააშავეს რაღაც, არამედ მეცნიერების და მიმართულების უარყოფით მაჩვენებლებს ხედავენ, რითაც ხაზს უსვამენ ჰიდროენერგეტიკა არ გვინდა, საქართველოს ღუპავსო.

- ბატონო ანზორ, ენგურის მიერ ჩამოტანილი ქვა-ღორღი ფაქტია, კაშხალს მიღმა ვეღარ გამოდის, მაგრამ სადღაც ხომ რჩება. თუ ხდება მდინარის კალაპოტის გაწმენდა, რომ ისეთი ტრაგედია არ მოხდეს, რაც გასულ წელს დედაქალაქში დატრიალდა, მით უმეტეს, რომ მასშტაბები გაცილებით დიდია.

- ეს ინერტული მასალა კაშხლის უკან მდებარე წყალსაცავში ილექება, დალექვის ინტენსივობაც შეფასებული გვაქვს - 170 წლის განმავლობაში წყალსადგების დონემდე შეივსება, 310 წლის განმავლობაში კი მთლიანად ამოივსება წყალსაცავი ამ მასალით. ასე რომ, ძალიან დიდი პერიოდი გვაქვს დარჩენილი, ეს რომ არ მოხდეს, მაგრამ დამშვიდების უფლება მაინც არ გვაქვს. ახლავე უნდა ვიმოქმედოთ, არსებობს უამრავი ხერხი, რომ ტრაგედია თავიდან ავიცილოთ და სარგებელიც მივიღოთ. ეს ინერტული მასალა, გარდა იმისა, რომ შესანიშნავი სამშენებლო მასალაა, მათ შორის ნაპირის გასამაგრებლად, სოფლის მეურნეობაშიც შეგვიძლია გამოვიყენოთ მიწის სასუქად. მდინარის ჩამოტანილი მასალაში საკმაოდ არის ძვირფასი და იშვიათი ლითონები, ოქრო, ვერცხლი, ტიტანი, ნიკელი, ვოლფრამი, შეგვიძლია ეს ყველაფერი გამოვიღოთ იქიდან და ფულად ვაქციოთ. პროექტში ესეც გვექონდა გათვალისწინებული, მაგრამ საბჭოთა კავშირის ნგრევამ, ეს საკითხიც

გადაუწყვეტელი დატოვა. ახლა ჩვენ ენგურის წყალსაცავის გარკვეულ დონემდე ამოვსების საწყის ეტაპზე ვართ, ანაკლიიდან შავი ზღვა გვიტევის, მოგეხსენებათ, იქ ღრმად წყლავანი პორტი შენდება და ზღვის აგრესია უფრო იმატებს. ჩვენი შეფასებით, ყოველწლიურად 5 ჰექტარი მიწა მიაქვს ზღვას, რადგან ის „კვება“ არ აქვს, რაც მანამდე ჰქონდა, ამიტომ ეს „კვება“ აუცილებლად უნდა გაკეთდეს. დღეს დამატებით სხვა პროცესიც მიმდინარეობს, ენგურის ქვედა ბიეფში მდინარის კალაპოტის დონის აწვევა ხდება, რადგან მას არ აქვს იმის ძალა, რომ კაშხლის ქვემოთ არსებული ხეების და პატარა მდინარეების მიერ ჩამოტანილი შვავი ზღვამდე გაიტანოს. ეს ჩამოშვებული ნაკადები კზა-დაზა რჩება და ენგურის კალაპოტს ავსებს. სანამ კაშხალი აშენდებოდა, 700, 800 და 1000 კუბმეტრი შვავი ისე გაივლიდა ენგურზე, რომ კაციშვილი ვერ გებულობდა, ახლა საკმარისია სამასმა კუბმა გაიაროს, რომ მოსახლობას აზრალეხს, იტბორება ყანები, სახლები და ეზოები, იზრჩობა შინაური ფრინველები და პირუტყვი. დღეს უკვე ისეთი რეალობის წინაშე ვდგავართ, რომ კაშხლის ზემოთაც და ქვემოთაც სასწრაფოდ უნდა განხორციელდეს უსაფრთხოების ღონისძიებები, რაც ნიშნავს მდინარის მიმდებარე ტერიტორიების დაცვას, ანუ მოსახლეობის, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების და სხვა მეურნეობრივი საქმიანობის დაცვას. თუ ენგურის ქვედა ბიეფის ნორმალური ექსპლუატაცია არ მოხდა და ამოვისო მდინარის კალაპოტი, წყალდიდობისას შედეგად წამოსული ნაკადები ყველაფერს წალეკავს. მდინარე ჩვენს სასარგებლოდ უნდა გამოვიყენოთ, ამოვიღოთ მისი ჩამოტანილი ინერტული მასალა, ჯერ ერთი, რომ დატბორვის საფრთხე მოიხსნება, მეორე, ინერტული მასალა მთელ მსოფლიოში დეფიციტურია, ჩვენ კი ამ მასალაით და შესაბამისად სამშენებლო მასალებით ერთ-ერთი უმდიდრესი ქვეყანა ვართ, რადგან საქართველო ვულკა-

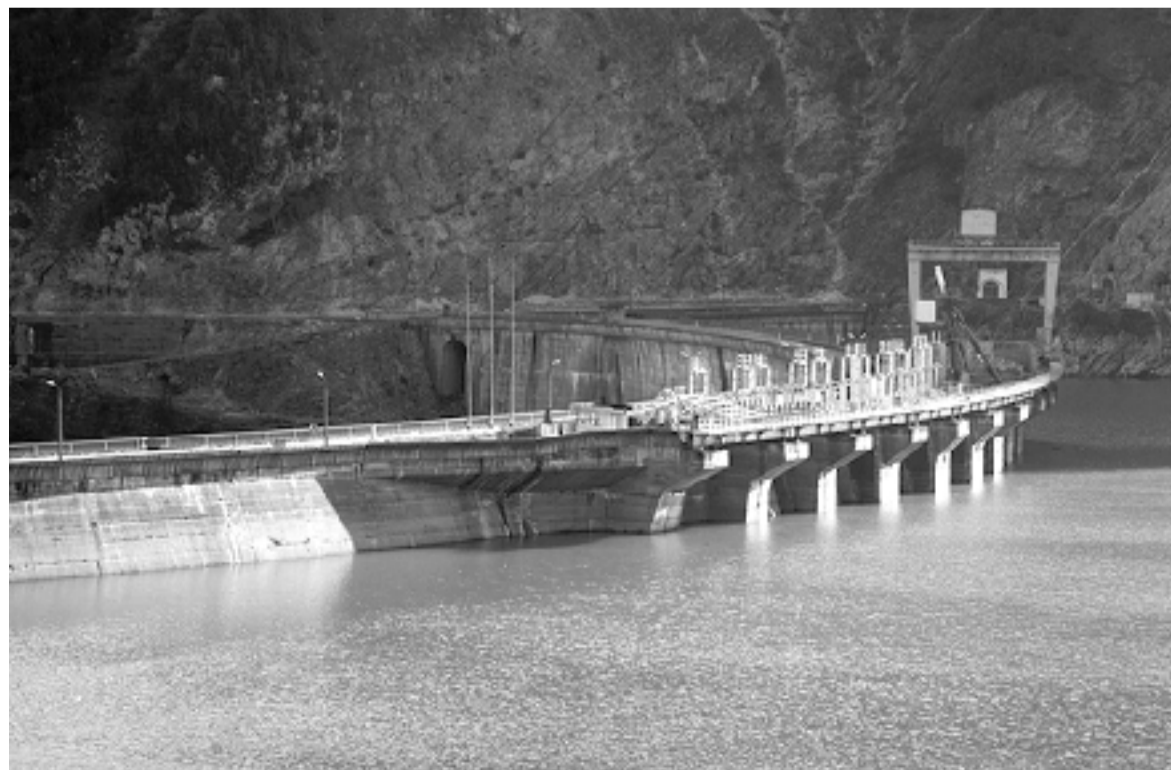

ნური წარმოშობის ზონაში მდებარეობს. ეს მასალა ენგურის კალაპოტში დიდი რაოდენობით დევს, მხოლოდ ამოღება უნდა. ჩვენ თავის დროზე შესწავლილი გვექონდა ანაკლიის, რუხის, ლიის კარიერები, სწორედ იქიდან ამოღებული ინერტული მასალებით აშენდა ენგურჰესი. აშკარად ჩანს, რომ საქართველოში კატასტროფები და კატაკლიზმები პერიოდულად მეორდება, ხომ ვნახეთ რა ქნა გასულ წელს მდინარე ვერემ. ეს ჩემთვის მოულოდნელობა არ ყოფილა. კომუნიტების მმართველობისას, როდესაც ფიული შარტავა იყო კომკავშირის ცეკას მდივანი, მას უნდოდა „შნიური“ ვერეს ხეობაში გაკეთებულიყო, შეგვეკრიბა მეცნიერები, შევისწავლეთ ეს ადგილი, დაგვეშვავეთ თემა და ბატონ ფიულის შევთავაზეთ, რომ ვერეზე, უნივერსიტეტის მადლივი კორპუსის ზემოთ ორი კაშხალი აგვეშენებინა, რომ ნაშალი მასალები დაგვეჭვირა, რათა წყალდიდობას მძიმე შედეგები არ გამოეწვია. პროექტი ისე გავაკეთეთ, რომ მართო კაშხლები კი არ აგვეშენებინა, იქვე დაგვემონტაჟებინა აგრეგატებიც, ერთგვარი საცდელი ნაგებობა ყოფილიყო, რათა პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტებს საკუთარი თვალთი ვნახათ, როგორ მუშაობდნენ ეს აგრეგატები და როგორ იყენებდნენ მათ ელექტროენერჯის წარმო-

ებისთვის. კაშხლის ამ ნაწილზე ჩვენმა ინსტიტუტმა გამოაქვეყნა ნამუშევარი, დანარჩენ ინფრასტრუქტურულ ნაწილზე „გეპროგორსტროიმ“ იმუშავა, 12 თუ 13 ტომი იყო, ეს საინჟინრო-გეოლოგიური შესწავლა. ეს ნამუშევრები არსებობს და თუ ვინმე დაინტერესდება, დღესაც შეიძლება მათი მოპოვება. ჩვენი კვლევების მიხედვით, კატეგორიულად აკრძალული იყო იმ ზონაში ჩასახლება, ამას ჩვენ 80-იანი წლების დასაწყისშივე ვამბობდით, მაგრამ არ გაითვალისწინეს პოსტსაბჭოთა ხელისუფლებებმა. მთელი ხეობის გეოლოგიური გადაღება განგახორციელეთ, დაგადგინეთ მეწვერული ზონები, საიდან რა შეიძლება მომხდარიყო და იმითომ ჩავთვალეთ აუცილებლად კაშხლების აშენება. ეს სურათები და რუკები დღესაც არსებობს, თუ გადაწყვეტენ ვერეს ხეობის ხელახლა შეცწავლას, შეუძლიათ ეს რუკებიც გამოიყენონ, შეადარონ და მაშინვე მიხედებიან, რა ცვლილებები მოხდა 30-35 წლის განმავლობაში ხეობაში და რასთან გვექონდა მაშინ საქმე. ეს პროცესები მეცნიერულად, ინჟინრულად იმართებოდა სპეციალიზებული ორგანიზაციების მიერ, რასაც მხარს უჭერდა მაშინდელი ხელისუფლება.

(ბაბრკემლვა იძნება)

მანანა სუნიშვილი

თბილისის აეროპორტის მიმართულებით ლამის რივისა 3 ავტობუსი იმობრავებს

4 ივლისიდან, სადგურის მოედნიდან თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის მიმართულებით, ღამის რეისზე 3 ავტობუსი იმობრავებს. თბილისის მერიისა და სატრანსპორტო კომპანიის ინიციატივით, N37 ავტობუსი მთელი ღამის განმავლობაში 30-წუთიანი ინტერვალით მოემსახურება როგორც თბილისის მოსახლეობას, ასევე ტურისტებს. დამატებითი კითხვების შემთხვევაში, დარეკეთ თბილისის სატრანსპორტო კომპანიის ცხელ ხაზზე: 2 93 44 44, - აცხადებენ თბილისის სატრანსპორტო კომპანიაში.

პუშკინის ქუჩაზე ესტაკადის მშენებლობის შემდეგ ქუჩაზე ორმხრივი მოძრაობის აღდგენა

თბილისის მერიის განცხადებით, 4 ივლისიდან პუშკინის ქუჩაზე საავტომობილო მოძრაობა ახლადშენებულ ესტაკადაზე გადაერთვება. საავტომობილო მოძრაობის მიმართულება უცვლელი დარჩება - ბარათაშვილის ქუჩიდან თავისუფლების მოედნის მიმართულებით. სამშენებლო სამუშაოები მეორე ეტაპზე გადავიდა, რაც ითვალისწინებს ქუჩაზე ორმხრივი მოძრაობის აღდგენას.

გზის გაფართოების მიზნით, თბილისის მერიის კეთილმოწყობის საქალაქო სამსახური ობიექტზე სამშენებლო სამუშაოებს აწარმოებს.

პროექტი ითვალისწინებს პუშკინის ქუჩაზე ესტაკადის მშენებლობას, საავტომობილო და საფეხმავლო გზის გაფართოებას და ქუჩაზე ორმხრივი მოძრაობის აღდგენას. აღსანიშნავია, რომ ესტაკადა, კონცეფციის თანახმად, ძველი ქალაქის სტილში ჩაჯდება, გამომდინარე აქედან, ხიდის მშენებლობით ძველი თბილისის იერსაზე არ დაიკარგება.

სამშენებლო სამუშაოებს პუშკინის ქუჩაზე, თბილისის მერიის კეთილმოწყობის საქალაქო სამსახურის დაკვეთით, კომპანია "CRP" აწარმოებს და მიმდინარე წლის აგვისტოს შუა რიცხვებში დასრულდება. პროექტზე დედაქალაქის ბიუჯეტიდან დაახლოებით 4 მილიონი ლარი დაიხარჯება.

ბაქოში მარაბდა-ქარანის სარკინიგზო მონაკვეთის მშენებლობა-რეკონსტრუქციის მიმდინარე საქითხები ბანიხილუს

აზერბაიჯანში ბაქო-თბილისი-ფარსის სარკინიგზო ხაზის მარაბდა-ქარანის მონაკვეთის რეაბილიტაციის, რეკონსტრუქციისა და მშენებლობის 25-ე ორმხრივი საკოორდინაციო საბჭოს სხდომა გაიმართა, რომელსაც საქართველოს პირველი ვიცე-პრემიერი, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი დიმიტრი ქუშინიშვილი და აზერბაიჯანის ტრანსპორტის მინისტრი ზია მამედოვი უძღვებოდნენ. საბჭოს სხდომაში ასევე მონაწილეობდა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე დავით ხუციშვილი.

ეკონომიკის სამინისტროს ცნობით, შეხვედრაზე მხარეებმა ისაუბრეს საქართველოსა და აზერბაიჯანზე გამავალი სატრანსპორტო დერეფნის განვითარების მნიშვნელობაზე, აგრეთვე იმ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე, რომელთა განხორციელება მნიშვნელოვნად გაზრდის აღნიშნული მიმართულების კონკურენტუნარიანობას. ასეთ პროექტებს შორისაა ბაქო-თბილისი-ფარსის რკინიგზა, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვნად შეამციროს ტრანზიტის ხანგრძლივობა ევროპასა და ჩინეთს შორის.

სხდომაზე მხარეებმა განიხილეს მარაბდა-ქარანის სარკინიგზო მონაკვეთის მშენებლობა-რეკონსტრუქციის მიმდინარეობასთან დაკავშირებული საკითხები, მოისმინეს ანგარიში შესრულებული სამუშაოების შესახებ და შეთანხმდნენ იმ ქმედებებზე, რომლებიც მნიშვნელოვანია ბაქო-თბილისი-ფარსის რკინიგზის სრულფასოვანი ამოქმედებისთვის.

თაგაზ ტექსტურული, სოსო მანჯავიძე

საქართველოს ლოკალური გეოპოლიტიკა

რალა თქმა უნდა, საქართველო უნდა ისწრაფოდეს, რადაც არ უნდა დაუჯდეს, ტერიტორიის გაეროს მიერ აღიარებულ საზღვრებში აღდგენისკენ. საქართველო უნდა ისწრაფოდეს ისტორიული ქართული ტერიტორიების დაბრუნებისკენ. საქართველოს შორეული, მაგრამ სტრატეგიული ოცნება და მიზანი უნდა იყოს ქართულ-კავკასიური სახელმწიფოს, შავი ზღვიდან კასპიის ზღვამდე შექმნისკენ სწრაფვა, მაგრამ არა იმ კონფიგურაციით, როგორც შექმნასაც დაეით აღმაშენებელმა დაუდო საფუძველი (მაშინ სხვა გეოპოლიტიკური მდგომარეობა იყო და სხვა მოცემულობების წინაშე იდგა საქართველო), არამედ დღევანდელი გეოპოლიტიკური მოცემულობებიდან გამომდინარე, საქართველოს სულ სხვა კონფიგურაციის ქართულ-კავკასიური სახელმწიფოსაკენ (შავი ზღვიდან კასპიის ზღვამდე) სჭირდება სწრაფვა.

XV-XVIII საუკუნეებში საქართველო დანაწევრებული იყო ცალკეულ სახელმწიფოებად და სამთავროებად. ამ პერიოდში ქართული სამეფო-სამთავროების საერთო ფართი შეადგენდა 124-135 ათას კმ². მათ

შორის მცხეთაზე გამავალი გრძელის აღმოსავლეთით ქართული სახელმწიფოს მფლობელობაში იყო 20-35 ათას კმ². შავი ზღვის სანაპირო ზოლი მერყობდა 480-500 კმ-ის ფარგლებში. მათ შორის, "ჩრდილოეთის ყბა" 260-300 კმ. ხოლო "სამხრეთის ყბა" - 200-220 კმ. ფარგლებში. ეგრეთ წოდებული "ტაო-კლარჯეთის ვექტორი" შეადგენდა 415 კმ.

ამგვარად ძველ წელთაღრიცხვის მეორე ათასწლეულის ბოლოდან ახალი წელთაღრიცხვის XVIII საუკუნის ჩათვლით, ქართული სახელმწიფო (ან სამეფო-სამთავროები) ავად თუ კარგად ახერხებდნენ გეოპოლიტიკურ "დამაგრებას" ქართულ მიწებზე რომაელების, არაბების, მონღოლების, ბიზანტიელების, თურქების, სპარსელების და ჩრდილოეთის მომთაბარე ტომების შემოსევების მიუხედავად. რუსეთის მიერ საქართველოს დაპყრობის შემდეგ მთლიანად იცვლება მანამდე არსებული მდგომარეობა. საქართველო, როგორც სახელმწიფო, მთლიანად წაშალა მსოფლიო რუკიდან. თუ მანამდე ქართული სამეფო-სამთავროები დამოკიდებული იყო სპარსეთზე და თურქეთზე სხვა-

დასხვა პერიოდში სხვადასხვა ხარისხით, ერთმორწმუნე რუსეთმა, ფაქტობრივად, თავის გუბერნიად გვაქცია.

საქართველოს ტერიტორიების დაპყრობა რუსეთის მიერ დაიწყო 1801 წლიდან ქართლ-კახეთის სამეფოს „შეერთებით“, (ყველაზე დიდი ქართული სუბიექტი 41,0 ათას კმ²) და დამთავრდა აჭარა-არტანუჯის შეერთებით 1878 წელს. სულ 107 ათას კმ² ქართული მიწების დაპყრობა-შეერთებით. რომლიდანაც შემდგომში რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში დარჩა თურქეთთან მიწების დათმობის შემდეგ, 98,0 ათასი კმ² ქართული ტერიტორია, რომელიც რუსეთის იმპერიაში შედიოდა თბილისის და ქუთაისის გუბერნიების და ყარსის ოლქის სახით (თავის მხრივ დაყოფილი იყო ოკრუგებად და მარზბებად).

ამ დროს შავი ზღვის ზოლი, რომელსაც, ფაქტობრივად, ფლობდა ქუთაისის გუბერნია, შეადგენდა 460-485 კმ-ს. მათ შორის, "ჩრდილოეთის ყბა" 350-370 კმ. ხოლო "სამხრეთის ყბა" - 110 კმ. ტაო-კლარჯეთის ვექტორი 300 კმ. ფარგლებში იყო, მცხეთაზე გამავალი გრძელის აღმოსავლეთით ფართობი შემცირდა დაპყრობის შემდეგ

28,0 ათას კმ²-იდან (ფაქტობრივად, თბილისის გუბერნია) 21,0 ათას კმ²-მდე, რადგან სევანის ტბის გაყოფებით ქართლ-კახეთის მიწები გადაეცა ერევანის გუბერნიას.

მენშევიკური საქართველოს (ერთა ლიგაში წარდგენილი მონაცემების მიხედვით, აქ არ შედის დიდი სოჭის ტერიტორია და რუსეთის მიერ წართმეული სხვა ტერიტორიები) ტერიტორია შეადგენდა 89,2 ათას კმ². მათ შორის მცხეთაზე გამავალი გრძელის აღმოსავლეთით მდებარე ფართი შეადგენდა 28,0 ათას კმ². შავი ზღვის სანაპირო 450 კმ. მათ შორის, "ჩრდილოეთის ყბა" 220 კმ., ხოლო "სამხრეთის ყბა" - 230 კმ. ტაო-კლარჯეთის ვექტორი შეადგენდა 405 კმ.

მენშევიკური საქართველოს პარამეტრები მოიცავდა ისტორიული ქართული მიწების თითქმის 70%-ს. მაგრამ, სამწუხაროდ, საქართველოს ბოლშევიკური რუსეთის მიერ დაპყრობის შემდეგ საქართველოს სსრ-ს შემადგენლობაში დარჩა მხოლოდ 69,7 ათას კმ² ფართი, სამი ავტონომიური წარმონაქმნით. მათ შორის მცხეთაზე გამავალი გრძელის აღმოსავლეთით მიწის ფართი შეადგენდა მხოლოდ 20,0 ათას კმ². შავი ზღვის სანაპირო ზოლი 310 კმ. აქედან "ჩრდილოეთის ყბა" 220 კმ., ხოლო "სამხრეთის ყბა" - 90 კმ. ტაო-კლარჯეთის ვექტორმა შეადგინა მხოლოდ 290 კმ.

ბოლშევიკურმა რუსეთმა საქართველოს დაუკითხავად და მისი ინტერესების უგულვლყოფით "დაუთმო" თურქეთს "სამხრეთის ყბის" და ტაო-კლარჯეთის ვექტორის დიდი ნაწილი, ასევე მიითვალა "ჩრდილოეთის ყბის" სადავო ტერიტორია. მისი გავლენით, ქართული მიწები გადაეცა აზერბაიჯანს და სომხეთს. ფაქტობრივად, ყველა ჩვენმა მეზობელმა წაიღო ქართული მიწები თავიანთ სასარგებლოდ. ეს იყო პასუხი ბოლშევიკური რუსეთისა საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის.

დღევანდელი საქართველო კიდევ უფრო სავალდლო მდგომარეობაშია. მას ჩამოაჭრეს, ფაქტობრივად, მთელი "ჩრდილოეთის ყბა" და "დემოგრაფიული დერეფნის" ჩრდილო ნაწილი ე.წ. სამხრეთ ოსეთი, სულ 12,4 ათასი კმ².

თუმცა საქართველოს ჯერ კიდევ აქვს შანსი აღიდგინოს კომუნისტური წყობის დროინდელი (გაერთიანებული ერების მიერ აღიარებული) ტერიტორიები და შემდგომში სხვა ქართული მიწების დაბრუნების შანსიც გაუჩნდეს.

აქტია, საქართველოს სახელმწიფოს ლოკალური გეოპოლიტიკური მიზანია მუდმივად მისი ძალისხმევის ვექტორები მიმართული იყოს შავი ზღვის ჩრდილოეთ და სამხრეთ სანაპიროების გასწვრივ, ხოლო მცხეთა-თბილისის არეალი განუწყვეტლივ აფართოვოს. ასევე მიმართოს ძალისხმევის ვექტორი ტაო-კლარჯეთის მიმართულებით. მხოლოდ ასე შეუძლია საქართველოს სახელმწიფოს გეოპოლიტიკურად „დამაგრდეს“ დედამიწის ამ ურთულეს გზაჯვარედინზე.

ეს ჩვენი სახელმწიფოს მუდმივი ინტერესებია. აქედანვე გამოდის დასკვნა: თბილისი-ფოთის ღერძი განაპირობებს ერთიანი ქართული სახელმწიფოს არსებობას.

სწორედ ამ გეოპოლიტიკურ მოცემულობებს უნდა ითვალისწინებდეს და ემყარებოდეს ქართული სახელმწიფოს განვითარების მიზანი და მომავალი, ასევე რეგიონალურ და გლობალურ გეოპოლიტიკაში ორიენტაციის ადგება.

საქართველოს ლოკალური გეოპოლიტიკის ფუნდამენტალური კანონზომიერების (დასკვნის), სრული უგულვლყოფაა ქუთაისში პარლამენტის გადატანა. ერთი შეხედვით ეს უწყინარი მოვლენა მომავალში ძალზე საშიში და გამოუსწორებელი შედეგების მომტანი შეიძლება აღმოჩნდეს. იმ რეგიონში, სადაც საქართველო მდებარეობს, გეოპოლიტიკური თვალსაზრისით, ეს დაუშვებელია, მით უმეტეს, რომ დარწმუნებული ვართ, ხელისუფლებაში ნაციონალების დარჩენის შემთხვევაში, აღნიშნულ ქმედებას მოყვებოდა ქუთაისში დედაქალაქის გადატანა. სახელისუფლო ვერსია - ქუთაისში პარლამენტის გადატანის მიზანი 'ქუთაისის გამოცოცხლების და ხალხის დასაქმების შესახებ - გაუთვითცნობიერი ხალხის მოსატყუებელი ვერსია გახლდათ. ხოლო ზოგიერთი ოპოზიციონერი-პოლიტიკოსის მოსაზრება - პარლამენტის გადატანით ქუთაისში ყოფილმა პრეზიდენტმა მოიცილა გაყალბებული არჩევნების და სხვა უკმაყოფილობების შედეგად თბილისში პარლამენტის წინ გამართული საპროტესტო გამოსვლები - ასევე აბსურდია, რადგან ხელისუფლება არ ერიდებოდა და მიჩვეული იყო პროტესტანტების სასტიკ დარბევას. სინამდვილეში მიზანი უფრო ღრმაა და საშიში, ოკეანის გაღმადან და ჩრდილოეთიდან მოდის ჩვენივე მეზობლის დაკვეთით.

(გაბრკმლება იძნება)

საქართველოს სახელმწიფოს (სახელმწიფოების და სამთავროების) ისტორიულ-გეოგრაფიული პარამეტრები

	შავი ზღვის სანაპირო ზოლი (კმ)			ტაო-კლარჯეთის ვექტორი (კმ)	„გაველენის“ ფართობი (ათასი კმ ²)	საქართველოს ტერიტორიის ფართობი (ათასი კმ ²)	შენიშვნა
	სულ	ჩრდილოეთის "ყბა"	სამხრეთის "ყბა"				
პირველი ათასწლეული ძ.წ.	610	380	230	460	28-32	130-135	
პირველი ათასწლეული	430-470	320-350	110-120	300-350	36-39	124	
XI-XIV	535	400	335	380-440	116	265	ტრაპიზონის იმპერიის და ყმაღნაფიცი ქვეყნების პარამეტრების გარეშე
XV-XVIII	480-500	260-300	200-220	415	20-35	124-135	
XIX	460-485	350-370	110	300	21-28	98-107	
მენშევიკური საქართველო	450	220	230	405	28	89,2	აქ არ შედის დიდი სოჭის ტერიტორიები და რუსეთის მიერ წართმეული სხვა ტერიტორიები
კომუნისტური საქართველო	310	220	90	290	20	69,7	
დამოუკიდებელი საქართველო	125	35	90	290	20	57,2	კონტროლირებადი ტერიტორია

საინტერესოა, რომელიმე უწყებამ, ანდა არასამთავრობო ორგანიზაციამ დათვალა და არსებობს სტატისტიკა იმის შესახებ, 2012 წლიდან დღემდე რამდენი ადამიანი გადაურჩა უცილობელ სიკვდილს იმ სახელმწიფო პროგრამის მეშვეობით, რომელსაც მოსახლეობის საყოველთაო დაზღვევის სახელით ვიცნობთ?

სავარაუდოდ, საყოველთაო დაზღვევამ ათასობით ოჯახი დაიცვა სიკვდილისგან და რაღა შორს წავიდე, ამ სამიოდე კვირის წინ სწორედ ჩემს ოჯახზე აისახა ის სიკეთე, რომელზე საუბრითაც არ დავიდლები!

ყველას გვახსოვს, სააკაშვილის ხელისუფლებასი ყოფნისას, რა განუკითხაობა სუფევდა ჯანდაცვის სამინისტროში და მაშინ, როდესაც ამ უწყების „ნაციონალი“ მინისტრები საკუთარი კეთილდღეობით იყვნენ შემოფარგლულნი, რიგითი მოქალაქეები შვილების, დების, ძმების, მშობლებისა თუ სხვა ნათესავების გადასარჩენად საკუთარ სახლებსა თუ ნივთებს როგორ სწირავდნენ სიცოცხლის სანაცვლოდ! ბევრი მათგანი ქუჩაშიც აღმოჩნდა იმიტომ, რომ ქონება ბანკებიდან უკან ვედარ გამოისყიდა, მაგრამ ისიც ხომ გვახსოვს, რომ, ზოგადად, ადამიანის სიცოცხლისადმი განსაკუთრებულ ინტერესს არ იჩენდა ხელისუფლება?!

არასოდეს დამავიწყდება ის დღე, როდესაც მინისტრთა კაბინეტი წარადგინა ბიძინა ივანიშვილმა და როცა ჯერი სლაური გარეგნობის სიმპათიურ ადამიანზე მიდგა, ასეთი სიტყვებიც დააყოლა: „აი, ნახავთ, დათო სერგეენკო ბევრ ქართველ მინისტრს აჯობებსო!“

ის განუკითხაობა და უწამლობა იქნებოდა, როგორც ეს ფაშისტური სექტის, „ნაციონალის“ დროს იყო!!!

ქართველი ექიმების პროფესიონალიზმზე ბევრი დაწერილა და კიდევ ბევრი დაიწერება და მინდა, ერთი ისტორია გავიხსენო, რომელიც აფხაზეთის ომს უკავშირდება...

რამდენი სიცოცხლე გადაარჩინეს ქართველმა ექიმებმა – დათვალა ვინმემ? ალბათ, არაინ! მაგრამ პირადად მე რომ ზშირად ვაშუქებდი ფრონტის ხაზიდან ექიმთა

„პირველი კლინიკური შპს“ მაღალი კვალიფიკაციის ექიმები დედარჩემის სასთუმალთან და აჯობეს, დაამარცხეს!!!

არაფერი, გარდა კვებისა დაამასაც არავენ გვაგაღდებულედა, არაფერი არ მიგვიტანია, რადგან ყველაფერს, ყველა სამედიცინო მომსახურებას სწორედაც რომ სახელმწიფო, საყოველთაო დაზღვევის პროგრამა აფინანსებდა და აქ, როგორც იტყვიან, მადლობის მეტი სიტყვა თავში აზრადაც არ მომდის!

გარდა მადლობისა, განა შეიძლება ან სხვა სიტყ-

დიდი მადლობა – მადრიბორო!

„დიდის ხმას ყველგან გაიგებ, სადაც არ უნდა იყო, მაინც გაიგებ“ ...

ოტია იოსელიანი

თავდადებას, ეს კი ნამდვილად ეხსომება მაშინდელ ტელემედიკურებელს...

ჰოდა... ბრიგადებად ჩამოდიოდნენ ჩვენი საყვარელი ექიმები ფრონტის ხაზზე სამუშაოდ, ჩამოჰქონდათ მედიკამენტები, საჭირო აღჭურვილობა და, რაც ყველაზე მთავარია – ჩამოჰქონდათ იმედი იმისა, რომ ტყვია ვერაფერს დაგვაკლებდა!

სწორედ მაშინ, აფხაზეთში ომის დროს გავიცანი ექიმი ვია თვალავაძე, რომელიც დღეს უკვე დავით სერგეენკოს გუნდშია და მინდა დღეს „საერთო გაზეთის“ ფურცლებიდან ვუთხრა მას: ვია! შენ არა მხოლოდ კარგი ადამიანი, ძალიან დიდი პატრიოტი ხარ იმიტომ, რომ თითოეული ქართველის გადასარჩენად არც დროს, არც ენერჯიას და არც თავს არ ზოგავ! დიდი მადლობა, ჩემო საყვარელო ადამიანო იმისთვისაც, რომ კაცური კაცის ქული არასოდეს არ მოგიხდია და ზოგიერთებისგან არ გათქვეფილხარ ტიალ წუთისოფელში!!! მიგუწე შენს გვერდით და ღმერთმა შენი თავი არ მოუშალოს ყველა იმ შეჭრიკებულ ავადმყოფს, რომლის

ვა იხმარო, მაშინ, როდესაც ფაქტობრივად, მკვდარი დედარეანიმაციის ხელოვნური სუნთქვის აპარატზეა მიერთებული და მაღალი კვალიფიკაციის პროფესიონალი ექიმი, ქალბატონი ქეთევან ცქიტიშვილი გეუბნება: „მძიმეა ქალბატონის მდგომარეობა, ორივე თირკმელი გათიშულია, აზოტი 400 ერთეულამდეა, მაგრამ შესაძლოა, მაინც გადავარჩინოთო?“ სამი დილიზის გადასხმა დასჭირდა დედას, მაგრამ, განა ის იბრძოდა სიცოცხლისთვის? ნეფროლოგი გიორგი სიხარულიძე იყო ის ექიმი, რომელმაც ადგილიდან „დაძრა“ გაჩერებული თირკმელები – ყველას ერთად გვიხაროდა, ექიმებსაც და ჩვენც, შეილებსაც!!! მადლობა, ქალბატონო ქეთი, უღრმესი მადლობა თქვენ, იმიტომაც, რომ ჩვენს გარდა სხვებსაც ჰყავდათ რეანიმაციაში დედები, შვილები, მეუღლეები და ყველას გადარჩენა მოახერხეთ! რიგში მოლოდინე მნახველებისთვის იმედიან სიტყვას რომ არ იშურებდით და დღესაც, მიუხედავად იმისა, რომ დედარჩემი თქვენს კლინიკაში

ალარ იმყოფება – კონსულტაციას გვიწვეთ მისი შემდგომი გამოჯანმრთელებისთვის!!!

ზოგადად, „პირველი კლინიკური შპს“ სამედიცინო პერსონალი რომ პიპოკრატეს ფიცისადმი ზედმიწევნით ერთგულია და თავდადებით ემსახურებიან როგორც საყვარელ საქმეს, ისე საქართველოს თითოეულ მოქალაქეს, იქიდანაც გამომდინარეობს, რომ დედას საავადმყოფოში ყოფნისას აზერბაიჯანული ეთნოსის ახალგაზრდა ყმაწვილი, რომელსაც ლამისაა სამი სოფელი გამოჰყვარეანიმაციამდე – სიკვდილს ხელიდან გამოგლიჯეს! უნდა გენახათ, როგორ ლოცავდნენ ოჯახის წევრები თუ თანასოფლელი აზერბაიჯანელები ექიმებს კი არადა, კარისკაცებს, სანიტრებს და მედებს, რომლებსაც მათთვის სანუგეშო ინფორმაცია მოჰქონდათ დახურული კარის მიღიდან!

და, მართლაც... დიდი მადლობა ჩემგან თითოეულ მედდას, სანიტარს თუ კარისკაცს იმედიანი ღიმილისთვის და იმისთვისაც, ხანდახან რიგარეშე რომ შემიშვებდით

ზოლმე დედის მოსანახულებლად მოსულს!

აქვე მინდა უდიდესი მადლობა გადავუხადო ქალბატონ ნანა იაშვილს და ბატონ მამუკა ფრანგულაშვილს, რომლებიც გარდა თავიანთი პაციენტებისადმი უდიდესი ყურადღებისა, იმავდროულად, ზედმიწევნით მობილურად, შედმიწევნით არიან იმისთვის, რომ ავადმყოფის ოჯახს თავიდან აარიდონ ზედმეტი ტვირთი.

მოკლედ, სიტყვები არ მყოფნის, ჩემო ძვირფასო ექიმებო, სრულყოფილად რომ გადავცე მკითხველს თქვენს შესახებ სათქმელი, მაგრამ მახსოვს მთავარი სიტყვები – მარჯვენა დაგელოცოთ! დიდი მადლობა ყველაფრისთვის და იმისთვის, რომ დღეს დედის ხმა უკვე ძალიან ახლოს მესმის, მიხმობს და გაგიკვირდებათ, მაგრამ თქვენც მოგიკითხავთ ზოლმე სიტყვებით: „მადლობელი ვარ ექიმების!“-ო...

კიდევ ერთხელ დიდი მადლობა – მაგრებორო!

ირინე გოგოსაშვილი
555 25 43 35

გიას თსაკალავაძე

დაახ, დავით სერგეენკომ მართლაც გადაუსწრო ბევრ ქართველს ქვეყნისათვის სასარგებლო საქმიანობაში და ამას იმიტომ კი არ ვამბობ, რომ იგი ბათუმში ჩემს სიახლოვეს ცხოვრობს, მისმა საქმისადმი მიდგომამ, პროფესიულმა ჯიშმა მიბიძგა, ეს სტრუქტურები ვწერო და, მეტიც, რომ არა დავით სერგეენკო და მისი გუნდი, დღეს საავადმყოფოებში ისევე

დასახმარებლადაც იყავი, ხარ და მუდამ იქნები!!!

„დედის ხმას ყველგან გაიგებ... სადაც არ უნდა იყო, მაინც გაიგებ“, – თქვა ოტია იოსელიანმა და სრულიად ვეთანხმები...

ჩენს დედასაც გაუჭირდა და დამიძახა – მიშველეო! ერთი კვირის განმავლობაში ებრძოდნენ დედარჩემი და #1 კლინიკური საავადმყოფოს ტერიტორიაზე მდებარე შპს

მსოფლიო სივილიზაცია უპველესი კოლხური სივილიზაციისგან იშვა?

ვინ მოკარა საქართველოს ისტორიას 4 000 წელი?

**(გაბრიელა. დანაშვილი
„სამართო გაზეთი“ #15-18)**

ბაღია სოფია: – „სწორედ იმ პერიოდში, 5500 წლის წინ და კიდევ უფრო ადრეც, აღნიშნულ ტერიტორიებზე მეგრულ-ლაზურ (ქართულ) ენაზე მოლაპარაკე ხალხები ცხოვრობდნენ. სწორედ ქალაქ ურისთან მდებარეობს მსოფლიოს უძველესი ძველი მთავრის ღმერთის „ნანას“ (მეგრულთა ღმერთის) ტაძარი, რომელიც აგებულია ჩვ. წ. აღ-მდე ოცი საუკუნით ადრე...“

მეცნიერებს გარკვეული აქვთ, რომ ეგვიპტურ ცივილიზაციას დიდი ხნით უსწრებდა შუამდინარეთის ცივილიზაცია, ხოლო ქალღმერთ ნანას-ს ქანდაკება (შუამ-

დილოვ ნანას, „ვოვ ნანას“. ასევე, თავიანთი სახელმწიფო „აია-ს“ სადიდებლად შეუქმნიათ „ოლოია“, სიმღერა მთავრის ღვთაება „ნანა-ზე“, იგივე დედაზე. ეს სიმღერები შექმნილია ეგვიპტის ზღვის კუნძულ ეგებზე.

„შემერებსაც“ ჰქონიათ სიმღერები თავიანთ ქალაქ ერეხეთსა და მთავრის ღვთაება „ნანა-ზე“ და მეგრელები დღემდე მღერობენ ქალაქ ერეხეთზე – ათი მეფის შემდგომ მოვიდა მერეხი (ძლიერი წვიმა სეტყვით) და დატბორა ის კუთხე სადაც იყო ქალაქი ერეხი... „ერეხელი ვარ-და, მერეხელი, ელიზბარი ამისთანა სარკო, მიქელი ვარ-და მიქელი ძღაბ მეურს გეკეთური ბოშ გეთხოვ გეკეთური

ცებულ იოზე და შემერების ქალაქად ცნობილ ერეხეთზე (და სხვა).

რატომაც, მივივიწყეთ (თუ მიგვავიწყეს?) სიმღერა „იო-ზე“ რომელიც ასე იწვებოდა „პოპო იო მუშენ ვა მორთო“. იო არგუსის მეფის ასული იყო რომელიც ფინიკიელებმა მოიტაცეს და ეგვიპტეში ჩაიყვანეს...

ვის შეუძლია უარპვოს, რომ დღემდე არსებობს ერთი ცოცხალი პატარა ერი, რომელსაც ლექსიკურ საგანბურში შემონახული აქვს არა მხოლოდ სხვა ცოცხალი ერების სიტყვა-ზმნები, არამედ უკვე გამქრალი ცივილიზაციებისაც – ეს არის ქართული ენა. ენა, იდეალური ანბანით, რომელშიც ყველა ბგერა ერთ ასოს შეესაბამება და ყოველი ასო ცალკეულ ბგერას; არავითარი გრძელი ბგერა, მუნჯი ასო, დიფთონგი ან არტიკლი – აწვობილი გრამატიკული წესრიგით.

„ქართული ენის ცოდნამ მე ძლიერ მიშველა ჰამ-ურ-აბის კანონების თარგმნა-წაიკითხვაში“ (სავარაუდოდ, აქედანაა შექმნილი მოგვიანებით მოსეს 10 მცნება) – გაიხსენა ექვთიმე თაყაიშვილმა (დაცულია ლუვრში, საფრანგეთი).

ქრისტესშობამდე დაახლოებით 3000 წლის წინ, ოთხ ზღვას (შავი, კასპიის, სპარსეთის უბე და ხმელთაშუა ზღვა – ტერიტორია ინდოეთის დასავლეთიდან იბერიის ნახევარკუნძულამდე – ესპანეთი და კავკასიიდან ქვევით, სპარსეთის ყურემდე) შუა მდებარეობდა ღმერთ „ქალღეს“ გეოგრაფიულად და პოლიტიკურად განვითარებული სახელმწიფო. ყოველივე ამის საწყისი და შემდგომე არიან ქართველები, რადგან სხვა არავინ დარჩა, რაც მტკიცდება მრავალი ლინგვისტური გამოკვლევებითა და არქეოლოგიური მასალებით – ეს მოსაზრება აქვს გატარებული ბატონ რევაზ გაბაშვილს თავის ნაშრომში. საუბარია ქრისტესშობამდე ცივილიზაციაზე, რომელიც ბევრად უსწრებდა წინ ყველა სხვა უძველეს ცნობილ ცივილიზაციებს.

„მდინარე რიონს (ფაზისს) ძველი ბერძნული წყაროები „ამარანტოსს“, ხოლო რიონის ზემო წელის მკვიდრებს „ამარანტებს“ უწოდებდნენ. თუ ამ სახელს თეომეცნიერული არსით შევხედვით, ეს ხსნის იმ თეოკანონებს რომლითაც ძველი ხალხები ცხოვრობდნენ. ამ კანონით „თაკირი“ (თაკვირი), ანუ რაჭა-ლეჩხუმი, ისტორიული კოლხეთის „სადვითო მამული“ იყო და სახელწოდება „ამარანტები“ ასე უნდა წარმოესახოს „ამონ+რა+ატონ“, რაც სავესებით კანონზომიერია მზის თავგანისმცემელთა იმ დროს გაბატონებულ რელიგიაში. „ამონ“ – დილის მზეა, რა – შუადღის, ატონი – საღამოს მზე. არსებითად, დასახელება „რაჭა“, „ლეჩხუმი“ და „სვანეთი“ – თეოლოგიური მნიშვნელობა და ასახავს ძველი რელიგიების ფუნდამენტალურ არსს, რომელიც „მსოფლიო ცივი-

კოსმოსიდან გადაღებული ფოტო

ლიზაციის აკვნად“ აღიარებული ხალხების რწმენა იყო და ედენას თეოკულტურამ დღემდე მოიტანა.

ეს თეოკულტურა ისტორიულად მოიცავს დიდი კავკასიონის ორივე ფერდობს, საქართველოს მხრიდან რაჭა-ლეჩხუმ-სვანეთს და ჩრდილოეთის მხრიდან ისტორიულ ჩერქეზეთს, რომლის ტერიტორიაზე დღეს განფენილია ვარაჩაი-ჩერქეზეთი, ყაბარდო-ბალყარეთი და ოსეთის ის ნაწილი, რომელსაც დიგორი ეწოდება.

თუ ჩვენ უარს ვიტყვით ედენას თეოკულტურაზე, მაშინ ყოველგვარ ფუნდამენტს გამოვაცლით იბერიულ-მელქისედეკიანური მართლმადიდებლური ცნობიერების აღდგენას, რაც „იბერიის გაბრწყინების“ მეცნიერული საფუძველია და რომელმაც კაცობრიობას უნდა განუცხადოს უფლის სიტყვები: – „ნუ გაგიკვირდებათ რომ გითხრათ, ხელახლა უნდა დაიბადოთ-მეთქი“ (იოანე 3.7)

შემერების შემდგომეობა ქართულ ეროვნულ წიაღში დღემდე არსებობს „ედენას თეოკულტურის“ სახით, რასაც მეცნიერული შესწავლა, დაცვა და გამოხეურება სჭირდება. თუ როგორ არის ჩვენს ეროვნულ სინამდვილეში შემერული თეომეცნიერება „ედენას თეოკულტურის“ სახით წარმოდგენილი, იმ მცირედიდ დარწმუნდებით, რასაც ფაქტობრივად წარმოადგენს. (აღარაფერი რომ აღარ ვთქვათ სხვა იმ თეომეცნიერულ ფაქტებზე, რომელიც აუარება ედენას თეოგეოგრაფიულ რეგიონში, რომელიც ემთხვევა რაჭა-ლეჩხუმ-სვანეთის ტერიტორიას.)

კოსმოსიდან გადაღებულ ფოტოს თუ დააკვირდებით, გამოკვე-

თილად ჩანს კავკასიონის მთავარი ქედი, რომლის ერთი ბოლო კასპიის ზღვის, აფშერონის ნახევარკუნძულით და მეორე ბოლო – აზოვის ზღვის, ტამანის ნახევარკუნძულის სანაპიროებით არის განსაზღვრული. კავკასიონის ქედის მთლიანი სიგრძე 1200 კმ-ია. კავკასიონის ზუსტად შუა წერტილში მდებარეობს ედენას მწვერვალი, რომლის ორივე ბოლოდან დაშორება 600 კმ-ია. იმისათვის, რომ გავერკვეთ რითაა მნიშვნელოვანი ეს მწვერვალი, მოგაწვდით შემდეგ მონაცემებს „ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიიდან“:

„ედემი“ – ძვ. ებრაული, წარმოდგება ედენა-სგან. ბიბლიური ტრადიციით ადამიანის პირველ-სამყოფელი – სამოთხე. აქ იღებდა სათავეს 4 მდინარე. რეალურად, ედენას, როგორც გეოგრაფიული პუნქტის, ლოკალიზება შეუძლებელია. ძვ. ქართულ წყაროებში, ჩვეულებრივ, ედენას აღსანიშნად იხმარება „სამოთხე“. ედენა, სავარაუდოდ, ნახესხებია ბერძნულიდან და გადატანილი ნიშნავს „მადლით მოსილ ადგილს დედა-მიწაზე“ (ქართ. საბჭ. ენც. ტ. IV გვ.27)

„ედენა“ – მწვერვალი ცენტრალურ კავკასიონზე რიონის სათავეში. სიმაღლე 3951 მეტრი;

„ედენა“ – ხეობის ტიპის მდინარე რაჭის კავკასიონზე. სიგრძე 4 კმ. ფართ. 5 კმ/მ.

[ს]უვაკა – ედენას ტევრის წმინდა კედრების მცველი (ს. კრამერი „ისტორია იწვება შემერიდან“ თბ. 1988 წ. გვ. 22)

„სუვაკა – სოფელი ამბროლაურის რაიონში (ქართ. საბჭ. ენც. ტ. IX გვ. 629)

გილგამეში და ენქილუ

დინარეთი) ეგვიპტურ ქალღმერთ ისიდას (შვილით) ქანდაკებას. ასევე, „მადონა“, როგორც „ნანას“, უძველესი მეგრული (კოლხური) სახელია.

წარდენის შესახებ ლეგენდის რამდენიმე ვარიანტი არსებობს, მათგან ერთ-ერთი უძველესია გილგამეშის ეპოსი, სადაც წარდენის გმირებად ნახსენები სუბაბა, ენქილუ, უთუ, არარუ, მაშის მთა – თვით გილგამეშიც (გულ-კამეჩი) იხსენიებიან მხოლოდ მეგრულ (კოლხურ) ენაზე. შემერული მითოსის კუნძულის სახელწოდება „დიდმუნი“ ასევე ლაზურ-მეგრული წარმოშობისაა; ადაბა და შვიდი აფქალი დღესაც იხმარება მეგრულად და ა.შ უამრავი სიტყვები დღემდე ლაზურ-მეგრულ (ჭანურ) სალაპარაკო ენაში. შუმერული „ნანას“ იგივე მეგრული (კოლხური) „ნანას“. ამ ღვთაებრივ „ნანას-ს“ უმღეროდნენ დაახლოებით ოთხი-ხუთი ათასი წლის წინ ისეთ ულამაზეს სიმღერებს როგორცაა: „ნანაია ნანა“, „ნანასქუა“,

ქვერ... ქვერი ვარ-და ახალ-ქვერი იმ ქვირიას იმ ქვირია თუ დო ხორცი ხაშიერი დაფარული ერი-ერი ქუმ; ქუმ ვარ-და, ქუმ ურძლარი ნება სქანი სახსოვარი, პო, პო, პო მიქელი“

ვისაც მოსმენილი აქვს პლასიდო დომენგოს შესრულებული „ვა გიორქუ“, მიუხედავად იმისა, რომ ტექსტის შინაარსი, შესაძლოა, არ ესმოდეს, ვერ უარპვოფს, რომ უცხო ენაზე უსმენდა ზეპარმონიულ საგალობელს...

პელაზგ მაკრონებს – მეგრელებსა და ჭანებს, ისევე როგორც შემერებს ძვ.წ. აღ დაახლოებით II ათასწლეულის მეორე ნახევარში ეგვიპტის კუნძულ ეგებზე ჰქონდა ქალაქ-სახელმწიფო, რომლის სახელწოდება „ია“ ყოფილა და ჰყოლიათ მეფეები – ჰიბერიონი და ჰელიოსი. იმდროინდელ კოლხურ ხალხურ სიმღერებში ითვლება ის სიმღერები, რომლებმაც ათასწლეულებს გაუძლეს და დღემდე ვმღერით: „ოლოია“, მთავრის ღვთაება ნანაზე, ფინიკიელების მიერ მოტა-

კოსმოსიდან გადაღებული ფოტო

ფსიქოპრონული იარაღი - სასიკვდილო დარტყმა ტერორზე

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის გარიჟრაჟზე დიქტატორები და ტოტალიტარული სახელმწიფოების მეთაურები ოცნებობდნენ უძველესი ოკულტური მეცნიერებების და ადამიანის ფსიქიკის ფარული შესაძლებლობების მატერიალიზაციაზე იარაღის სახით.

ასეთი იარაღის შექმნით სამხედროები მიიღებდნენ მასობრივი დამონებისა და მოსპობის იდეალურ იარაღს. სპეცსამსახურები მიიღებდნენ იდეალურ აგენტ ზომებს.

XX საუკუნის დასაწყისში დაიწყო ამ ოცნებათა განცორციელება.

1925 წელს რუსული და საბჭოთა ფსიქოტრონული იარაღის ერთ-ერთმა შემქმნელმა ვლადიმერ ბეხტერევის ჯგუფმა ჩაატარა შორიდან კოლექტიური ემოციების შთაგონების პირველი ცდები. მასობრივი შთაგონება ხდებოდა რადიოქსელით.

ამ საშინელი იარაღის შექმნაში დიდი წვლილი შეიტანეს ფ. ძერჟინსკის ქალიშვილმა მ. ტალცემ და დოცენტმა დ. ლუნცმა.

ისინი ამუშავებდნენ საგანგებო ნარკოტიკული პრეპარატების და ტექნიკური აპარატურის ურთიერთქმედებაზე დაფუძნებულ კომბინირებულ ფსიქოტრონულ ტექნოლოგიებს.

ცდებს ატარებდნენ ლუბიანკას პატიმრებზე და ფსიქიატრიულ დაწესებულებათა პაციენტებზე. ტელევიზიის გამოგონების შემდეგ მოსახლეობის მასობრივი ფსიქოტრონული დამუშავებისთვის დღეს, აქტიურად იყენებენ ტელევიზიასაც.

ფაშისტური გერმანიის დამარცხების შემდეგ ფსიქოტექნოლოგიის იარაღის შექმნის სფეროში გამოკვლევების მასალები მოხვდა საბჭოთა სამხედროების და ჩეკისტების ხელში რამაც ბიძგი მისცა საბჭოთა ფსიქოტრონული იარაღის შემდეგ განვითარებას.

1950-ანი წლების ბოლოს თანამედროვე საბჭოთა ფსიქოტრონული იარაღი გავიდა დახურული სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების ლაბორატორიებიდან და გადაეცა სპეცსამსახურებს და სამხედროებს.

ამავე დროს აკრძალეს ცდები ადამიანის ქცევაზე ზემოქმედებისთვის გათვალისწინებულ იარაღზე, ადამიანის ქცევის მართვის შესაძლებლობაზე მასალების დიად გამოქვეყნება.

გასაიდუმლოებულ ქარხნებში დამზადებულ ფსიქოტრონულ იარაღს 1970-ანი წლების ბოლოდან მასშტაბურად იყენებენ მოსახლეობის წინააღმდეგ.

1980-ანი წლების ბოლოს „გლანსონის“ პოლიტიკასთან ერთად გაჩნდა ფსიქოტრონული იარაღის დამკვეთების და დამამზადებლების მამხილებელი პუბლიკაციებიც. ამავე დროს დაიწყო საუკუნის საშინელ დანაშაულთან მებრძოლი უფლებადაცვითი მოძრაობის შექმნა.

ჩვენს ქვეყანაში სამწუხაროდ, საზოგადოებისთვის ნაკლებად ცნობილია აღნიშნული იარაღის შესახებ და ადამიანების უმრავლესობა მას ფანტასტიკის სფეროდ აღიქვამს. არადა მიშა სააკაშვილის ხელისუფლება „უფროსი ძმების“ დახმარებით მას აქტიურად იყენებდა ქვეყნის და ხალხის წინააღმდეგ. საზოგადოებაზე ზემოქმედების, შიშის დათესვის და დამონების შესანიშნავი ნიმუშია მიშას გიტლერისეული მოძრაობებით, დუჟგადმოსული ბაგიდან წარმოქმნილი სიტყვები-„ნულოვანი ტოლერანტობა, ყველანი ციხეში“. აღნიშნული ფრაზა გათვლილი იყო, არა მხოლოდ მოწინააღმდეგეების დასათრგუნად, არამედ მომხრეების უსიტყვო დამორჩილების მიზნითაც. აღნიშნულის შედეგია სამეგრელოს სამალაგებიდან ამოღებული ფირები. ძნელი წარმოსადგენია, რომ არა ნაცების სატანური მმართველობა იმ ცხოველებს რომლებიც დას-

კოჩილ მამაკაცებს აუპატიურებდნენ მსგავსი სურვილი ვფიქრობ არასდროს ექნებოდათ და ალბათ ამ „მიმიო როლსაც“ ვერ აცნობიერებდნენ... და მაინც რა არის ეს მეოცე საუკუნის საშინელი იარაღი, რომლისგან დასაცავად არცთუ მრავალი ხერხი არსებობს? - ფსიქოტრონული იარაღი განეკუთვნება არალეტალურ იარაღს. მაგრამ მის უხილავ კომპონენტებს შეუძლიათ შორიდან მოკვლა, ქრონიკული ავადმყოფობის იმიტაცია ან გაჩენა, ადამიანის გადაქცევა დამნაშავედ ან მისი გააფხვება, წამებში კაპიტალური შენობის დანგრევა, ნებისმიერი კლიმატური კატასტროფის პროვოცირება, ადამიანების ქცევის მართვა, მოსახლეობის მსოფლმხედველობის შეცვლა. არსებობს არალეტალური იარაღის 4 ტიპი...

ერთ-ერთ ტიპს შეუძლია მოწინააღმდეგის ფსიკის, მოძრაობის კოორდინაციის დარღვევა, კუნთოვანი ტონუსის, ორგანიზმის სხვადასხვა სისტემას.

ამ იარაღს, მისი შემქმნე-

ლები აცხადებენ უსისხლო ჰუმანურ ბომბად და კაცობრიობისთვის გაკეთებულ საჩუქრად. მათი პროპაგანდა ჭრის და ეს იარაღი აკრძალული არაა... 2012 წლამდე „ცნობილი“ სატელევიზიო არხებიდან მხოლოდ ხელისუფლების სასარგებლო ინფორმაცია მოედინებოდა, რათა საგანგებოდ მომზადებულ სიცრუეს დაეპყრო მასების გონება. რეგიონების მოსახლეობას არ ჰქონდა ალტერნატიული აზრის მოსმენის შესაძლებლობა. ამიტომაც ატყდა ერთი ამბავი „გლობალ ტვ“-ის და „მაესტროს“ ანტენებზე. ხელისუფლებას სურდა ძილ-ბურანში ყოლოდა მოსახლეობა, მაშინ „Global TV“-ის ანტენების მასობრივად

დაყენებამ ნაციონალურ ტელევიზიებს მასებზე ზემოქმედების - ფსიქოტრონული იარაღის ფუნქცია დაუკარგა. ყველაზე დამანგრეველი სახელმწიფო მოხელის, ხელისუფლების პირველი პირების ტყუილია. განურჩევლად იმისა, რა ერქმევა მეთაურს - მეფე, პრეზიდენტი, პრემიერ-მინისტრი თუ ბელადი, არ უნდა იტყუებოდეს და უნდა ახსოვდეს, რომ თვეში ყოველთვის თავიდან ყარს. მატყუარა წინამძღოლს მიჰბაძავს ერი და სიცრუე შთანთქავს სახელმწიფოს. თუ ქვეყანაში, პირველი პირი მატყუარაა, მასავით ტყუიან ხელისუფლების ყველა რგოლში, ტყუიან ბანკსა და მალაზიაში, საავადმყოფოში, სკოლაში თუ საბავშვო ბაღში. ტყუიან ქუჩაში, სატელეფონო საუბრისას, პირისპირ. ტყუილში იზრდებიან ბავშვები და ფსიქიკა უმაზინჯდება თაობებს. მკვლელების ნაცხროვა დღემდე ყველა ხერხით ცდილობს, საზოგადოება შეცდომაში შეიყვანოს და თავის ნამოქმედარი მოწინააღმდეგე

გადააბრალოს! პროკურატურის ინფორმაციით, გასროლისას, ეროსი კინწმარიშვილი ავტომანქანაში მართო იმყოფებოდა და მან თავი მოიკლა. მისი, როგორც მოწინააღმდეგის ჩამოცილება, თვითმკვლელობით და შემდეგ მკვლელობის მითის შექმნა, ისევ ნაცხროვის ინტერესში იყო, მათთვის ჩვეული სტილია „ორი კურდღლის დაჭერა“, მოწინააღმდეგის ჩამოცილება და შემდეგ მათთვის გადაბრალება!

ფსიქოტრონული იარაღის სხვადასხვა სახეობას სააკაშვილი აქტიურად იყენებდა, 2007 წლის 7 ნოემბერს თბილისში დემონსტრანტების წინააღმდეგ გამოყენებული „უცნაური აპარატურა“ სპეციალური აკუსტიკური იარაღი - Medium Range Acoustic Device - იყო, რომელიც მამინდელმა ხელისუფლებამ ამერიკელებისგან მიიღო. აღნიშნული იარაღი ამერიკელებმა მანამდე ერაყელი ბოვიელების წინააღმდეგ გამოცდადეს, უფრო გვიან კი, რუსეთის ხელისუფლებამ ჩეჩნეთში, - ორივე შემთხვევაში ექსპერიმენტს თუ გამიზნულად გამოყენებულ მეთოდს, საკმაოდ დიდი მსხვერპლი მოჰყვა, გამოყენებული იარაღი არის სპეციალური მოწყობილობა, რომელიც გამოსცემს ინფრაბერებს 15 დან 20 კილოჰერცამდე და ე. წ. ჩუმი ტალღების სახით ზელება ადამიანის ორგანიზმში, ისე, რომ სმენითი ორგანო ვერ აღიქვამს მათ. სამაგიეროდ, ეს ბგერები „ღვივდება“ ადამიანის გონებაში და დროთა განმავლობაში თავის აზრებად აღიქვამს. ეს არის გამომსხვეველი ტიპის იარაღისა და საგნების გამოყენება ჩვეულებრივ ყოფით და საწარმოო გარემოში ადამიანთა ქცევის, ფიზიოლოგიისა და ჯანმრთელობის ფარული დისტანციური მართვის მიზნით. ამ ბგერების

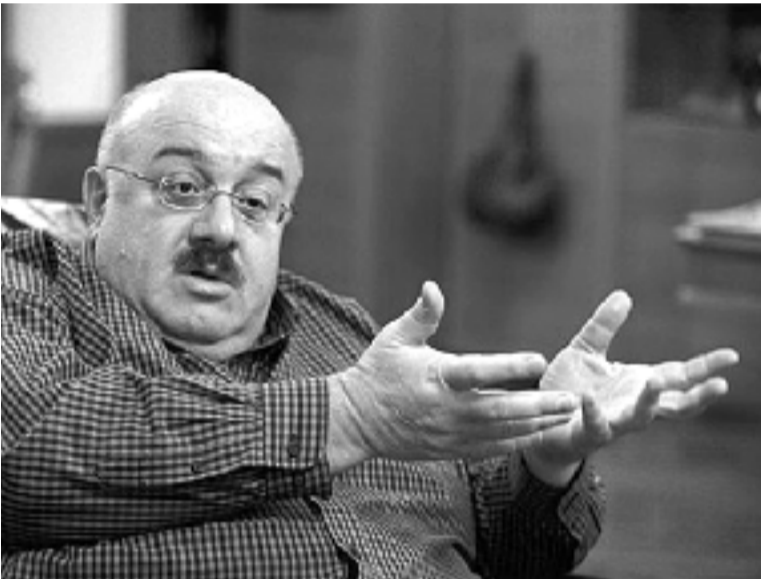

„მიღების“ შემდეგ, ადამიანს ეწყება გულის რევის შეგრძნება, გაბრუნება, თავის, ყურებისა და თვალის ტკივილი, ამოუნსნელი შიში. უნდა სურვილი გაეცალოს იმ ადგილს...

როგორც ზემოთ აღნიშნულ, ფსიქოლოგიური იარაღის სხვა და სხვა ტიპი არსებობს, თუმცა მიუხედავად მისი ტიპისა და სიმძლავრისა, მისი გამოყენება ანგრევს ადამიანის ფსიქიკასა და ქვეცნობიერს. ადამიანში იწვევს ფიზიკურ, ემოციურ და მენტალურ რეგრესს.

„სასიკვდილო დარტყმა

ტვინზე“ – ასე უწოდებენ მას სპეციალისტები და განმარტვენი, რომ ეს არის „გრძელვადიან შედეგზე გათვლილი იარაღი“, რომელიც დროთა განმავლობაში ხასიათდება თავის ძლიერი ტკივილებით, ძილის დარღვევით, გადაღლილობის შეგრძნებით, იმპოტენციით, მეხსიერების გაუარესებით, ისტერიით, აკვიატებული იდეებით, სხეულის სხვადასხვა ნაწილებში ქაედილთა და დაბუყებით... დასხივება მდგომარეობს რადიოტალღების სხვადასხვა სიხშირით მოდულირებული იმპულსებით ადამიანის ორგანიზმზე, – ტვინზე, სისხლძარღვთა კვლევებზე, ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე. შედეგად, ადამიანები ზოგ შემთხვევაში თვითმკვლელობამდე მიდიან, ზოგჯერ ფსიქიატრიულ ან სასჯელადსრულებით დაწესებულებაში ასრულებენ სიცოცხლეს, ან მთელი ცხოვრება დაავადების „უცნაურ“, თითქმის განუკურნებელ ფორმას მკურნალობენ. მათ ესმით გაუკრვეველი, ამოუნსნელი ხმაური, რომლის გამოხატვის ემინიათ, რათა საზოგადოებაში შეურაცხად არ ჩათვალოს, ხალხმრავლობის ქვეცნობიერი შიში და აგრესია, მუდმივი გამოუძინებლობა, გაფანტულობა, მოღუუნება. ამ ბევრების მატარებელი ადამიანები ვერ ახდენენ კონცენტრაციას. დროთა განმავლობაში აგრესიული ხდები-

ან და თითქმის გაუზრებლად ჩადიან კრიმინალურ დანაშაულს... ვფიქრობ, აღნიშნული სიმპტომები ნაცნობია საზოგადოებისთვის, აგრესია და მომრავლებული სუიციდიც ფსიქოტრონული იარაღის შედეგია. რიგ შემთხვევებში სააკაშვილი ვფიქრობ, ლენინისდროინდელ კრემლის საიდუმლო ლაბორატორიაში, მიღებულ და შემდგომ გაუმჯობესებულ პრეპარატსაც იყენებდა, რომელიც კვალს არ ტოვებს, ობიექტი ინსულტით ან ინფარქტით ასრულებს სიცოცხლეს. მოწინააღმდეგის ბანაკიდან „ერ-

თვული“ადამიანის გადმობირება კი ტექნიკის საქმეა, ნაცხროვის „ტექნიკური“ მხარე რიგ შემთხვევებში სამეგრელოს სამალაევებში ფირებზე იყო ასახული... ვარაუდი, რომ ბადრი პატარკაციშვილის, კახა ბენდუქიძის და სხვა ადამიანების მოულოდნელი სიკვდილი კრემლის ლაბორატორიის ნებისმიერ სითხეში სწრაფად ხსნად პრეპარატს „მივაწეროთ“ ლოგიკურია.

უკრაინული „ვიკილიქსის“ მიერ გავრცელებულ ჩანაწერში, სააკაშვილი ადგივილის საყვედურობს, რომ სულხან მოლაშვილი დროზე ვერ „მოაცილეს“-... აუცილებლად მიხედვ ბიჭო! შენდა ოქრუაშვილი არ მეუბნებოდით მოლაშვილი, საცა დაიბრძობაო მერე! თქვენ არ იძახდით მამალაქეს ისე

გავჭედავთ ცხოვრებაში თავს ვერ წამოწვევს და სადაც არის იქ მივამდლებითო ეგ ემზარი კოლორში გყავდათ თქვე ჩემისებო! თქვენ არ მეუბნებოდით ემზარა რომ გაატანეთ ონიანს, ეგრე ჯობიაო, ეგ უნდა გაგემვით ცოცხალი არა! მერე რა ქენით თქვენ ბლიად, არაფერი! მოლაშვილი ციხეში გყავდათ და იქ ვერ მიხედეთ, თქვე სირებო. მე ლაპარაკიც არ მინდა რა, ეგენი ჩემზე გადამტერებულები არიან და მომამორეთ დროულად... „მიშა აღნიშნულ ჩანაწერში ტრაბახობს, რომ სულხანს მექრთამეობის და ნარკომანობის „იარლიკი“ მიაკრა ხალხი მას დაუჯერებს... ადგივილი სააკაშვილს კატეგორიულ მოთხოვნაზე მოაცილოს მოწინააღმდეგეები, კონკრეტულად მოლაშვილზე ასე პასუხობს-„მოლაშვილს ჰა, ჰა დარჩეს რამდენიმე თვე!“ რამდენიმე თვე გავიდა და სამწუხაროდ მოლაშვილი გარდაიცვალა. (დიახ, იგი ნაცვლიტამ მოკლა სააკაშვილის შეკვეთით!) სადად მოაზროვნე საზოგადოება აგრესიას ვერ მალავს და მომხდარში ღიად ადანაშაულებს სააკაშვილს და მისი ხროვის წევრებს. ნაცხ-

როვის ფანები ერთი-ერთში იმეორებენ მიშტლერის სიტყვებს! დამაფიქრებელია ფსიქოტრონული იარაღის რომელი სახეობით მიეხმარებიან „უფროსი ძმები“ მიშას საარჩევნოდ და რა ელით ნაცხროვის მიერ დამცირებულ, დაყაჩაღებულ, სულიერად თუ ფიზიკურად განადგურებული ადამიანების „ოცნებას“ აღდგენილ სამართალზე. დამაიდებელია ის ფაქტი, რომ სააკაშვილმა „გასაკეთებელი“ გააკეთა, ვფიქრობ ამოწურა თავის შესაძლებლობები, დასავლეთი ხალხს გავარანად შეაძულა და უკვე გაშიფრული, შიშველი მიშაც ტვირთი უნდა იყოს „უფროსი ძმებისთვის“.

ქეთევან ზარნაძე
599 52 60 30

„საერთო გაზეთის“ იურიდიული კონსულტანტია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი
მთვარისა კვლითაძილი.
ტელ.: 2 79 63 91;
0 790 60 64 69; 5 93 78 64 69

– ვარ 71 წლის. როგორც არ უნდა გაგიკვირდეთ, ვაპირებ მეუღლესთან განქორწინებას, რადგან ჩვენი ერთად ცხოვრება ყოველგვარი მოთმინების ზღვარს სცილდება. ქონებრივი დავა არ გვაქვს. შეიძლება თუ არა, ეს მოგვარდეს სასამართლოს გარეშე?

– გამოვიტყვებით, ნამდვილად გამოვიტყვად, ამდენი ხნის თანაცხოვრების შემდეგ მეუღლესთან განქორწინება რომ გადაწყვიტეთ. ჩემი ადამიანური რჩევაა, კარგად დაფიქრდეთ და ისე მიიღოთ გადაწყვეტილება. სამართლებრივი რჩევა: დიახ, ეს შეიძლება გადაწყვიტოს სასამართლოს გარეშე, თუ თქვენ ნამდვილად არ გაქვთ ერთმანეთთან ქონებრივი დავა და ორივე მხარე თანახმანი იქნებით განქორწინებაზე. ეს შეიძლება მოხდეს სამოქალაქო აქტების სააგენტოში თქვენი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

* * *

– პირველი ინსტანციის სასამართლომ ჩემს სასარგებლოდ გამოიტანა გადაწყვეტილება, რომელიც მოწინააღმდეგე მხარემ გაასაჩივრა სააპელაციო სასამართლოში. მიემართე სააპელაციო სამსახურს, რომელმაც არ აღასრულა გადაწყვეტილება. რამდენად სამართლიანია ეს?

– ეს სამართლიანია, რადგან გადაწყვეტილება გასაჩივრებულია სააპელაციო წესით. ანუ, მას არ აქვს დასრულებული სახე, რაც იმას ნიშნავს, რომ გადაწყვეტილება არ არის შესული კანონიერ ძალაში. დაელოდეთ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას და ასევე, შემდეგ, თუ რომელიმე მხარემ გაასაჩივროს საკასაციო ინსტანციაში – საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას.

* * *

– ვცილები მეუღლეს. ტერიტორიულად რომელ სასამართლოში შეიტანო სარჩელი?

– საქმე ეხება ოჯახური განსჯადობის დავას, რომელსაც არეგულირებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-19 მუხლი, რომლის შინაარსსაც, გავცდები რა შეკითხვის ფორმატს, სრულყოფილი ინფორმაციის მისაღებად წარმოგიდგენთ მთლიანად:

მუხლი 19. ოჯახური დავების განსჯადობა

1. სარჩელი ქორწინების შეწყვეტის, ქორწინების ბათილად ცნობის, აგრეთვე ქორწინების არსებობისა თუ არარსებობის დადგენის შესახებ შეიძ-

ლება შეტანილ იქნეს სასამართლოში მეუღლეების ერთობლივი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. თუ სარჩელის შეტანის დროისათვის ასეთი ადგილი არ არსებობს, მაშინ სარჩელი შეიძლება შეტანილ იქნეს მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, ხოლო თუ მას არ გააჩნია საცხოვრებელი ადგილი საქართველოში, მაშინ საქმეს განიხილავს სასამართლო მოსარჩელის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

2. თუ მოსარჩელესთან ცხოვრობენ არასრულწლოვანი შვილები, რაც ამწლებს მის გამოცხადებას სასამართლოში მოპასუხის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, საქმე შეიძლება მოსარჩელის თხოვნით გაიჩიოს სასამართლოში მისი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

3. (ამოღებულია).

4. სარჩელი მამობის დადგენის შესახებ შეიძლება წარდგენილ იქნეს სასამართლოში ბავშვის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

5. სარჩელი ალიმენტის გადახდევინების შესახებ შეიძლება წარდგენილ იქნეს სასამართლოში მოსარჩელის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

* * *

– მსურს, ვიშვილო მცირეწლოვანი გოგონა. ვეველაფერი მოგვარებული მაქვს. სად, რომელ სასამართლოში უნდა შევიტანო განცხადება?

– თუ თქვენ ნამდვილად გავლილი გაქვთ სასამართლომდელი ვეველა სამართლებრივი პროცედურა, მაშინ, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 191-მუხლის მიხედვით, ბავშვის შვილად აყვანის შესახებ სარჩელი შეიძლება შეტანილ იქნეს სასამართლოში მშვილებლის ან გასაშვილებელი ბავშვის ადგილსამყოფლის მიხედვით.

* * *

– ვარ სოციალურად დაუცველი. სასამართლოში შემაქვს სარჩელი. უნდა გადავიხადო თუ არა სახელმწიფო ბაჟი?

– თუ თქვენ დადგენილი წესით რეგისტრირებული ბრძანდებით სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში და იღებთ საარსებო შემწეობას, რაც დასტურდება შესაბამისი დოკუმენტაციით, სასამართლოში სარჩელის შეტანისას სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან თავისუფლებით.

ამერიკის დამოუკიდებლობის დღე

დამოუკიდებლობის დღე აშშ-ის მთავარი სახელმწიფო დღესასწაულია, რომელიც დამოუკიდებლობის დეკლარაციის მიღების საპატივცემულოდ აღინიშნება. 1776 წლის 4 ივლისს 13 შტატის წარმომადგენლებმა ფილადელფიის ქალაქის საკრებულოს შენობაში ხელი მოაწერეს დოკუმენტს, რომელმაც შეერთებული შტატები ბრიტანეთის სამეფოსგან თავისუფალ და დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ გამოაცხადა.

მეტროპოლიასთან განხეთქილების გარდაუვალობა ნათელი გახდა 1775 წლის აპრილში ჩრდილოეთ ამერიკის დამოუკიდებლობისთვის დაწყებული სამხედრო მოქმედებების შემდეგ (1775-1783).

1776 წლის 7 ივნისს კონტინენტალური კონგრესის სხდომაზე ვირჯინიის შტატის დელეგატმა რიჩარდ ჰენრი ლიმ შეიტანა რეზოლუცია, რომელიც ამტკიცებდა, რომ „გაერთიანებული კოლონიები არის და უნდა იყოს თავისუფალი და დამოუკიდებელი შტატები; რომ ისინი სრულიად თავისუფლდებიან ბრიტანული გვირგვინის ერთგულებისგან; რომ ყოველგვარი პოლიტიკური კავშირი მათსა და ბრიტანეთის სახელმწიფოს შორის მთლიანად უნდა დაირღვეს“.

ამ საკითხთან დაკავშირებით საპეციალური დეკლარაციის მოსამზადებლად 11 ივნისს აირჩიეს

კომიტეტი თომას ჯეფერსონის, ჯონ ადამსის, ბენჯამინ ფრანკლინის, როჯერ შერმანისა და რობერტ ლევენგტონის შემადგენლობით. დეკლარაციის პროექტის შედგენა დაევა კომიტეტის ხელმძღვანელს, დამოუკიდებლობისთვის ომის ცნობილ მოღვაწეს, თომას ჯეფერსონს, რომელიც 17 დღე მუშაობდა მის ტექსტზე (11-18 ივნისი).

ჯეფერსონის პროექტი ჯონ ადამსისა და ბენჯამინ ფრანკლინის უმნიშვნელო შესწორებებით 28 ივნისს წარედგინა კონტინენტალურ კონგრესს. განხილვის მსვლელობისას პროექტში შეტანილი იქნა ცვლილებები, კერძოდ, ამოღებული იქნა დეკლარაციის ის ნაწილი, სადაც დაგმობილი იყო მონობა და მონათმფლობელობა.

4 ივლისს საღამოს, „ამერიკის ცამეტი შტატის ერთობლივი დეკლარაცია“ ერთხმად იქნა მიღებული, კონგრესის პრეზიდენტის ჯონ ჰენკოკის და მდივნის ჩარლზ ტოპსონის ხელმოწერებით დამოწმებული და ხმამაღლა წაკითხული იმ შენობის წინ შეკრებილი ხალხის წინაშე, რომელშიც კონტინენტალური კონგრესი იმართებოდა.

ეს იყო ისტორიაში პირველი დოკუმენტი, რომელიც აღიარებდა სახალხო სუვერენიტეტის, როგორც სახელმწიფო მოწყობის პრინციპს და რომელიც უარ-

ყოფდა იმ დროს გავრცელებულ ძალაუფლების დეტაბრივ წარმომავლობას. დამოუკიდებლობის დეკლარაცია უფლებას აძლევდა ხალხს აჯანყებულიყო და დაემხო დესპოტური მთავრობა, აღიარებდა დემოკრატიის ძირითად იდეებს – ადამიანთა თანასწორობას და მათი „განუყოფელ უფლებებს, რომელთა შორისაც არის სიცოცხლის, თავისუფლების და ბედნიერებისკენ სწრაფვის უფლება“.

დეკლარაცია არა მარტო ახალი სახელმწიფოს „დაბადების მოწმობა“ გახდა, არამედ ამერიკული ლიტერატურის ძეგლიც: ჯეფერსონმა შეძლო მისი პრინციპებისა და იდეების მოკლე და გასაგები ენით გადმოცემა.

პერგამენტზე დაწერილი დეკლარაციის ხელმოწერის ცერემონია 1776 წლის 2 აგვისტოს გაიმართა. ყველა 56 ადამიანი, რომლებმაც ხელი მოაწერეს დეკლარაციას, ამერიკის ისტორიაში შევიდა. მათ მიეძღვნა მრავალი ცხოვრებით ლიტერატურა და მემორიალი, რომელიც ვაშინგტონში მდებარეობს.

დეკლარაციაზე ხელმოწერის 56 ადამიანიდან 5 ინგლისელებმა შეიპყრეს და დახვრიტეს, როგორც მოღალატეები, 9 მათგანი ჭრილობებისგან გარდაიცვალა, რომლებიც დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლაში მიიღეს. ბევრმა მათგანმა დაკარგა ცოლი, შვი-

ლები და ქონება. ბედის ირონიით, დოკუმენტის ორი ავტორი, რომლებიც მოგვიანებით აშშ-ის პრეზიდენტები გახდნენ – თომას ჯეფერსონი და ჯონ ადამსი ერთ დღეს – 1826 წლის 4 ივლისს გარდაიცვალნენ, დეკლარაციაზე ხელმოწერიდან 50 წლის შემდეგ.

1870 წელს ამერიკის კონგრესმა 4 ივლისი სახელმწიფო დღესასწაულად გამოაცხადა, ხოლო 1941 წლიდან ეს დღე ანაზღაურებადი დასვენების დღეა.

დამოუკიდებლობის დეკლარაციის ორიგინალი ითვლება ამერიკის სახელმწიფოს საკუთრებად და ვაშინგტონის ნაციონალურ არქივში ინახება. დღის განმავლობაში დეკლარაცია არქივის დარბაზში გამოაქვთ, რათა დამთვალეობა იხილონ, დამთვალეობა კი კონტინენტი დაცულ ქვედასართულზე ჩადის ლიფტით.

ტრადიციის მიხედვით, აშშ-ის დამოუკიდებლობის დღეს დამთვალეობებისა და ტურისტების წინაშე გამოდიან მსახიობები, რომელთაც XVIII საუკუნის კამზოლები აცვიათ და იმდროინდელი ქუდები ახურავენ. ისინი ხმამაღლა კითხულობენ დეკლარაციის ტექსტს.

დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი ადღეობის ვაშინგტონში იმართება. ეს ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ნაციონალური ღონისძიებაა, რომელსაც მკვეთრად გამოხატული პატრიოტული საფუძველი აქვს და მასში ძალიან ბევრი მუსიკოსი, სამხედრო, მსაღიობი და მოხელე ირებს მონაწილეობას.

მთლიანად ამერიკაში კი იმართება სახალხო სეირნობები, ფეიერვერკები, ამერიკელები საკუ-

თარ სახლებზე გადმოფენენ სახელმწიფო დროშებს.

როსა ამერიკის მთავრობა დათხოვილია
თოთოეულმა ამერიკელმა იცის, რას ნიშნავს ტერმინი „Government Shutdown“. ეს ნიშნავს, რომ აშშ-ის მთავრობა დათხოვილია.

ასეთი სიტუაცია მაშინ იქმნება, როდესაც ამერიკის კონგრესი უარს აცხადებს თეთრი სახლის დაფინანსებაზე. ასეთ შემთხვევაში, კონსტიტუციის თანახმად, მთავრობამ დათხოვილად უნდა გამოაცხადოს თავი და ყველა სახელმწიფო მოხელე შევსებაში გაუშვას.

პრეზიდენტ ფორდისა და პრეზიდენტ კარტერის მმართველობის წლებში აშშ-ის მთავრობა ექვსჯერ იყო დათხოვილი 6-დან 18 დღის ხანგრძლივობით. პრეზიდენტ რეიგანის დროს კი 8-ჯერ, ორ-ორი დღით. კლინტონის პრეზიდენტობის დროს ამერიკის მთავრობა ორჯერ დათხოვეს 5 და 21 დღით. ბოლოს მთავრობა ობამას დროს დათხოვეს 2013 წელს 5 და 21 დღით. შედეგად, იმ წელს აშშ-ს 1-დან 16 ოქტომბრის ჩათვლით მოქმედი მთავრობა არ

ჰყავდა, ანუ ქვეყანას ფაქტობრივად, არავინ მართავდა.

1976 წლიდან მოყოლებული, აშშ-ის მთავრობა 18-ჯერ იყო დათხოვილი.

კრიზისის პირობებში ყველა სახელმწიფო მოხელეს უფასო შევსებაში უშვებენ. მუშაობას აგრძელებენ მხოლოდ სამხედრო მოსამსახურეები, სამართალდამცავები, სახელმწიფო საავადმყოფოების ექიმები და მედპერსონალი, ასევე ავიადისპეტჩერები.

მოამზადა
ბელა ბჰელმსიანა
568 90 81 22

ISSN 2233-3983

9 772233 398001

იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“
სტამბაში. აგლავის 39.
E-mail: asavaliprint@yahoo.com